

Zaaretsuwaa Mas'aafaa Geluwaa

«Zaaretseedda Wogaa» geetettiyyaa ha mas'aafay, Israa'eeliyaa asaw Hawaappe kasenna Odeteedda Wogaanne Maaraa Zaaretsi zaaretsi Hassayis-siyaa mas'aafaa.

«Zaaretseedda Wogaa» mas'aafan mazggobetti-ide de'iyaa, itti itti daro go"iya yewotuu hawaappe kaalliide s'aafetteeddawantta.

1. Muse aad'd'eeda oytamu laysatuwaa giddon poletteedda, wolk'k'aama wolk'k'aama oosotuwaa hassayiide odee. Goday untuntta bazzuwaan wooti kaaletseeddentto asaa hassayissiide, untuntu S'oossaw ammanetteeddawantta gidana malanne suure oosuwan azazettana mala, untuntta k'ofissee.

2. Muse tammu azazotuwaa zaari zaariide odiidde, hewantuppekka koyiro azazuwaa biletsaa untunttoo k'onc'c'isseedda. Asay S'oossaa s'alalaw goyinnanaadankka hassayissee. Hewaana oytsiide, Israa'eeliyaa Asay hidootaa gadiyaan azazettanaw bessiyaa dumma dumma wogaa bochchi bochchi akkiide odee.

3. Muse, Goday untunttunna c'aak'k'eteedda c'aak'k'uu ay malentto untunttoo biliide, untuntu he c'aak'k'oo ooratsiide ammanet-tanaadan, k'ofissee.

4. Iyyaasu Muse sa'aan geliide S'oossaa asaa kaaletsiyaa asaa gidanaw suntsettee. Muse Go-day ammanettiyaawaa gidiyaawaa sabbanaw kesiidde mazimuriyaa yes's'eeddawaappenne

Israa'eeliyaa zariyaa ubbaa anjjeedawaappe
guyyiyaan, Yorddaanoosa Shaafaappe away
wulliyaa baggana de'iyaa Moo'aaba gadiyaan
hayk'k'eedda.

Mas'aafaw huup'e k'ofay Goday
bare siik'iyaanne bare dooreedda asaa
ashsheedawaanne anjjeedawaa odee.
Asaykka S'oossaa anjjuu untuntuppe
shaakkettennan pas'a de'anaw danddayana
mala, Goday untunttoo ootseeddawaa ubbaa
hassayissiide, untunttu ubbaa wodekka S'oossaa
siik'anawunne aw azazettanaw untuntta erissee.

Mas'aafaw waanna k'ofaa oyk'k'eedda
s'ik'isetuu: (6:4-6) de'iyaawantta gidiyaa
wode, untunttukka, Yesuusi, «Azazo ubbaappe
aad'd'iyaa wolk'k'aama azazo» giide odeedda
k'aalatuwaa oyk'k'eeddawannta. Hewanttunne,
«S'oossaa ne S'oossaa ne polo wozanaappe, ne polo
shemppuwaappenne ne polo wolk'k'aappe siik'a»
yaagiyaawantta.

Shemppatuwaa Ubbatoo Imetteedda K'antsa K'ofatuwaa

Koyro Muse Haasayaa 1:1—4:49

Laa'entso Muse Haasayaa 5:1—26:19

Tammu Azazotuwaa 5:1—10:22

Higgiyaa, Wogaanne Seeraa 11:1—26:19

Kanaanne Gelanaappe Kasetiide Imetteedda

Azazuwaa 27:1—28:68

K'aalaa C'aak'uwaa Ooras's'usaa 29:1—30:20

Muse Wurssetsa Haasayaa 31:1—33:29

Muse Hayk'k'uwaa 34:1-12

Koyro Muse Haasayaa

(Pay. 1:1—4:49)

Siinaa Deriyaappe Baanaadan Imetteedda Aza-zuwaa

¹ Ha mas'aafan s'aafetteedda k'aalaa ubbay Yorddaanoosa Shaafaappe hefintsa away doliyaa baggana de'iyaa mela biittaan untunttu de'ishshin, Muse Israa'eeliyaa asaw odeedda k'aalaa. Muse ha k'aalaa untunttoo odiiyaa wode, untunttu Suufa geetettiiyaa sa'aan sintsa baggana, Paaraana katamaw itti baggananne hewaadankka k'ay Tofeela, Laabaana, Has'erootanne Diizahaaba geetettiiyaa katamatuwaa gidduwaan de'iyaa Yorddaanoosa zangaaraan de'iino.

² Eedooma Deriyaa ogiyaanna booppe, Siinaa Deriyaappe K'aadeesa-Barnne gakkanaw gediyaan tammanne itti gallassaa oge.

³ Gibbs'eppe untunttu keseedda oytamantsaa laytsan, tammanne ittentsa aginaan, aginaw koyiro gallassan, Muse Med'inaa Goday untunttuwaa Aa azazeeddawaa ubbaa Israa'eelattoo odeedda.

⁴ Hewe Haseboona kataman uttiide kaateteedda Amooretuu Kawuwaa Sihoo-nanne, Asttaarootaaninne Ediraa'an uttiide kaateteedda Baasaane Kaatiiyaa Ooga, Muse s'ooneeddawaappe guyyiyana.

⁵ Asay Yorddaanoosappe away doliyaa baggana Moo'aaben de'ishshin, Muse ha higgiiyaa hawaadan yaagiide k'onc'c'issiyaawaa doommeedda.

⁶ «Nuuni Siinaa Deriyan de'ishshin, Med'inaa Goday nu S'oossay nuuna hawaadan yaageedda; «Hintte ha deriyaa bollan loytsi gam"eeddita.

⁷ Dunkkaaniyaa koliide denddite; deretiyaa Amooretuu biittaaanne Aaraban de'iyaa untuntu shooro biittaa ubbaa biite; hewekka Yorddaanoosa zanggaaraa, deretiyaasaanne barggottiya biittatuwaakko, gedissa baggawunne Meediteraane Abbaa gas'aw aad'd'ite. Kanaane gadiyaakko biite; Liibaanoosa deretuwa aad'd'iidde, Efiraas'iisa Shaafaa gakkanaw biite.

⁸ Be'ite, taani hinttenttoo ha biittaa immaad. Biide hintte aawaatoo, Abrahaamaw, Yisaak'aw, Yaak'oobawunne, untuntuppe guyyiyaan, untuntu zariyaw immanaw Med'inaa Goday c'aak'k'eedda biittaa laattite» yaageedda» yaageedda.

Muse Kaappatuwaa Suntseedda
(Kes. 18:13-27)

⁹ K'aykka Muse asaw hawaadan yaageedda; «He wode taani hinttenttoo hawaadan yaagaade odaad; «Taani taarekka hinttena tookkanaw danddaykke.

¹⁰ Med'inaa Goday hintte S'oossay hintte payduwaa saluwaa s'oolinttiyaadan darisseedda.

¹¹ Med'inaa Goday hintte aawotuwaa S'oossay, hinttena hawaappe sha"a gede gujjiide darissonne I geeddawaadan hinttena anjjo.

¹² Shin hintte metuwaa, hintte palumaanne hintte ooshaa ubbaa taani taarekka tookkanaw waana danddayayitaa?

¹³ Hintte zariyaappe zariyaappe aad'd'eeda eranchcha, akeekanchchanne oosuwa meezii de'iyaa asatuwaa doorite; taani hintte bolla untuntu kaappuwaa suntsana» yaagaad.

14 «Hinttekka taana, «Nuuni ootsanaadan neeni geeddawe lo"»a» yaageedditaa.

15 Hewaa diraw, taani hintte zariyaappe zariyaappe aad'd'eeda eranchchanne oosuwaa meezii de'iyaa asatuwaa akkaad; shaalak'aa, s'eetuwwaa kaappuwaa, ishatamuwwaa kaappuwaa, tammuwwaa kaappuwaanne mooddiyaawantta ootsaade hintte zariyaan zariyaan hintte bollan suntsaad.

16 «Yaataade taani untuntta, «Hintte ishanntu gidduwaan de'iyaa mootuwaa sisite; he mootuu itti Israa'eeliyaa asaappenne Aa ishaappe gidduwaan woy Israa'eeliyaa asaappenne hara gade asaappe gidduwaan de'iyawaa gidooppekka, sisiide s'illuwaa pirddite.

17 Hintte pirddan itti bagga maaddoppite; wolk'k'aamawaa sisiyaawaadankka, guut-saawaakka hewaadan sisite; asaa som"oo yayyoppite; ayaw gooppe, pirdday S'oossawaa. K'ay hinttenttoo daro dees'o gideedda mootuwaa taakko ahite; hewaa taani pirddana» yaagaad.

18 K'ay hinttekka ootsanawaa ubbaa taani he wode hinttena azazaad.

Muse Wochchiyaawantta Kiitteedda
(Pay. 13:1-33)

19 «Hewaappe guyyiyaan, nuuni Siinaa Deriyaappe denddeeddo; Med'inaa Goday nu S'oossay nuuna azazeeddawaadan, deretiyaa Amoooretuu biittaa biyaa ogiyaan de'iyaa he hintte be'eedda gitanne yashshiyaa mela biittaa aad'd'iidde, K'aadeesa-Barnne gakteeddo.

20 He wode taani hinttenttoo hawaadan yaa-gaad; «Med'inaa Godaa nu S'oossay nuuna laatis-siyaa deretiyaa Amooretuu biittaa hekko ha"i gak-keeddata.

21 Be'ite, Med'inaa Goday hintte S'oossay ha biittaa hinttenttoo immeedda. Med'inaa Goday hintte aawotuwaa S'oossay hinttenttoo odeed-dawaadan kesiide, ha biittaa laattite; yayyoppite; hidootaa aggoppite» yaagaad.

22 «Hintte ubbay taakko yiide taana, «He biittaa wochchiide, nuuni baanaw bessiyaa ogiyaabaanne, nuuni gelana katamatuwaa oduwaa nuw ahiyaa asatuwaa nuuppe sintsaw yeddoytte» yaageeddata.

23 «He k'ofay taw lo"a malateedda; yaatina, hintteppe tammanne laa"u asaa, zariyaappe zariyaappe itti asaa dooraad.

24 Unttuntu beeddino; he deretiyaa biittaa pude kseeddino; k'ay Eshkkoola Zanggaaraakkokka biide, biittaa wochcheeddino.

25 He gadiyaan mokkiyaabaappe amareeda ay-fiyaa barenttu kushiyan oyk'k'iide, nuukko akki yeeddino; k'ay, «Med'inaa Godaa nu S'oossay nuw immiyaa biittay lo"a» yaagiyaa oduwaakka ahiide odeeddino.

26 «Shin hintte Med'inaa Godaa hintte S'oossaa azazoo makkaliide, kesennan is's'eeddata.

27 Hintte dunkkaaniyaa giddon ittuu it-tuwaanna, hawaadan yaagiide zuuzummeeddata; «Med'inaa Goday nuuna is's'eedda diraw, d'ayissanaw Amooore biittaa asatuu kushiyan aatsi immanaw, Gibs'e gadiyaappe kesseedda.

²⁸ Nuuni hak'a keseettoo? Nu ishatuu «He gadiyaan de'iyaa Asay nuuppe dariinonne aduk'k'iino. Katamatuukka gitanne saluwaa gakkanaw gimbbetteeddawantta. Hewaa bollakka k'ay Anaak'etuwaa geetettiyaa daro adussa asatuwaa yan be'eeddo» yaagiide, nu wozanaa irs's'iseeddino yaageeddita.

²⁹ «*«Hewaappe guyyiyaan, taani hawaadan yaagaad; Unttunttoo yayyoppite woy shabbaret-toppita.*

³⁰ Hintteppe sintsanna biyaa Med'inaa Goday hintte S'oossay kase Gibs'en hintte ayfiyaa sintsan I hinttenttoo ootseeddawaadan, ha"ikka hinttenttoo I olettana.

³¹ K'ay mela biittaan, hintte ha sa'aa gakkanaw yeedda oge ubbaan, Asay bare na'aa tookkiyaawaadan, Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttena tookkeeddawaa be'eedita» yaagaad.

³²⁻³³ «Ha ubbaa ta odinkka, hintte dunkkaanana sa'aa bessanawunne hintte baana ogiyaa bessanaw k'amma tamaa tuusnaan, gallassi shaariyaa tuusnaan hinttena kaaletseedda Med'inaa Godaa, hintte S'oossan, ammanibeykkita.

*S'oossay Israa'eelatuwaa Mureedda
(Pay. 14:20-45)*

³⁴ «Med'inaa Goday hintte haasayaa sisiide hank'k'etteedda; hawaadan yaagiide c'aak'k'eedda;

35 ‹Taani hintte mayzza aawaatoo immana gaade c'aak'k'eedda ha lo'o biittaa, ha iita yeletaappe ittuunne be'enna.

36 He biittaa be'anawe Yifune na'aa Kaaleeba s'alalaa. I yed'd'eedda biittaa awunne Aa zariyaw taani immana; ayaw gooppe, I bare kumentsaa wozanaappe Med'inaa Godaa kaalleedda› yaagiide c'aak'k'eedda.

37 ‹Hintte gaasuwaan Med'inaa Goday ta bol-lakka hank'k'ettiide, hawaadan yaageedda; Muse, haray atto neenikka he biittaa gelakka.

38 Shin neena maaddiyaawe, Neewe na'ay Iyyaasu he biittaa gelana. I Israa'eeliyaa asaa he biittaa laatissanaw de'iyaa diraw, neeni Aa mintsetsa.

39 K'ay hintte, ‹Nu naanay omoodettana› geedda guutsatuunne iitaa loytsi shaakki eribeenna hintte naanay he biittaa gelana. Taani he biittaa untunttoo immana; untunttukka Aa laattana.

40 Shin hinttena gidooppe, hintte guyye sim-miide, Zo'o Abbaa afiyaa ogiyaa oyk'k'iide, mela biittaa biite yaageedda.

41 ‹Hintte zaariide taw hawaadan yaageeddita; ‹Nuuni Med'inaa Godaa bolla nagaraa ootseeddo; ha'i nuuni Med'inaa Goday nu S'oossay azazeeddawaadan, kesiide olettana› yaageeddita. Hintte ubbay olaa miishshaa gis's'eeddita; k'ay gezze biittaa kesiide olettanawaakka laafabaadan k'oppeeddita.

42 ‹Shin Med'inaa Goday taana, ‹Taani untunt-tunna de'enna diraw, untunttu kesiide olette-naadan oda; hewe d'ayooppe untunttu morkke-tuu untuntta s'oonana› yaageedda.

⁴³ Taani hinttenttoo odaad; shin hintte Med'inaa Godaa azazoo makkaleedditappe attina, taani odeeddawaa sisibeykkita; yaatiide hintte otoruwaan gezze biittaa keseeddita.

⁴⁴ Yaatina, he gezze gadiyaan de'iyaa Amooratuu hinttenana olaa gakettiide, hinttena matsay yederssiyaawaadan yederssiide, he Eedooma gadiyaan biide Horima gakkanaw shoc'eeddino.

⁴⁵ Hinttekka guyye simmiide, Med'inaa Godaa sintsan yeekkeeddita; shin S'oossay hintte yeekuwaa sisibeenna woy hayzzibeenna.

⁴⁶ Yaatin K'aadeesan he hintte gam"o keeshshaa gallassaa gam"eeddita.

2

Mela Biittaan Tuggateedda Wodetuwaa

¹ «Hewaappe guyyiyaan nuuni, Med'inaa Goday taana azazeeddawaadan, Zo'o Abbaa afiyaa ogiyaa oyk'k'iide, guyye simmiide, mela biittaa beeddo; hewan metootiidde, deretiyaa Eedooma gadiyaan daro gallassaa yuuyyeeddo.

² «Hewaappe guyyiyaan, Med'inaa Goday taana hawaadan yaageedda;

³ «Ha deretiyaa biittaa yuushshay hinttenttoo gidanawaa; guyye simmiide, huup'issa bagga biite.

⁴ Asaa neeni hawaadan yaagaade azaza; «Eedooman de'iyaa hintte ishatuwaa gidiyaa Eesaa naanatu biittaana hintte aad'd'iita. Unttuntu hinttenttoo yayana; shin hintte loytsi naagettite.

⁵ Taani unttuntu gadiyaappe gedii yed'd'iyaa saa keeshshaanne hinttenttoo immenna diraw,

unttuntunna walek'ettoppите; ayaw gooppe, taani deretiyaa Eedooma biittaa laata ootsaade Eesaw imma diggaad.

⁶ Hintte miyaa k'umaanne ushiyaa haatsaa, unt-tuntuppe shaluwaan shammite yaagaade azaza» yaageedda.

⁷ « «Med'inaa Goday hintte S'oossay hintte ootseeddawaa ubbaa anjjeedda; hintte ha wolk'k'aama mela biittaan hamettiyyaa wode, hinttena naageedda. Ha oytamu laytsaa ubbaan Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttenana de'eedda. Ayaanne hinttenttoo pac'issibeenna.

⁸ « «Hewaa diraw, nuuni nu ishatuwaa gidiyaa Eesaa naanay de'iyaa Eedooma biittaana aad'd'iidde beeddo. K'ay Eelaatanne Ees'iyooni-Gaabira giyaa katamatuwaappe denddiide, Arabaakko gatsiyaa ogiyaa aggiide, Moo'aaba mela biittaa aad'd'eeddo.

⁹ « «Med'inaa Goday taana hawaadan yaageedda; «Taani untunttu gadiyaappe ayaanne hinttenttoo immenna diraw, Moo'aaba asaana walek'ettoppите woy untuntta oloppite; ayaw gooppe, Era katamaa taani laata ootsaade Loos'e zaretoo imma diggaad» yaageedda, yaageedda.»

¹⁰ (He gadiyaan kase minonne c'ora gideedda, k'ay Anaak'e zaratuwaadan adussa gideedda Eemeta geetettiyyaa asatuu de'eeddino.

¹¹ Untunttu Anaak'etuwaadankka Rafaayetuwa geetettiino. Shin Moo'aaba Asay untuntta Eemeta giide s'eese.

¹² Hoor biittaa Asay k'ay kase Eedooman de'eedda; shin Israa'eelatu laattanaadan

Med'inaa Goday untunttoo immeedda gadiyaan untunttu ootseeddawaadan, Eesaa zaratuu Hoorata untunttu gadiyaappe shoddeeddino; k'ay barenttu sintsaappe untuntta d'ayssiide, untunttu sa'aan utteeddino.)

¹³ Muse, «Med'inaa Goday nuuna, «Ha"i dend-dite; Zereedda Shaafaa pinnite» yaagina, nuuni Zereedda Shaafaa pinneeddo.

¹⁴ Nuuni K'aadeesa-Barnneppa denddiide, Zereedda Shaafaa pinnana gakkanaw de'iyaa wodii hattamanne hospun laytsaa; he wode Med'inaa Goday untunttoo c'aak'k'eeddawaadan, olaw gakeedda he yeletaa attumawanttu ubbay wureeddino.

¹⁵ Dunkkaaneedda saappe untunttu ubbaanna dim"i giide d'ayana gakkanaw, Med'inaa Godaa kushii untunttu bolla de'ee.

¹⁶ «Olaw gakeedda attuma Asay ubbay ubbaanna d'ayeeddawaappenne asaa giddoppe hayk'k'iide wureeddawaappe guyyiyaan,

¹⁷ Med'inaa Goday taana hawaadan yaageedda;

¹⁸ «Era ogiyaanna hachchi hintte Moo'aaba biittaa aad'd'iita.

¹⁹ Hintte Amoona asatuu biittaa gakkiiyaa wode, untuntta k'aaseretsoppite woy untunttunna walak'k'ettoppite. Ayaw gooppe, Amoona asatuu gadiyaappe ayaanne taani hinttenttoo laata ootsaade immikke. Taani he biittaa Loos'e zariyaw laata ootsaade imma diggaad» yaageedda.

²⁰ «(He biittay kase yan de'iyaa Asay s'esettiiyaa suntsan Rafaayetuwa biittaa

geetettiide s'eesettee. K'ay Amoonatuu untuntta Zamizumiimi giide s'eesiino.

²¹ Untunttukka Anaak'etuwaadan adussa, minonne c'ora gade; shin Med'inaa Goday untuntta d'ayssina, Amoonatuu untunttu biittaa laattiide utteeddino.

²² Med'inaa Goday Eedooman de'iyaa Eesaa zaretoo ootseeddawaadan, untunttookka ootseedda; hewekka I he gadiyaan de'iyaa Hoorata d'ayssina, Eesaa zaratuu untunttu biittaa laattiide hachche gakkanaw utteeddino.

²³ Gaaza gakkanaw de'iyaa heeratuwaan de'iyaa Aawotuwaaw gidooppe, Kafttoora giya gadiyaappe yeedda Kafttooretuu untuntta d'ayssiide, untunttu sa'aan utteeddino.)

²⁴ «K'aykka S'oossay nuuna hawaadan yaageedda; «Denddite; Arnnoona Shaafaa pinnite. Be'ite, Amooore biittaa asaa gidiyaa Haseboona Kaatiyaa Sihoonanne Aa biittaa taani hintte kushiyan aatsaade immaad; Aa oliide Aa biittaa laattiyaawaadan doommite.

²⁵ Hachcheppe doommiide saluwaappe garssana de'iyaa Asay ubbay hinttenttoo yayanaadan taani ootsana; untunttu hinttewaa sisiyaa wode ubbaan, yashshan kokkorana yaageedda.

*Israa'eeliyaa Asay Kaatiyaa Sihoona
S'ooneedda
(Pay. 21:21-30)*

²⁶ «Hewaappe guyyiyaan, K'idemoota mela biittaappe Haseboona Kaatiyaa Sihoonaw saro k'aalaa kiitettiyawanttu bolla hawaadan yaagaade kiittaaad;

²⁷ «Nuuna ne biittaana aatsaariikkii! Nuuni wogga oge s'alaa oyk'k'iide baana; aappe ushechcha woy haddirssa simmokko.

²⁸ Nuuni miyaa k'umawunne ushiyaa haatsaw miishshaa k'ans's'ana. Nu koyiyaawe ne biittaana aad'd'anawaa s'alalaa.

²⁹ Eedooman de'iyaa Eesaa zaratuunne, Eeran de'iyaa Moo'aaba zaratuu nuuna aatsowaadan, Med'inaa Goday nu S'oossay, nuw immiyaa biittaw Yorddaanoosa Shaafaa nuuni pinnana gakkanaw, oge s'alalaana nuuna aatsa yaagaad.

³⁰ «Shin Haseboona Kaatii Sihooni nuuna aatse-nan diggeedda. Ayaw gooppe, Med'inaa Goday hintte S'oossay hachchi hintte be"iyaawaadan, Aa hintte kushiyan aatsiide immanaw Aa wozanaa minisiide, Aa morggiyaa zoddu ootseedda.

³¹ «Hewaappe guyyiyaan Med'inaa Goday taana, «Be'a, Sihoonanne Aa biittaa taani new imusaa doommaad; ha"i s'oonaade, Aa biittaa laatta yaageedda.

³² «Yaatina, Sihooni bare asaa ubbaa akkiide, Yahaas'a giyaa saan nuunana olettanaw dend-deedda.

³³ Shin Med'inaa Goday nu S'oossay nuw Aa aatsi immeedda; Aa, Aa attuma naanatuwaanne Aa asaa ubbaa nuuni wod'eeddo.

³⁴ He wode nuuni Aa katamatuwaa ubbaa omoodiide, mule katamatuwaakka, aan de'iyaa attuma asaana, mac'c'a asaananne naanatuwaanna d'ayiseeddo; ayaanne ashshibeykko.

³⁵ Unttuntu mehiyaanne nuuni oyk'k'eedda katamatuwaappe omoodeeddabatuwaa s'alalaa nuw akkeeddo.

³⁶ «Arnnoona Zanggaaraa gas'an de'iyaa Aaro'eerappenne he zanggaaraa gidдон de'iyaa katamaappe doommiide biide Gala'aade biittaa gakkanaw, nuw minneedda itti kataminne de'ibeenna. Med'inaa Goday nu S'oossay untuntta ubbaa nu kushiyan aatsi immeedda.

³⁷ Shin nuuni Amoona zaratuwaa gadiyaakko, hewekka Yaabook'a Shaafaa doonaa ubbaakko, deretiyaa biittaa katamatuwaakkonne Med'inaa Goday nu S'oossay nuuni baanaadan azazibeenaa saa ubbaakko shiik'ibeykko.

3

*Israa'eelatuu Baasaane Kaatiyaa Ooga
S'ooneeddino
(Pay. 21:31-35)*

¹ «Hewaappe guyyiyaan nuuni simmiide, Baasaane afixaa ogiyaanna kesiidde; yaatina, Baasaane biittaa Kaatii Oogi bare olanchchatuwaa ubbaanna Ediraa'a giyaa kataman nuunana olettanaw keseeddo.

² Shin Med'inaa Goday taana; «Aw yayyoppa! Ayaw gooppe, taani Aa, Aa olanchchatuwaa ubbaanne Aa biittaana ne kushiyan aatsaade immaad. Haseboonan uttiide kaateteedda Amoorere-tuu Kaatiyaa Sihoona bolla ootseeddawaadan, neeni Aa bollakka ootsana» yaageedda.

³ «Hewaa diraw, Med'inaa Goday nu S'oossay Baasaane biittaa Kaatiyaa Ooganne Aa asaa ubbaa nu kushiyan aatsiide immeedda; nuuni untuntuppe ittuwaanne ashshenan wurssi wod'eeddo.

⁴ He wode nuuni Aa katamatuwaa ubbaa oyk'k'eeddo; nuuni oyk'k'ibeenna itti katamaykka baawa; hewanttukka Baasaane Kaatiyaa Oogi Arggooba gadiyaan ayissiyaa usuppun tammu katamatuwaa.

⁵ Ha katamatuu ubbaykka adussa gimbbiyaan direkteeddawanttanne penggiyaananne gorddiyaa mitsaanna de'iyaa wantta. K'ay gimbbiyaa dirssay bayinna loytsi daro mootsatuukka de'iino.

⁶ Haseboona biittaa Kaatiyaa Sihoona bolla ootseeddawaadan, nuuni untuntta ubbaanna d'ayiseeddo. Untunttu katamatuwaa ubbaa, untunttun de'iyaa attumawaana mac'c'awaanne naanatuwaannakka mule d'ayiseedddo.

⁷ Shin mehiyaa ubbaanne katamatuwaappe bonk'k'eedda omooduwaa ootsiide, nuw akkeeddo.

⁸ «He wode nuuni Arnnoona Shaafaappe biide Hermmoone Deriyaa gakkanaw de'iyaa biittaa Yorddaanoosa Shaafaappe away doliyaa baggana de'iyaa he laa"u Amoores biittaa kaatuwaappe akkeedda.

⁹ (Sidoonaa biittaa Asay Hermmoone Deriyaa Siriyoone Deriyaa giide s'eegiino; Amoores biittaa Asay k'ay Saniira giide s'eegiino.)

¹⁰ Nuuni dembba gadiyaan de'iyaa katamatuwaa ubbaa, Gala'aade biittaa ubbaa, Baasaane biittaa ubbaanne Baasaane gadiyaan Oogi mooddiyaa Salaakanne Ediraa'a katamatuwaa gakkanaw de'iyaa sa'aa oyk'k'eeddo.

¹¹ (Rafaayetuwaappe atteedawe Baasaane biittaa Kaatiyaa Ooga s'alalaa. Aa arssay birataa

arssaa; he arssay hachche gakkanawukka Raaba geetettiyaa Amoonatuwaa kataman de'ee; aw geesay udduppun wad'aa; gomppaykka oyddu wad'aa.)

*Yorddaanoosa Shaafaappe Doolahaa Baggana
Utteedda Yaratuwaa
(Pay. 32:1-42)*

¹² «He biittaa nuuni laatteeddawaappe guyyiyaan, Arnnoona Shaafaa doonaan de'iyaa Aaro'eera katamaappe doommiide de'iyaa sa'anne, deretiyaa Gala'aade gadiyaappe bagga Aa katamatuwaanakka Roobeela zaretoonne Gaada zaretoo taani immaad.

¹³ Gala'aadeppe atteedawaanne Oogi mood-diyaa Baasaane biittaa ubbaa, hewekka Arggooba kawutetsaa k'ay Minaase zariyaappe baggato immaad. (He Baasaane biittay ubbay Rafaayetuwaa biittaa geetetti s'eesetteedda.

¹⁴ Minaase zariyaappe Yaa'iiri, kumentsaa Arggooba biittaa laatteeddo; hewekka Gashuuratunne Maa'ikatu biittaa gas'aa gakkanaw de'iyaa Baasaane biittaa. I k'eeri katamatuwaa bare suntsan s'eesettanaadan ootseedda; hewaa diraw, untuntu hachche gakkanaw, Haboot-Yaa'iira katamatuwaa geetetti s'eesettiino.)

¹⁵ «K'ay Gala'aade biittaakka Minaase zare gidiyaa Maakiirassaw immaad.

¹⁶ Roobeelanne Gaada zariyaw Gala'aadeppe biide Arnnoona Shaafaa mataa gakkanaw de'iyaa biittaa immaad. Gedissa baggana untunttoo Arnnoona Shaafaw baggay zawaa; k'ay huup'issa bag-

gana Amoonatuwaa biittaa gas'aa gidiyaa Yaa-book'a Shaafay zawaa.

¹⁷ Away wulliyaa baggana, untuntu zaway Aaraban de'iyaa Yorddaanoosa Shaafaa gakkee; hewekka Galiilaa Abbaappe doommiide Pisgga Deriyaa s'ap'uwaan de'iyaa Hayk'k'uwaa Abbaa, hewenne Mas'iniyaa Abbaa gakkanaasa.

¹⁸ «He wode taani hinttena hawaadan yaagaade azazaad; «Med'inaa Godaa hintte S'oossay ha biittaa hintte laattanaadan hinttenttoo immeedda. Simmi hinttenttoo de'iyaa tooranchcha asaa ubbaa olaa miishshaa gis'issiide, hintte ishatuwaa gidiyaa Israa'eeliyaa asaappe sintsanna olettanaw aad'd'ite.

¹⁹ Hinttew daro mehii de'iyawaa taani eray; hewaa diraw, hintte machchetuu, hintte guut-saa naanaynne hintte mehii taani hinttenttoo immeedda katamatuwaan de'ishshino.

²⁰ Hewenne, Med'inaa Goday hinttena shemppisseeddawaadan, hintte ishatuwaakka shemppissana gakkanawunne, k'ay Yorddaanoosa Shaafaa hefintsan, Med'inaa Goday hintte s'oossay untuntu immiyaa biittaa untuntu akkana gakkanaasa. Hewaappe guyyiyaan, hintte huup'iyaan huup'iyaan, taani hinttenttoo immeedda biittaa simmiita yaagaad.

²¹ «Taani he wode Iyyaasa hawaadan yaagaade azazaad; «Med'inaa Goday, hintte S'oossay, ha laa"u kaatetuu bolla ootseeddawaa ubbaa neeni ne ayifiyaan be'aadda; hintte oyk'k'anaw biyaa kawutetsatuwaa ubbaa bollakka Med'inaa Goday hewaadan ootsana.

22 Hintte diraw olettiyaawe, Med'inaa Godaa hintte S'oossaa gidiyaa diraw, untunttoo yayyop-pite» yaagaad.

Muse Kanaane Gelennaadan Digetteedda

23 «He wode taani hawaadan yaagaade Med'inaa Godaa loytsaade woossaad;

24 «Ubbaa Mooddiyaa Med'inaa Godaw, ne gitatetsaanne ne mino kushiya taana, ne k'oomaa bessanaw doommaadda; ayaw gooppe, newaadan hawaa mala oosotuwaanne wolk'k'aamabaa ootsanaw danddayiyaawe saluwaan gidina sa'aan ay s'oossay de'ii?

25 S'oossaw! Taani baade Yorddaanoosa Shaafaappe, hefintsan de'iyaa he lo"o deretiyaa biittaanne Liibaanoosa be'anaadan taana yeddaarikkii!» yaagaad.

26 «Shin Med'inaa Goday hintte gaasuwaan taana hank'k'ettiide, taw sisennan is's'eedda; Med'inaa Goday taana hawaadan yaageedda; «Simmi new gidanawaa; ha yewuwaa dentsaade laa"entso taw haasayoppa.

27 Hewaa aggaade dendda, Pisgga Deriyaa huup'iyaa kesa; hewan ek'k'aade biittaw away doliyaa bagga, huup'issa, gedissanne away wulliyaa bagga ne ayfiyaa dentsaade s'eella. Ayaw gooppe, neeni ha Yorddaanoosa Shaafaa mulekka pinnakka.

28 Maataa neeni Iyyaasu azazuwaa imma; Aa s'alissanne mintsetsa; ayaw gooppe, I ha asaa kaaletsiide pintsananne ha neeni be'iyaa biittaa I untuntta laatissanawaa» yaageedda.

29 «Hewaa diraw, nuuni Beeti-Pa'oora katamaa sintsan de'iyaa zanggaaraan gam"eeddo» yaageedda.

4

Muse Israa'eelatuwaa Azazettanaadan odeedda

¹ Hewaappe guyyiyaan, Muse asaa hawaadan yaageedda; «Ha"ikka Israa'eeliyaa asaw, hintte de'uwaan de'anaadaaninne Med'inaa Goday, hintte mayzza aawotuwaa S'oossay, hinttenttoo immiyaa biittaa hintte laattanaadan, taani hinttena tamarissiyaa awaayuwaanne higgiyaa sisitenne ootsite.

² Taani hinttena azaziyaa Med'inaa Godaa hintte S'oossaa azazuwaa naagiteppe attina, Aa bolla ayinne gujjoppite; k'ay aappe ayinne pac'issoppite.

³ Ba'aal-Pa'oora Deriyaa bollan Med'inaa Goday ootseeddawaa hintte hintte ayifiyaan be'eeddita; Med'inaa Goday hintte S'oossay Ba'aal-Pa'ooran de'iyaa Ba'aalaw goyinneeddawannta ubbaa hintte giddoppe d'ayiseedda.

⁴ Shin hintte Med'inaa Godaw, hintte S'oossaw, ammanetteeda diraw, hachchi gakkanaw ub-baykka de'uwaan de'iita.

⁵ «Be'ite, hintte laattanaw geliyaa gadiyaan ootsana mala, Med'inaa Goday, ta S'oossay taana azazeeddawaadan, awaayuwaanne higgiyaa taani hinttena tamarissaad.

⁶ Hintte untuntta naagitenne ootsite; hewaa hintte ootsooppe, hintte ay keeshshaa aad'd'eeda

eranchchenttonne hara Asay hinttena be'ana. Unttuntu ha awaayuwaabaa sisiyaa wode, «Tumukka ha wolk'k'aama kaatetetsay aad'd'eeda eranchchanne akeekanchcha kawutetsaa» yaagana.

⁷ «Nuuni Aa s'eesiyaa wode awudenne, Med'inaa Goday nu S'oossay nuw mata gidiyaawaadan, mata s'oossi aw de'iyaa ay wolk'k'aama kawutetsay de'ii?

⁸ Taani hachchi hintte sintsan wotsiyaa ha higge ubbaadan s'illo gideedda awaayunne hig-gii de'iyaa hara ay wolk'k'aama kawutetsay de'ii?

⁹ «Simmi hintte de'iyaa laytsaa ubbaan ha hintte be'eeddawaa ubbaa dogennaadaaninne hintte huup'iyaaappe d'ayissennaadan naagettite; hintte naanatuwaanne hintte naanatu naanatuwaa taaarissite.

¹⁰ Siinaa Deriyaa bollan Med'inaa Godaa hintte S'oossaa sintsan hintte ek'k'eedda wode, S'oossay taana, «Ha sa'aan de'eedda wode ubbaan, untuntu taw yayyiyaawaa taaaranaadaaninne barenttu naanatuwaakka hewaa taaarissanaadan, taani ta k'aalaa untuntu sissana mala, asaa taakko shiishsha» geeddawaa hassayite.

¹¹ «He wode hintte shiik'iide deriyaa s'ap'uwaan ek'k'eeddita; saloo gidduwaa gakkanaw, he deriyaa bollan tamay ees's'ee; he deriyaa s'ap'uu sakkana d'umaaninne shaaran goozetti utteedda.

¹² Med'inaa Godaykka tamaa gidoppe hinttent-too haasayeedda; Hintte Aa kooshshaa siseeddi-tappe attina, Aa be'ibeykkita.

13 Hintte ootsanaadan I hinttena azazeedda bare c'aak'uwaa hinttenttoo odeedda; hewantukka Tammu Azazotuwaa. I untunttu laa'u masetteedda shuchchatuu bolla s'aafeedda.

14 Hintte laattanaw biyaa gadiyaan ootsanaadan, awaayuwaanne higgiiyaa hinttena tamarissana mala, Med'inaa Goday taana he wode azazeedda.

Eek'aa Misiliyaw Goyinnennaadan Imetteedda Azazuwaa

15 «Med'inaa Goday Siinaa Deriyaa bollan tamaa gidoppe hinttenttoo haasayeedda gallassi, hintte Aa be'ibeenna diraw, loytsi naagettite.

16 Attuma woy mac'c'a malan oosetteeddawaa gidina

17 sa'aan de'iyaa do'aa ubbaa leemisuwaa gidina, saluwaa gufantsuwan paalliyaa kafuwaa ubbaa leemisuwaa gidina,

18 sa'aa bollan k'aas's'iyaabatu leemisuwaa gidina, biittaappekka garssana haatsaa giddon de'iyaa moliyaa leemisuwaa gidinakka, hintte tunennaadan masetteeddawaa hinttenttoo s'oossaa ootsiide goyinnoppite.

19 K'ay saluwaa pude s'eelliide, Med'inaa Goday hintte S'oossay saluwaappe garssana de'iyaa kawutetsatoo ubbaw immeedda aawaa, aginaa, s'oolinttetuwaanne saluwaa med'etatuwaa ubbaa be'iide, hintte untunttoo goyinniide, balenaadan naagettite.

²⁰ Shin Med'inaa Goday hinttena hachchi hintte gidiyaawaadan, barew dummateedda asaa oot-sanaw birataa c'ooc'iyaa mala gidiyaa Gibs'eppe kessiide aheedda.

²¹ «K'ay hintte gaasuwaan Med'inaa Goday taana hank'k'ettiide; taani Yorddaanoosa pinnennaadaaninne, Med'inaa Goday, hintte S'oossay, laata ootsiide hinttenttoo immiyaa lo"o biittaa taani gelennaadan c'aak'k'eedda.

²² Hewaa diraw, taani Yorddaanoosa Shaafaa pinnennan ha gadiyaan hayk'k'ana; shin hintte pinniide, he lo"o biittaa laattiita.

²³ Hewaa diraw, Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttenana c'aak'k'eteedda c'aak'uwaa dogoppite. K'ay Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttena ootsoppite geedda ay malan masetteedda misiliyaa gidooppenne hinttenttoo eek'aa ootsennaadan naagettite.

²⁴ Ayaw gooppe, Med'inaa Goday hintte S'oossay miyaa tamanne k'anaatiyaa S'oossaa.

²⁵ «Hintte naanatuwaanne, naanatu naanatuwaa yeliide he gadiyaan adussa wodiyaa de'iyaa wode, ay malan gidooppenne masetteedda misiliyaw goyinniide tunooppe, k'ay Med'inaa Godaa hintte S'oossaa hank'k'etsanaw Aa sintsan iitabaa ootsooppe,

²⁶ hintte Yorddaanoosa Shaafaa pinniide laattanaw biyaa gadiyaappe ittuunne attenan, elle d'ayanaw, taani hintte bollan hachchi saluwaanne sa'aa markkayay. Hintte

ubbaannakka d'ayanaappe attina, he gadiyaan adussa wodiya de'ikkita.

²⁷ Med'ina Goday hinttena hara asaa giddon laalana; he hinttena Med'inaa Goday laaliyaa kawutetsatuwaa giddon hintte paydu guutsaa gidanawaa.

²⁸ Hewaan hintte mitsaappenne shuchchaappe asaa kushiyan giigeedda be'enna, sisenna, meennanne singgenna s'oossatoo goynnana.

²⁹ Shin hewan de'iidde, hintte Med'inaa Godaa, hintte S'oossaa koyana; hintte Aa hintte kumentsaa wozanaappenne hintte kumentsaa shemppuwaappe koyooppe demmana.

³⁰ Ha ubbaa metuwaa giddon hintte un'ettiide de'iide, wodiya wurssetsan Med'inaa Godaakko, hintte S'oossaakko, hintte simmananne Aa k'aalawukka azazettana.

³¹ Med'inaa Goday hintte S'oossay maarotetsaan kumeedda S'oossaa gidiyaa diraw, I hinttena aggena; woy d'ayissenna; hintte aawaatoo I c'aak'k'eedda c'aak'uwaakka dogenna.

³² «S'oossay gadiyaan asaa med'd'eedda gallassaappe doommiide, hintteppe kase aad'd'eeda wodiya ane paydite; hawaa mala gitabay mulekka hani erinto woy sisetti erinto, saloo ha gas'aappe ya gas'aa gakkanaw ane oochchite.

³³ Tamaa lac'uwaa giddona S'oossay sisiide, hintte d'ayennan de'uwaan de'eeddawaadan, S'oossay sisiide, de'uwaan de'eedda hara Asay de'ii?

³⁴ Woy Med'inaa Goday hintte S'oossay hintte s'eellishin, Gibbs'e gadiyaan hinttenttoo ootseeddawaadan, paac'iyaan, malaatan, malal-isiyaawan, olan wolk'k'aama kushiyaaninne mic'etteedda k'esiyaan, k'ay wolk'k'aama yashshan hara kawutetsaa giddo geliide, itti kawutetsaa barew akkanaw baas'eteedda hara s'oossi de'ii?

³⁵ Med'inaa Goday S'oossaa gidiyaawaa hintte erana mala, hewaa I hinttena besseedda; aappe attina haray baawa.

³⁶ I hinttena tamarissanaw koyeedda diraw, bare kooshshaa saluwaappe hinttena sisseedda. K'ay ha sa'aan bare wolk'k'aama tamaa hinttena besseedda; he tamaa giddoppe hintte Aa k'aalaa siseeddita.

³⁷ I hewaa ootseeddawe hintte aawotuwwa siik'eeddawaappe denddeeddawaan, untuntuppe guyyiyaan yelettiyaa untunttu zaratuwwa dooreedda gishshaassa. K'ay hinttenakka Gibbs'eppe bare wolk'k'aama wolk'k'an kesseedda gishshaassa.

³⁸ Hachche hintte be"iyaawaadan, hinttena gelissanawunne untunttu biittaa hinttenttoo laata ootsiide immanaw, hintteppe dariyaanne wolk'k'aamiyaa kawutetsatuwwa hintte sintsaappe yedersseedda.

³⁹ «Simmi hewaa gidoppe, bolla saluwaan gidina, garssa sa'aan gidina, Med'inaa Goday S'oossaa gidiyaawaa erite; hintte wozanaanka wotsite; hara s'oossay baawa.

⁴⁰ Hewaa diraw, hinttenttunne hintteppe

guyyiyaan hintte naanaw ubbabay lo'o gidanaadan, k'ay Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttenttoo med'inaw immiyaa gadiyaan hintte hinttere aduk'k'anaadan, taani hachchi hinttena azaziyaa awaayuwaanne higgiiyaa naagite» yaageedda.

Shemppuwaa Wod'eeddawanttu Bak'atiide Attiyaa Katamatuwaa

⁴¹ Hewaappe guyyiyaan, Muse Yorddaanoosa hefintsan away doliyaa baggana heezzu katamatuwaa dummayeedda.

⁴² Hewaa I dummayeeddawe kase morkketetsay bayinnan de'ishshin, erennan, bare shooruwaa wod'eedda Asay yaa bak'atanaassa. He katamatuwaappe ittoo bak'atiide, he bitanii bare shemppuwaa ashshanaw danddayee.

⁴³ Hewaa diraw, Roobeela zariyaw mela biittaan d'ok'k'asaan de'iyaa Bees'era katamaa, Gaada zariyaw Gala'aaden de'iyaa Raamootanne Minaase zariyaw Baasaanen de'iyaa Golaana katamatuwaa dummayeedda.

Higgii Imettiyaawaa Erissuwaa

⁴⁴ Muse Israa'eeliyaa asaw immeedda S'oossaa higgii hawaa.

⁴⁵⁻⁴⁶ Ha wogaa, awaayuwaanne higgiiyaa unt-tuntu Gibs'eppe kesiide, Beeti-Pa'oora katamaa sintsan de'iyaa, Yorddaanoosappe away doliyaa baggana de'iyaa zanggaaraan de'ishshin, unt-tuntu immeedda. He sa'ay Haseboonan uttiide

Amoore mooddiiyaa Kaatiyaa Sihoona biittaa gid-dona. Musenne Israa'eeliyaa Asay Gibs'eppe ke-seedda wode, Sihoona oliide s'ooneeddino.

⁴⁷ He wode untuntu Aa biittaaanne Baasaane Kaatiyaa Ooga biittaa, hewekka k'ay Yorddaanoosappe away doliyaa baggana de'iyaa laa"u Amoore kaatetuu biittaa laatteeddino.

⁴⁸ He biittay Arnnoona Shaafaa doonaan de'iyaa Aaro'eera katamaappe biide, Siriyoone Deriyaa gakkee; he Siriyoone geetetti s'esettiyyaa derii Hermmoone giyaa deriyaa.

⁴⁹ K'aykka he biittay Yorddaanoosappe away doliyaa baggana de'iyaa Aaraba biittaa ubbaa akkiide biide, Pisgga Deriyaa s'ap'uwaan de'iyaa Hayk'k'uwaa Abbaa gakkee.

Laa'entso Muse Haasayaa

5

(5:1–26:19)

*Tammu Azazotuwaa
(Kes. 20:1-17)*

¹ Muse Israa'eeliyaa asaa ubbaa ittippe s'eesiide, hawaadan yaageedda; «Hinttenoo Israa'eeliyaa asaw, taani hachchi hinttenttoo odiiyaa awaayuwaanne higgiiyaa sisite; hintte untuntu tamaritenne minisiide ootsite.

² Med'inaa Goday nu S'oossay Siinaa Deriyaa bollan nuunana c'aak'uwaa c'aak'k'eteedda.

³ Med'inaa Goday ha c'aak'uwaa c'aak'k'eteeddawe nu aawotuwaa s'alalaana gidenna; hachchi de'uwaan de'iyaa nu ubbaannakka c'aak'k'eteedda.

⁴ He deriyaa bollan ees's'iyaa tamaa giddon gidiide, Med'inaa Goday hintte sintsaan ek'k'iide hinttenana haasayeedda.

⁵ Taanikka he wode Med'inaa Goday giyaawaa hinttenttoo odanaw, S'oossaappenne hintteppe gidduwaan ek'k'aad; ayaw gooppe, hintte tamaw yayyiide, deriyaa pude kesibeykkita. S'oossaykka hawaadan yaageedda:

⁶ «Gibs'e gadiyaappe ayiletetsaa golliyaappe neena wozeeddawe taani Med'inaa Godaa ne S'oossaa.

⁷ «Taappe attina, hara s'oossatuu new de'oppino.

⁸ «Bolla saluwaan de'iyawaa gidina, woy garssa sa'aan de'iyawaa gidina, woy sa'aappe garssana de'iyaa haatsaa giddon de'iyawaa gidinakka, ayaa misiliyaanne new eek'aa ootsoppa.

⁹ Neeni untunttoo hokkoppa; woy untunttoo goyinnoppa; ayaw gooppe, taani taana is's'iyawantta aawotuwaa nagaraa diraw, naanatuwaa heezzentsanne oyddentsa yeletaa gakkanaw muriyaawaa; taani, Med'inaa Goday ne S'oossay k'anaatiyaa S'oossaa.

¹⁰ Shin taani taana siik'iyawanttanne ta aza-zuwaa naagiyaawantta sha"a yeletaa gakkanaw ta aggena siik'uwaa bessay.

¹¹ «Med'inaa Godaa ne s'oossaa suntsaa c'oo s'eesoppa; ayaw gooppe, Med'inaa Goday bare suntsaa c'oo s'eesiyaawaa murenan aggena.

¹² «Med'inaa Goday ne S'oossay neena azazeed-dawaadan, geeshsha ootsaade Sambbata gallas-saa naaga.

13 Neeni ootsiyaa ooso ubbaa usuppun gallasan ootsa.

14 Shin laappuntsa gallassay Med'inaa Godaw, ne S'oossaw Sambbata. He gallassi ay oosonne ootsoppa; neeni woy ne attuma na'ay, woy ne mac'c'a naatta, woy ne k'oomay, woy ne booray, woy ne harii, woy ne hara mehetuu, woy ne kataman de'iyaa betii, he gallassi ayaa oosonne ootsoppite. Neeni shemppiyaawaadan ne atumanne mac'c'a k'oomatuukka shemppino.

15 Neeni Gibs'e gadiyaan ayiliyaa gidaade de'eeddawaa dogoppa; k'ay Med'inaa Goday ne S'oossay bare wolk'k'aama kushiyaaninne bare mic'ettedda k'esiyaan yaappe neena kesseeddawaa dogoppa. Med'inaa Goday ne S'oossay Sambbata gallassaa neeni naaganaadan, neena azazeeddawekka hewaa gishshaassa.

16 «Med'inaa Goday ne S'oossay new immiyaa gadiyaan ne neerekka aduk'k'ana malanne new lo"ana mala, Med'inaa Goday ne S'oossay neena azazeeddawaadan, ne aawuwaanne ne daayo bonchcha.

17 «Asa wod'oppa.

18 «Sharmus'oppa.

19 «Wuu"oppa.

20 «Ne shooruwaa bollan wordduwaa markkat-toppa.

5:13 Kes. 23:12; 31:15; 34:21; 35:2; Wog. 23:3 **5:16** Zar. 27:16; Mat. 15:4; 19:19; Mar. 7:10; 10:19; Luk'. 18:20; Efe. 6:2-3 **5:17** Dom. 9:6; Wog. 24:17; Mat. 5:21; 19:18; Mar. 10:19; Luk'. 18:20; Rom. 13:9; Yak'. 2:11 **5:18** Wog. 20:10; Mat. 5:27; 19:18; Mar. 10:19; Luk'. 18:20; Rom. 13:9; Yak'. 2:11 **5:19** Wog. 19:11; Mat. 19:18; Mar. 10:19; Luk'. 18:20; Rom. 13:9 **5:20** Kes. 23:1; Mat. 19:18; Mar. 10:19; Luk'. 18:20

21 «Ne shooruwaa machchato amottoppa; Aa golliyaa, Aa shoyk'aa, Aa attuma k'oomaa, woy Aa mac'c'a k'oomato, woy Aa booraa, woy Aa hariyaa, woy aw de'iyawaa ayaanne amottoppa yaageedda.

22 «Deriyaa bollan tamaa giddoppe, shaariyaa giddoppenne gorddeedda d'umaa giddoppe Med'inaa Goday d'ok'k'u geedda kooshshan shiik'uwwa ubbaw odeedda k'aalatuu hawantta; I untuntu bollan ayaanne gujjibeenna. K'ay untuntu I laa"u masetteedda shuchchatuu bolla s'aafiide, taw immeedda.

Asaa Yashshaa
(Kes. 20:18-21)

23 «Derii taman s'uugettishin, d'umaa giddoppe kooshshaa hintte siseedda wode, hintte zariyaa kaappatuunne hintte c'imatuu taakko yiide,

24 hawaadan yaageeddita; «Be'a, nuuni Med'inaa Godaa nu S'oossaa kooshshaa tamaa giddoppe siseedda wode, Med'inaa Goday nu S'oossay bare bonchchuwaanne bare angga nuuna besseedda. K'ay nuuni S'oossay aanana haasayiide Asay de'uwaan de'anaw danddayiawaa hachche be'eeddo.

25 Shin ha wolk'k'aama tamay nuuna d'ayissanaw danddayee; yaatina, nuuni ayaw hayk'k'ettoo? Med'inaa Godaa nu S'oossaa k'aalaa nuuni laa"entso sisooppe, nuuni hayk'k'etto.

26 Ayaw gooppe, ashuwaa mayyeeddawaan, nuuni siseeddawaadan tamaa gididon gidiide

haasayishin, de'o S'oossaa k'aalaa sisiide, pas'a de'eedda Asay oonee?

²⁷ Hewaa diraw, Muse! Neeni shiik'aade, Med'inaa Goday nu S'oossay giyaawaa ubbaa sisa; Med'inaa Goday nu S'oossay new odiyaawaa ubbaa neeni nuw oda; nuunikka sisiide ootsana yaageeddita.

²⁸ «Hintte taw haasayishin, Med'inaa Goday hintte giyaawaa sisiide, Med'inaa Goday taana hawaadan yaageedda; «Ha Asay new odeeddawaa ubbaa sisaad; untuntu geeddawaa ubbaa likke geeddino.

²⁹ Untuntuwunne untuntu naanaw med'inaw ubbabay lo"a gidanaadan, taw yayyanawunne ta azazotuwaa naaganaw untuntu ubbatookka hawaa mala wozanay de'ierenneeshsha!

³⁰ Ha"i neeni baade, untuntu barenttu dunkkaaniyaw simmanaadan oda.

³¹ Shin neeni hawaan ta matan ek'k'ashsha; untuntu laattanaadan taani untuntu immiyaa gadiyaan untuntu ootsana mala, neeni untuntu taaarissana ta azazuwaa, ta awaayuwaanne ta higgiiyaa ubbaa taani new odana yaageedda.

³² «Hinttenoo Israa'eeliyaa asaw, hewaa gidoope Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttena azazeeddawaa ubbaa ootsanaw naagettite; aappe ushechcha woy haddirssa goopite.

³³ Hintte de'uwaan de'ana mala, ubbabay hinttentoo injjetana mala, k'ay hintte laattiyaa biit-tankka hintte aduk'k'iide de'ana mala, Med'inaa

Goday hintte S'oossay hinttena azazeedda oge ubbaan hemettite.

6

Wolk'k'aama Azazuwaa

¹ «Hintte laattanaw biyaa gadiyaan hintte ootsanaadan taani hinttena tamarissana mala, Med'inaa Goday hintte S'oossay taana azazeedda azazotuu awaayotuunne higgetuu hawantta.

² Hintte laytsay adussa gidana mala, hintte, hintte naanatuunne hintte naanatu naanaykka taani hachchi hinttena azaziyaa S'oossaa awaayuwaanne higgiiyaa naagiyaawaan hintte laytsan ubbaan Med'inaa Godaw, hintte S'oossaw yayyite.

³ Hinttenoo Israa'eeliyaa asaw, ubbabay hinttenttoo lo"a gidanaadaaninne Med'inaa Goday, hintte aawotuwaa S'oossay, hinttenttoo geeddawaadan, maatsaanne eessaa goggiyaa gadiyaan hintte loytsi c'orattanaadan, ha higgetuwaa sisitenne minisiide ootsite.

⁴ «Neenoo Israa'eeliyaw, sisa; Med'inaa Goday nu S'oossay itti Med'inaa Godaa.

⁵ Neeni Med'inaa Godaa ne S'oossaa ne kumentsaa wozanaappe, ne kumentsaa shemppuwaappenne ne kumentsaa wolk'k'aappe siik'a.

⁶ Hachche taani neena azaziyaa ha azazotuwaa ne wozanaan wotsa.

⁷ Ha azazatuwaa neeni ne naanatuwaa tamarissa; neeni ne son uttiyaa wode, ogiyaan

hamettiiyaa wode, gisiyaa wodenne denddiyaa wodekka untuntta hassaya.

⁸ Malaataa ootsaade ne kushiyan untuntta k'achcha; k'ay ne som"iyaankka malaataadan wotsa.

⁹ Ne penggiyaa mak'aaniyaa bollaninne ne dirssaa penggiyaa bollan neeni untuntta s'aafa.

Azazettenawanttoo Imetteedda Seeraa

¹⁰⁻¹¹ «Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttenttoo immana giide hintte aawaatoo, Abrahaamaw, Yisaak'awunne Yaak'oobaw c'aak'k'eedda, hintte kees's'ibeenna gitanne lo"o katamatuu kumeedda biittaa immana. Hintte kuntsibeenna duretay kumeedda golletuwaa, hintte bookkibeenna ollatuwaa, hintte tokkibeenna woynnetuwaanne zayitiiyaa wogaratuwaa hinttenttoo immiiyaa wode, hinttekka miide kalleedda wode,

¹² hinttena Gibs'eppe, ayiletetsaa gadiyaappe kesseedda Med'inaa Godaa dogennaadan naaget-tite.

¹³ Med'inaa Godaw, hintte S'oossaw, yayyite; Aa s'alalaw goyinnite; Aa suntsankka c'aak'k'ite.

¹⁴ Hintte yuushshuwaan de'iyaa Asay goyinniyyaa hara s'oossatoo goyinnoppite.

¹⁵ Ayaw gooppe, hintte gidдон de'iyaa Med'inaa Goday hintte S'oossay k'anaatiiyaa S'oossaa; Aa hank'k'uu hintte bollan ees's'i kesana; I hinttena biittaa bollaappekka pittiide d'ayissana.

¹⁶ «Masaahan hintte Aa paac'c'eeddawaadan, Med'inaa Godaa hintte S'oossaa paac'c'oppite.

17 Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttena azazeedda Aa azazotuwaa, Aa wogatuwaanne Aa awaayotuwaa minisiide naagite.

18 Hinttew ubbabay lo"a gidana mala, Med'inaa Godaa sintsan hintte likkebaanne lo"obaa ootsite. Yaatooppe, hinttenttoo immanaw Med'inaa Goday hintte aawaatoo c'aak'k'eedda, he lo"o biittaa hintte laattana.

19 Med'inaa Goday bare geeddawaadan hintte morkkatuwaa ubbaa hintte sintsaappe yederssana.

20 «Sintsappe hintte naanay, Med'inaa Goday nu S'oossay hinttena azazeedda ha wogaa, awaayuwaa higgiiyaa biletsay ayee? yaagiide hinttena oochchiyaa wode,

21 hintte untunttoo hawaadan yaagiide zaarite; «Nuuni Gibs'e gadiyaan Gibs'e kaatiyaa ayiletuwaa; shin Med'inaa Goday bare mino kushiyan nuuna Gibs'eppe kesseedda.

22 K'ay Med'inaa Goday nu s'eellishin, Gibs'e biittaa bollan, Gibs'e kaatiyaa bollanne Aa suntsatuwaa ubbaa bollan gitanne yashshiyaa malaatatuwaanne maalaalissiyaabatuwaa ootseedda.

23 Shin I nu mayzza aawaatoo immana giide c'aak'k'eedda biittaa nuuna gelissiide, nuw immanaw nuuna Gibs'eppe kesseedda.

24 Yaatiide hachchi be"iyaawaadan, nuw ubbaa wodekka lo"a gidana malanne nuuni de'uwaan de'ana mala, Med'inaa Goday nuuna ha awaayotuwaa ubbaa naaganaadaaninne Med'inaa Godaw, nu S'oossaw, yayanaadan azazeedda.

25 I nuuna azazeeddawaadan, Med'inaa Godaa,

nu S'oossaa, sintsan ha azazotuwaa ubbaa min-
isiide naagooppe, hewe nuw s'illotetsaa gidana
yaagite.

7

S'oossay Dooreedda Asaa

(Kes. 34:11-16)

¹ «Med'inaa Goday hintte S'oossay hintte laat-
tanaw biyaa biittaa hinttena gelissiyaa wodenne,
k'ay hintteppe wolk'k'aamiyaanne minniyaa
laappun kawutetsatuwaa, hewanttukka
Hiitetuwaa, Gerggeesetuwaa, Amooretuwaa,
Kanaanetuwaa, Parzzetuwaa, Hiiwetuwaanne
Yaabuusatuwaa hintte sintsaappe d'ok'olliyyaa
wode,

² untunttukka Med'inaa Goday hintte
S'oossay hintte kushiyan aatsi immina, hintte
untuntta s'ooniyaa wode, untuntta ubbaanna
suppu ootsiide d'ayissite. Untunttunna ayaa
c'aak'k'uwaanne c'aak'k'etoppite. Untunttoo
ayinne k'aretoppite.

³ Hintte untunttunna akettoppitenne gelettop-
pite. Hintte mac'c'a naanatuwaa untunttu at-
tuma naanaw immoppite. Woy untunttu mac'c'a
naanatuwaakka hintte attuma naanaw akkop-
pите.

⁴ Ayaw gooppe, untunttu hintte naanatuwaa
taana kaalliyawaappe hara eek'atuwaa goyin-
nanaadan, wora zaarana. He wode Med'inaa
Godaa hank'k'uu hintte bolla ees's'i kesana; hint-
tenakka ellekka d'ayssi bashana.

⁵ Hewaa diraw, untunttu yarshshiyaa sa'aa kolite. Untunttu goyinniyaa shuchchatuwaa mentsereetsite. Asheero giyaa mac'c'a s'oossatti misiliyaa kinchchereetsite; untunttu masetteedda misiletuwaakka taman s'uuggite.

⁶ Ayaw gooppe, hintte Med'inaa Godaw, hintte S'oossaw, geeshsha asaa. Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttena barew dumma al"o miishshaa gidiyaa asaa ootsiide, biittaa bollan de'iyaa asaa ubbaappe dooreedda.

⁷ «Med'inaa Goday hinttena siik'eeddawenne dooreeddawe hintte hara asaappe payduwaan dareedda gishshassa gidenna. Hintte hara asaa ubbaappekka payduwaan guus's'iyaa wantta.

⁸ Shin Med'inaa Goday hinttena siik'eedda gishshawne hintte mayzza aawaatoo c'aak'k'eedda c'aak'uwaa naageedda diraw, I hinttena ayiletetsaa gadiyaappe, Gibs'e kaatiyaa kushiyaappe, bare wolk'k'aama kushiyan kesseeddanne wozeedda.

⁹ Hewaa diraw, Med'inaa Goday hintte S'oossay S'oossaa gidiyaawaa erite. I barena siik'iyaa wanttoonni bare azazuwaa naagiyaawanttoo sha"a yeletaa gakkanaw, bare aggena siik'uwaa c'aak'uwaa naagiyaaw, ammanettiyaaw S'oossa.

¹⁰ Shin I barena is's'iyaa wanttoo untunttu tal"iyaa zaaree; I untunttu tal"iyaa zaaranaw gam"enna.

¹¹ Hewaa diraw, taani hachchi hinttenttoo

immiyaa azazotuwaa, awaayotuwaanne
higgetuwaa naagite.

S'oossaw Azazettina Beettiyaa Anjuwaa
(28:1-14)

¹² «Hintte ha azazotuwaa sisiide, untuntta min-
isi naagooppe, Med'inaa Goday hintte S'oossay
hintte mayzza aawaatoo c'aak'k'eeddawaadan,
bare aggena siik'uwaa c'aak'uwaa hinttenttoo
naagana.

¹³ I hinttena siik'ana; hinttena anjjana;
hintte payduwaa darissana. K'ay I hinttenttoo
immanaw hintte mayzza aawaatoo c'aak'k'eedda
gadiyaan hintte uluwaa ayfiyaa, hintte biittaa
ayfiyaa, katsaa, woyniyaa, zayitiyaa, hintte
mehiyaa maratuwaanne hintte dorssaa
maratuwaa c'orissiide anjjana.

¹⁴ Hintte hara ay asaappenne aad'd'iide anj-
jettedawantta gidana. Ittuunne attuma gidina,
mac'c'a gidina maynenna. Hintte mehiikka may-
nenna.

¹⁵ Med'inaa Goday hargge ubbaappe hinttena
naagana. Hintte eriyaa Gibs'e biittaa iita
harggiyaa hintte bolla ahenna; shin I hinttena
is's'iyaa ubbaa bollan he harggiyaa ahana.

¹⁶ Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttenttoo
aatsi immiyaa asaa ubbaa d'ayissite;
untunttoo ayinne k'arettoppite. Untunttu
s'oossatuwawukka goynnoppite. Ayaw gooppe,
hewe hinttenttoo p'ire gidana.

¹⁷ «Hintte hintte wozanaan, «Ha kawutetsatuu
nuuppe minniino; yaatina, nuuni untuntta

wootiide yederssi kessanee? gaanaw danddayiita.

¹⁸ Shin untunttoo yayyoppite. Med'inaa Goday, hintte S'oossay, Gibs'e kaatiyaa bollanne Gibs'e biittaa ubbaa bolla ootseeddawaa hassayite.

¹⁹ Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttena Gibs'eppe kessiyaa wode ootseedda wolk'k'aama boshatuwaa, malaatatuwaa, maalalissiyaa-batuwaa, Aa wolk'k'aama kushiyaanne Aa mic'etteedda k'esiya hintte hintte ayifiyaan be'eeddita. Ha'i hintte yayyiyaa asaa ubbaa bollanka Med'inaa Goday, hintte S'oossay hewaadan ootsana.

²⁰ K'ay untuntuppe aatsiide bak'atiide, hintteppe k'osetteedawanttukka d'ayana gakkanaw, Med'inaa Goday hintte S'oossay untuntu gidon shabiretsaa yeddana.

²¹ «Hewaa diraw, hintte untunttoo yayyoppite; ayaw gooppe, hinttenana de'iyaa Med'inaa Goday, hintte S'oossay, gitanne yashshiyaa S'oossaa.

²² Med'inaa Goday hintte S'oossay he kawutetsatuwaa guutsaa guutsaa d'ok'olliidde, hintte sintsaappe d'ayissana. Hintte untunta ubbaa itti kutsan d'ayissikkita; hewaa hintte ootsooppe, gadiyaan de'iyaa do'atuu dariide, hinttena waayissana.

²³ Shin Med'inaa Goday hintte S'oossay untunta hintte kushiyan aatsi immana; untuntu d'ayana gakkanaw, I untunta shabbirana.

²⁴ K'ay untuntu kaatetuwaakka I hintte kushiyan aatsi immana. Hinttekkka untuntu suntsaa saluwaappe garssa baggappe pittiide d'ayissana. Ooninne hinttenana ek'etti

danddayenna; hintte untuntta d'ayissana.

²⁵ «Masettedda untunttu s'oossatuwaa misiletuwaa taman s'uuggite. He misiletuwaa bollan de'iyaa biraa woy work'k'aa amottoppite. Hewe Med'inaa Godaw, hintte S'oossaw, tuna gidiyaa diraw, hintte Aa p'iriyaan oyk'k'ettennaadan, Aa hinttenttoo akkoppite.

²⁶ Hintte he tuna eek'atuwaa hintte golle gelissiide, untunttudan shek'etteeddawaantta gidoppite. Hintte untuntta ubbaannakka is's'itenne shaatettite; ayaw gooppe, untunttu barenttu huup'iyaw shek'etteeddawaantta.

8

Laattiyaa Lo"o Biittaa

¹ «Hintte de'uwaan de'ana mala, hintte payduukka darana malanne Med'inaa Goday kase hintte mayzza aawaatoo immana giide c'aak'k'eedda biittaa geliide, hintte laattana mala, hachchi taani hinttena azaziyaa azazuwaa ubbaa minisiide naagite.

² Med'inaa Goday ne S'oossay new immeedda azazuwaa ne naagintto naagennentto, ne wozanaa k'ofaa eranaw, neena paac'c'anawunne neena zik'k'i ootsanaw, oytamu laytsaa kumentsaa I neena bazzuwaan kaaletseedda oge ubbaa hassaya.

³ I neena zik'k'i ootseeddanne koshayiseedda; hewaappe simmiide neena gidina, woy ne mayzza aawotuwaa gidinakka, erenna mannaa neena mizeedda. Hewaa I ootseeddawe Asay Med'inaa Goday haasayiyaa k'aalaa ubbaanappe

attina, ukitsaa s'alalaan de'ennawaa neena tamaarissanaassa.

⁴ Ha oytamu laytsatuwaa gidдон neeni mayyeedda mayuu wuribeenna; ne gediikka gaafibeena.

⁵ Yaatooppe, Asay bare na'aa seeriyaawaadan, Med'inaa Goday ne s'oossaykka neena seeriyaawaa ne wozanaan akeeka.

⁶ «Aa ogiyaan hamettiyaawaaninne Aa bonchchiyaawan Med'inaa Godaa ne S'oossaa azazotuwaa naaga.

⁷ Ayaw gooppe, Med'inaa Goday ne S'oossay neena zanggaaraappenne deriyaappe pulttiya k'eeri shaafatuunne goggiyaa pulttotuu de'iyaa lo"o biittaa gelissanaw ahee.

⁸ He biittay zarggayne banggay, woynnii, balasiinne roomaanii, wogaraa zayitiinne eessay kumeedda biittaa.

⁹ K'aykka he biittay ukitsay pac'c'ennan neeni miyaa biittaa; ayayenne new pac'c'enna biittaa. He biittay shuchchay birataa gideedda biittaa. Deriyaappekka madaabiyaa giyaa birataa bookkiide akkiyaa biittaa.

¹⁰ Neeni hewan maade kallana; yaataade, I new immeedda lo"o biittaa diraw, Med'inaa Godaa ne S'oossaa galatana.

S'oossaa Dogiyaawanttoo Imetteedda Seeraa

¹¹ «Taani hachchi neena azaziyaa Aa azazotuwaa, Aa higgetuwaanne Aa awaayotuwaa naagennan aggaade, Med'inaa Godaa ne S'oossaa dogennaadan, naagetta.

12 Neeni maade kalliyaa wode, lo'o golliiyaa kees's'aade aan uttiyaa wode,

13 ne mehiyaanne dorssaa wudii dariyaa wode, new biraynne work'k'ay dagattiyaa wode, k'ay new de'eeddabay ubbay dariyaa wode,

14 he wode ne wozanay otorettennaadan, neenikka Gibs'e gadiyaappe, ayiletetsaa golliyaappe neena wozeedda Med'inaa Godaa ne S'oossaa dogennaadan naagetta.

15 I neena marzziyaanna de'iyaa shooshshaynne masimasuu kumeedda, haatsay bayinna, he gitanne yashshiyaa mela biittaana kaaletseedda; I new mela bazzuwaan zaallaappe haatsaa d'uusseedda.

16 Ne mayzza aawotuu erenna mannaa mela biittaan neena mizeeddawe, neena zik'k'i udanaassanne neena paac'c'anaassa; I hewaa ootseeddawe wurssetsan new ubbabay lo'o gidanaadaana.

17 Neeni, «Ta wolk'k'aynne ta kushiyaa minotetsay ha duretetsaa taw aheedda» geenaadan naagetta.

18 Shin neeni Med'inaa Godaa ne S'oossaa hassaya; ayaw gooppe, hachchi neeni be"iyaawaadan, ne mayzza aawotuwaana c'aak'k'eteedda c'aak'k'uwaa mintsanaw, neeni duretaa demmanaadan new wolk'k'aa immeeddawe aattee.

19 «Neeni Med'inaa Godaa ne S'oossaa dogooppe, hara s'oossatuwaa kaallooppe, k'ay untunttoo ootsooppenne goyinooppe, neeni tumu d'ayanawaa taani hachchi markkattay.

20 Med'inaa Godaw, ne S'oossaw, neeni azazettenan is's'eedda diraw, Med'inaa Goday

ne sintsaappe d'ayiseedda kawutetsaatuwaadan
neenikka d'ayana.

9

Asay Azazettenan Is's'eeddawaa

(Kes. 32:1-35)

¹ «Hinttenoo Israa'eeliyaa asaw sisite; hintte hintteppe gitatiyaanne wolk'k'aamiyaa kawutetsatuwaa, k'ay yuushshuwaa gimbbii saluwaa gakeedda wolk'k'aama katamatuwaakka laattanaw hachchi Yorddaanoosa pinniita.

² He gadiyaan de'iyaa Asay minonne adussa; untuntu, «Ooninne untuntunna ek'ettanaw danddayenna Anaak'e zaratuwaa» giishina, hintte siseeddita.

³ Shin miyaa tamaadan hintteppe sintsanna biyaawe Med'inaa Godaa hintte S'oossaa gidiyaawaa hachchi erite. I untuntta d'ayissananne hintte sintsan untuntta kawushshana. Med'inaa Goday hinttenttoo geeddawaadan hintte untuntta yederssiide kessanne baasuwaanakka d'ayissana.

⁴ «Med'inaa Goday hintte S'oossay untuntta hintte sintsaappe yedersseeddawaappe guyyiyaan, hintte hintte wozanaan, «Nuuni s'illo gidiyaa diraw, ha biittaa nuuni laattana mala, Med'inaa Goday nuuna gelisseedda» yaagoppite. Med'inaa Goday untuntta hintte sintsaappe yederssiide kessiyaawe, untuntu iita gidiyaa gishshassa.

⁵ Hintte untuntu biittaa laattanaw geliyaawe hintte s'illonne suure gidiyaa dirassa gidenna; shin S'oossay hintte S'oossay untuntta hintte

sintsaappe yederssiyaawe ha kawutetsatuu iita gidiyaa dirassanne beni hintte mayzza aawaa-too, Abrahaamaw, Yisaak'awunne Yaak'oobaw c'aak'k'eedda k'aalaa naaganaassa.

⁶ Simmi hewaa gidoope hintte hawaa akeekite; Med'inaa Goday hintte S'oossay ha lo"o biittaa hinttena laatissiyaawe hintte s'illotetsaa gishshaassa gidenna; ayaw gooppe, hintte morggiyaa zoddu geedda asaa.

⁷ «Hintte Med'inaa Godaa hintte S'oossaa mela biittaan wooti hank'k'etseeddientto dogoppite; hintte Gibs'e gadiyaappe keseedda gallasaappe doommiide, hachchi ha sa'aa gakkeedda gallassay gakkanaw, Med'inaa Godaa bolla makkaleeddita.

⁸ Siinaa Deriyaa bollakka Med'inaa Goday hinttena d'ayissanaw denddana gakkanaw, hintte Med'inaa Godaa hank'k'etseeddita.

⁹ Med'inaa Goday hinttenana c'aak'k'eteedda c'aak'k'uu s'aafetteedda masetteedda shuchchatuwaa akkanaw taani deriyaa huup'iyaa keseedda wode, hewan katsaa meennaaninne haatsaa ushennaan, oytamu gallassaanne oytamu k'ammaa gam"aad.

¹⁰ Hewaappe guyyiyaan, S'oossaa birad'd'iyaa s'aafetteedda laa"u masetteedda shuchchatuwaa Med'inaa Goday taw immeedda. He masetteedda shuchchatuu bolla hintte shiik'uwaa ootseedda gallassi deriyaa bolla tamaa giddon gidiide, Med'inaa Goday hinttenttoo haasayeedda k'aalatuu ubbay s'aafetti utteeddino.

¹¹ He oytamu gallasaappenne oytamu k'ammaappe guyyiyaan, Med'inaa Goday bare

c'aak'k'uu s'aafetteedda laa"u masetteedda shuchchatuwaa taw immeedda.

¹² «Hewaappe guyyiyaan, Med'inaa Goday taana hawaadan yaageedda; «Hawaappe ellekka wod'd'a; ayaw gooppe, neeni Gibbs'eppe Kesseedda ne Asay tuni kichcheedda; taani untuntta azazeedda azazuwaappe ellekka wora simmiide, siilissiide med'd'eedda eek'aa barenttoo goyinnanaw giigisseeddino» yaageedda.

¹³ «Med'inaa Goday k'aykka taana, «Taani ha asaa be'aad; untuntu tumukka morggiyaa zooza asaa.

¹⁴ Yaatooppe, taani untuntta d'ayissanawaanne untuntu suntsaakka saluwaappe garssa baggappe k'uc'c'anawaa taana diggoppa. Yaataade neena untuntuppe minniyaanne c'orattiyaa kawutetsaa kessana» yaageedda.

¹⁵ «Taani c'aak'uwaa k'aalay s'aafetteedda laa"u masetteedda shuchchatuwaa laa"u kushiyan tookkaade deriyaappe wod'd'aad; he wode deriyaa bolla tamaa lac'uu beettee.

¹⁶ Ta s'eelliyaa wode, hintte Med'inaa Godaa hintte S'oossaa bolla nagaraa ootseeddawaa be'aad; hintte siilissiide med'd'eedda korumaa misiliyaa hinttenttoo eek'aa ootsiide giigisseeddita. Hintte Med'inaa Goday hinttena azazeedda ogiyaappe ellekka wora simmeeddita.

¹⁷ Yaatina, taani ta laa"u kushiyan oyk'k'eedda laa"u masetteedda shuchchatuwaa olaade, hintte s'eellishin mentsaad.

¹⁸ «Hewaappe guyyiyaan, taani hintte ootseedda nagaraa ubbaa diraw, hewenne Med'inaa Godaa hank'k'etsanaw hintte Aa sintsan iitabaa

ootseedda diraw, kasewaadanka oytamu gallaanne oytamu k'ammaa Med'inaa Godaa sintsan gufannaade gam"aad; he wode taani k'uma mabeykke; haatsaakka ushabeykke.

¹⁹ Med'inaa Goday hintte bollan hank'k'etteedda Aa ees's'iyaa hank'k'oo taani yayaad; ayaw gooppe, I hinttena d'ayissanaw giigeedda; shin Med'inaa Goday zaaretsiidekka taw siseedda.

²⁰ K'ay Med'inaa Goday Aaroonakka d'ayissanaw loytsi hank'k'etteedda; yaatina, he wode taani Aaroonawukka woossaad.

²¹ Taani hintte med'd'eedda he nagaran kumeedda korumaa misiliyaa akkaade, taman s'uuggaad; yaataade Aa kinchchereetsaade I baanaadan liik'ana gakkanaw gaac'c'aad; he baanaa deriyaappe goggiyaa haatsaan olaad.

²² «Hintte k'aykka Tabi'eeran, Masaahaaninne K'ibiroote-Hataawan (amuwaa duufuwaan) Med'inaa Godaa hank'k'etseeddita.

²³ Med'inaa Goday hinttena, «Biite, taani hinttentoo immeedda biittaa laattite» yaagiide, K'aadeesa-Barnneppe yeddeedda wodekka, hintte Med'inaa Godaa hintte S'oossaa azazuwaa is's'iide makkaleeddita; aan ammanettibeykkita woy Aa k'aalawukka azazettibeykkita.

²⁴ Taani hinttena eroodeppekka doommiiide, hintte Med'inaa Godaa bollan makkalanchcha.

²⁵ «Med'inaa Goday hinttena d'ayissana geedda diraw, taani he oytamu gallaanne oytamu k'ammaa Med'inaa Godaa sintsan gufannaade gam"aad.

²⁶ Taani Med'inaa Godaa hawaadan yaagaade woossaad; «Abeet Ubbaa Mooddiiyaa Med'inaa Godaw, neeni ne wolk'k'aama wolk'k'an wozeed-danne ne mino kushiyan Gibs'eppe Kesseedda, new laata gidiyaa ne asaa d'ayssoppaarikkii!

²⁷ Ne k'oomatuwaa, Abrahaama Yisaak'anne Yaak'ooba k'oppa; ha asaa morggiyaa zoddu oot-siyaawaa, untunttu iitatetsaanne untunttu nagaraa paydoppa.

²⁸ Hewe d'ayooppe, neeni nuuna yaappe Kesseedda Gibs'e biittaa asay, «Med'inaa Goday untuntta gelissana geedda biittaa gelissanaw danddayibeenna dirawunne untuntta is's'eedda diraw, mela biittaan wod'ana giide kesseedda» yaagana.

²⁹ Gido shin, ha Asay neeni ne wolk'k'aama wolk'k'aaninne ne mic'etteedda k'esiyaan Gibs'eppe Kesseedda ne laata gidiyaa ne asaattee» yaagaad.

10

Muse Tammu Azazotuwaa Laa'entsuwaa Ak-keedda

(Kes. 34:1-10)

¹ «He wode Med'inaa Goday taana hawaadan yaageedda; «Koyirowanttu mala laa"u masetteedda shuchchatuwaa giigissa. Yaataade taakko deriyaa haa pude kesa; k'ay mitsaa Taabootaakka med'd'a.

² Kase neeni mentseedda masetteedda shuchchatuu bolla de'iyaa k'aalatuwaa ha masetteedda shuchchatuu bolla taani s'aafana; neenikka untuntta Taabootaa gidдон wotsaasa» yaageedda.

³ «Taani odooruwaappe Taabootaa med'd'aad. Kasewanttu mala laa"u masetteedda shuchchatuwaakka giigissaad; yaataade he laa"u masetteedda shuchchatuwaa ta kushiyan oyk'k'aade, deriyaa pude kesaad.

⁴ Hintte shiik'uwaa ootseedda gallassi, deriyaa bollan tamaa giddoppe Med'inaa Goday hinttenttoo odeedda k'aalatuwaa, hewanttukka Tammu Azazotuwaa, kase s'aafeddawaadanka ha masetteedda shuchchatuu bolla Med'inaa Goday s'aafeedda; yaatiide I untuntta taw immeedda.

⁵ Hewaappe guyyiyaan, taani deriyaappe duge wod'd'aade, Med'inaa Goday taana azazeed-dawaadan, he masetteedda shuchchatuwaa taani med'd'eedda Taabootaa giddon wotsaad; ha"ikka untunttu yan de'iino.

⁶ «Israa'eeliyaa Asay Yaa'ik'aana asatuu haatsaa ollay de'yaasaappe denddiide, Mooseri beeddino. Aarooni yan hayk'k'iide moogetteedda; Aa na'ay El"aazari Aa laattiide, Aa sa'aan k'eesiyaa keseedda.

⁷ Untunttu hewaappe Gudigooda giyaasaa beeddino; yaappe k'ay goggiyaa haatsatuu de'iyaa biittaa Yos'ibaata giyaasaa beeddino.

⁸ He wode, Med'inaa Godaa C'aak'uwaa Taabootaa tookkana mala, Med'inaa Godaw ootsana mala, Aa sintsan ek'k'ana malanne, hachchi gakkanawukka untunttu ootsiyaawaadan Med'inaa Godaa suntsan anjjana mala, Leewiyaa zaratuwaa Med'inaa Goday barew dummayeedda.

⁹ Hewaa diraw, untunttu ishatsuwaanna shaakkina, untuntta gakkiaabay woy laatay Leewiyaa zaretoo baawa; Med'inaa Goday hintte S'oossay untunttoo odeeddawaadankka, untunttu laatay Med'inaa Godaa.

¹⁰ «Taani kasewaadankka oytamu gallaassanne oytamu k'ammaa deriyaa bollan gam"aad; Med'inaa Goday ha"ikka ta woosaa sisiide, hinttena d'ayissanaw koyibeenna.

¹¹ Med'inaa Goday taana, «Taani immana gaade untunttu aawaatoo c'aak'k'a wotseedda biittaa untunttu gelanaaddaaninne laattanaadan, ha asaappe sintsanna untuntta kaaletsa yaageedda.

S'oossay Koyiyaawe Azazettiyaawaa

¹² «Israa'eeliyaa asaw, Med'inaa Godaa hintte S'oossay hintteppe koyiyaawe hawaa: Med'inaa Godaw, hintte S'oossaw, yayyite; Aa ogiyaan ubbaan hamettite; Aa siik'ite; hintte kumentsaa wozanaappenne kumentsaa shemppuwaappe Med'inaa Godaw, hintte S'oossaw ootsite.

¹³ Hinttew lo"anaadan, taani hachchi hinttenttoo immiyaa Med'inaa Godaa azazotuwaa awaayotuwaa naagite.

¹⁴ «Saluunne saluwaappe bollana de'iyaa salotuu, k'ay sa'ayenne sa'aan de'iyaa ubbabatuu S'oossaa hintte Med'inaa Godaabatuwaa.

¹⁵ Gidooppenne Med'inaa Goday hintte mayzza aawotuwaan nashettiide, untuntta siik'eedda; k'ay hachchi hintte be"iyaawaadan, untunttuppe guyyiyaan untunttu zeretsatuwaa gidiyaa hinttena kawutetsatuwaa ubbaappe dooreedda.

¹⁶ Hewaa diraw, hintte wozanaa shookuwaa k'as's'arite; k'ay hawaappe sintsanaw morggiyaa zooza gidoppite.

¹⁷ Ayaw gooppe, Med'inaa Goday hintte S'oossay s'oossatuwaa S'oossaanne godatuwaa Godaa. I wolk'k'aama S'oossaa; I wolk'k'aamanne yashshiyaa S'oossaa. I deemuwaa s'eelli pirdennawaanne magans's'aa akkenawaa.

¹⁸ I aawuu bayinna naanatoonne am"etoo untuntuu pirdaa kessee; betiyaakka siik'iide, k'umaanne mayuwaa aw immee.

¹⁹ Hintteikka betetuwaa siik'ite; ayaw gooppe, hintte hintte huup'iyawukka bete gidiide Gibs'en de'eeddita.

²⁰ Med'inaa Godaw, hintte S'oossaw, yayyite; aw ootsite; aanana oyk'k'etite; Aa suntsankka c'aak'k'ite.

²¹ Hintte hintte ayifiyaan be'eedda he gitanne yashshiyaa maalalissiyaabatuwaa, hinttenttoo ootseeddawe I hintte galataattee; k'ay hintte S'oossaa.

²² Gibs'e biittaa wod'd'eedda hintte mayzza aawotuu ubbaanna laappun tamma; ha"i Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttena saluwaa s'oolinttetuwaadan c'orayeedda.

11

Azazetussaan Beetiyyaa Anjjuwaa

¹ «Simmi Med'inaa Godaa hintte S'oossaa siik'ite; I hintteppe koyiyaa Aa awaayotuwaa, Aa higgetuwaanne Aa azazotuwaa, ubbaa wode naagite.

² Med'inaa Godaa seeraa hintte ereeddawaa keenaa aabaa hintte tamaareeddawaa ubbaa hachchi hassayite; hewaa eriyaawanttu hinttenappe attina, hintte naanatuwaa gidikkino; Med'inaa Godaa anggaa, Aa wolk'k'aama kushiyaanne Aa mic'etteedda k'esiya,

³ I ootseedda malaatatuwaanne I Gibbs'e kaatiyaa bollanne Aa biittaa ubbaa bolla ootseeddawaa be'eeddita.

⁴ K'ay untunttu hinttena kaalliide yeder-sseedda wode, Med'inaa Goday Gibbs'e biittaa olanchchatuwaa, untunttu paratuwaanne paraa gaaretuwaa Zo'o Abban mitissiide, hachchi gakkanaw, untuntta ubbaanna d'ayisseeddawaa be'eeddita.

⁵ Hintte ha sa'aa gakkanaw, mela biittaan s'oossay hinttenttoo ootseeddawaa hintte eriita.

⁶ K'ay Roobeela zariyaappe Eli'aaba naanatuwaa gidiyaa Daataana bollanne Abiiraama bolla S'oossay ootseeddawaa hassayite. Israa'eeliyaa Asay ubbay s'eellishin, biittay dooyettiide, untuntta, untunttu soo asaa, untunttu dunkkaaniyaanne untunttoo de'iyaa shemppuwaanna de'iyawaa ubbaa mitteedda.

⁷ Ee! Med'inaa Goday ootseedda ha wolk'k'aama ooso ubbaa hintte ayifiyaan be'eeddawanttu hinttena.

Immana Geedda Biittaa Anjjuwaa

⁸ «Hewaa diraw, hintte mino gidanaadaaninne Yorddaanoosa pinniide hintte akkanaw biyaa biittaa hintte laattanaadan, taani hachchi hinttena azaziyaa azazuwaa ubbaa naagite.

⁹ Yaatooppe, Med'inaa Goday hintte mayzza aawaatoonne untunttu zaretoo immana giide c'aak'k'eedda, maatsaynne eessay goggiyaa gadiyaan hintte adussa laytsaa de'ana.

¹⁰ Hintte laattanaw geliyaa biittay hintte kesiide yeedda Gibs'e biittaa mala gidenna; Gibs'en hintte katsaa zeriide, shoyk'aa ubbaa ataakiltiyaa sa'aadan gediyaan haatsaa ushshiita.

¹¹ Shin Yorddaanoosa pinniide hintte laattanaw biyaa, biittay zoozetuunne zanggaaratuu de'iyaa, saluwaa iran aliyaa biittaa.

¹² He biittay Med'inaa Goday hintte S'oossay s'omoosiyaa biittaa; laytsaa doometsaappe biide laytsaa wurssetsaa gakkanaw, Med'inaa Godaa hintte S'oossaa ayfii Aa bollan de'iyaa biittaa.

¹³ «Hewaa diraw, hintte Med'inaa Godaa hintte S'oossaa siik'anaadaaninne hintte hintte kumentsaa wozanaappenne hintte kumentsaa shemppuwaappe aw ootsanaadan, taani hinttenttoo hachchi immiyaa azazotuwaa hintte polooppe,

¹⁴ hintte katsaa, woyniyaanne zayitiyaa pac'c'ennan shiishshana mala, ofintsaa iraanne balgguwaa iraa, Aa wodiyaan wodiyaan S'oossay hintte gadiyaan bukissana.

¹⁵ S'oossay hintte mehiyaw dembban maataa darissana. K'ay hintteikka maananne kallana.

¹⁶ «Hintte wozanay balina wora simmiide, hintte hara s'oossatoo ootsenaadaaninne untunttoo goyinnennaadan naagettite.

¹⁷ Hewe d'ayooppe, Med'inaa Godaa hank'k'uu hintte bolla ees's'i kesana; iray

bukkennaadaaninne biittaykka mukkennaadan
I saluwaa gorddana; hintteikka Med'inaa Goday
hinttenttoo immiyaa lo"o gadiyaappe ellekka
d'ayana.

¹⁸ «Simmi, ha azazotuwaa tawantta, hintte
wozanaanine hintte k'ofaan wotsite.
Malaataadan untuntta hintte kushiyan
k'achchite; k'ay malaataadan hintte
som"iyaanka wotsite.

¹⁹ Hewantta hintte naanatuwaakka tamaris-
site. Hintte son de'iyaa wode, ogiyaan hamettiyaa
wode, gisiyaa wodenne denddiyaa wodekka, unt-
tunttoo odite.

²⁰ Hintte penggiyaa k'osiletsatuwaa bollanine
hintte dirssaa penggiyaa bollan hintte untuntta
s'aafite.

²¹ Yaatooppe, Med'inaa Goday hintte mayzza
aawaatoo immana giide c'aak'k'eedda gadiyaan
hintte laytsayne hintte naanatu laytsay sa'aappe
bollana de'iyaa saluu de'iyawaa keeshshaa gi-
danawaa.

²² «Hintte Med'inaa Godaa hintte S'oossaa
siik'anaadan, Aa oge ubbaan hamet-
tanaadaaninne aw ammanettanaadan, taani
hachchi hinttenttoo immiyaa azazotuwaa hintte
minisiide naagooppe,

²³ Med'inaa Goday ha kawutetsatuwaa ubbaa
hintte sintsaappe yederssiide kessana; hintteikka
hintteppe gitatiyaanne wolk'k'aamiyaa kawutet-
satuwaa biittaa wotsi akkana.

²⁴ Hintte gadiyaan hintte yed'd'eedda biittaa
ubbay hinttessa gidanawaa. Hintte zaway mela

biittaappe biide Liibaanoosa gakkanawunne Efi-raas'iisa Shaafaappe biide away wulliyaa bagga Meediteraane Abbaa gakkanaasa gidanawaa.

²⁵ Hinttenana ay asaynne ek'ettanaw dand-dayenna; Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttenttoo geeddawaadan, hintte biyaasan ubbaan Asay hinttena be'iide dagamanaaddaaninne hintte w yayyanaadan ootsana.

²⁶ «Be'ite, hachchi taani hintte sintsan anjuwaanne shek'k'aa wotsay.

²⁷ Taani hachchi hinttena azaziyaa Med'inaa Godaa hintte S'oossaa azazotuwaa naagoope, hintte anjettana.

²⁸ Shin taani hinttena hachchi azaziyaa Med'inaa Godaa hintte S'oossaa azazotuwaa naagennan is's'iide, hintte eribeenna hara s'oossatoo goyinnanaw Aa ogiyaappe wora simmoophe, hintte shek'k'etana.

²⁹ Med'inaa Goday hintte S'oossay hintte laatanaw biyaa biittaa hinttena gelissiyaa wode, Gariizaama Deriyan anjuwaa Eebaala Deriyaa bollan shek'k'aa awaayana.

³⁰ Ha laa"u deretuu Yorddaanoosa Shaafaappe hefintsana ogiyaappe away wulliyaa baggan, Aaraban de'iyaa Kanaanetuwwa gadiyaan de'iino; untuntu k'ay Gelgala katamaa sintsan de'iyaa Moore mitsawukka matan de'iino.

³¹ Hintte ha"i Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttenttoo immiyaa biittaa laattanaw Yorddaanoosa Shaafaa pinnana haniita. Hintte he biittaa akkiide yan de'iyaa wode,

³² taani hachchi hinttenttoo immiyaa awaay-
otuwaanne higgetuwaa ubbaa minisiide naagite.

12

Asay Goshetiyaa Mes's'i Itti Sa'aa

¹ «Hintte laattanaadan, Med'inaa Goday hintte aawotuwaa S'oossay hinttenttoo immeedda gadiyaan hintte de'eedda keeshshan ubbaan hintte balenaan ootsana awaayotuunne higgetuu, hawantta.

² Hintte laattiyaa kawutetsatuu deriyaa bol-
lan, zooziyaa bollaninne mitsatuwaa s'ap'uwaan
barenttu s'oossatoo goyinniyaa sa'aa ubbaa ub-
baanna d'ayissite.

³ Unttuntu yarshshiyaa sa'aa kolite; unttuntu
goyinniyaa shuchchatuwaakka mentsereetsite;
Asheero giyaa unttuntu s'oossatti misiliyaa
taman s'uuggite; masetteedda unttuntu
s'oossatuwaa misiletuwaa d'ayissite; unttuntu
suntsatuwaakka he sa'atuwaappe k'uc'c'i diggite.

⁴ «Med'inaa Godaa hintte S'oossaw unttuntu bar-
enttu s'oossaw goyinniyaawaadan goyinnoppite.

⁵ Med'inaa Goday hintte S'oossay zare
ubbay de'iyaasaappe bare suntsay hewan
s'eesettanaadan dooreedda sa'aa koyite. He sa'aa
hintte baanaw koshshee.

⁶ Hintte hintte s'uuggiyaa yarshshuwaa, hara
yarshshuwaa, hintte asiraataa, hintte imuwaa,
hintte shiik'uwaa, hintte dosiide immiyaa
imuwaa, hintte mehiyaanne dorssaappe bayiraa
he sa'aa ahite.

⁷ Hewaan Med'inaa Goday hintte S'oossay de'iyaa saan hinttenne hintte soo Asay maana; k'ay hintte kushii ootseeddaban ubbaaninne Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttena anjjeedaban hintte nashettana.

⁸ «Ha"i hawaan hintte ootsiyaawaadan, he wode hintte ayfiyaan lo"a malatiyaabaa ootsikkita.

⁹ Ayaw gooppe, Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttenttoo immiyaa shemppo biittaa biroon gakkibeykkita.

¹⁰ Shin hintte Yorddaanoosa pinniide, Med'inaa Goday hintte S'oossay immiyaa he biittaa laat-tiide, hintte yan uttana. Hinttena dooddeedda morkkatuwaappe hinttena I shemppissiyaa di-raw, hintte woppu giide hewan de'ana.

¹¹ He wode Med'inaa Goday hintte S'oossay bare suntsay hewan s'eegettanaw dooreedda he sa'aa, taani hinttena azaziyaawaa ubbaa, s'uuggiyaa yarshshuwaa, hara yarshshuwaa, hintte asir-aataa, hintte imuwaanne hintte Med'inaa Godaw shiik'k'eeddawaa ubbaa hewoo ahiita.

¹² Hintte, hintte attumanne mac'c'a naanay, attumanne mac'c'a k'oomatuunne hinttenana laata akkibeenna hintte kataman de'iyaa Leewatuwaanakka ittippe hewan Med'inaa Godaa hintte S'oossaa sintsan nashetite.

¹³ Hintte s'uuggiyaa yarshshuwaa hintte koy-eedda hak'anine c'oo yarshshenaadan naaget-tite.

¹⁴ Hintte hintte zaratuu de'iyaasaa ubbaappe it-tuwaan, Med'inaa Goday dooreedda sa'aan hintte s'uuggiyaa yarshshoo yarshshite; taani hinttena azaziyaawaa ubbaakka hewan ootsite.

15 «Shin hintte de'iyaa saan hak'anine hintte mehiyaappe Med'inaa Goday hinttena anjeedawaadan shukkiide miite; wogaan geeshsha asaa gidina woy geeyenna asaa gidinakka ubbaykka gaaraa ashuwaanne gen"iyaa ashuwaa miyaawaadan hintte mehiyaappe shukkiide miite.

16 Shin suutsaa haatsaadan sa'aan gussiteppe attina mooppite.

17 «Hintte hintte katsaappe, woyniyaappenne zayitiyaappe immiyaa asiraataa, hintte mehiyaappenne dorssaa wudiyaappe bayiraa, S'oossaw immanaw shiik'k'eeddawaa ubbaanne hintte hintte dosuwaan c'oo immiyaa imuwaa ubbaa hintte de'iyaa heeraan mulekka mooppite.

18 Shin hintte, hintte attumanne mac'c'a naanay, hintte attumanne mac'c'a k'oomatuunne hintte katamatuwaan de'iyaa Leewatuwaanakka ittippe, Med'inaa Goday hintte S'oossay dooreedda sa'aan Med'inaa Godaa hintte S'oossaa sintsan ha yarshshuwaa ubbatuwaa miite; hewan hintte daaburan shiishsheeddawaan Med'inaa Godaa hintte S'oossaa sintsan nashetite.

19 Hintte hintte gadiyaan de'iyaa laytsaa ubbaan Leewatuwaa sheneko geenaadan naagettite.

20 «I hinttenttoo geleedda k'aalaadan Med'inaa Goday hintte S'oossay hintte zawaa aassiya wode, hinttena ashuwaa maanaw koshshiyaa wode, hintte koyeedda keenaa miite.

21 Shin Med'inaa Goday hintte S'oossay bare suntsay hewan s'eesettanaadan dooreedda he

itti sa'ay hinttenttoo haakkooppe, Med'inaa Goday hinttenttoo immeedda hintte mehiyaa woy dorssaa wudiyaappe hak'awaa gidinakka, ta hinttena azazeeddawaadan, hintte koyeedda keenaa hintte kataman shukkiide miite.

²² Wogaan geeshsha asaa gidina, woy geeyennawaa gidinakka, ay asikka gaaraa gidina, gen"iyaa ashuwaa kase miyaawaadan mo.

²³ Shin suutsay de'iyaa ashuwaa meennaadan naagettite; ayaw gooppe, shemppuu suutsan de'ee; hewaa diraw, de'uwaa ashuwaana mooppite.

²⁴ Suutsaa haatsaadan gadiyaan gussiteppe attina ushshoppite.

²⁵ Hintte Med'inaa Godaa sintsan hintte lo"obaa ootsiyaawe hinttew, hintteppe guyyiyaan, hintte naanatookka lo"o gidana mala, suutsaa ushshoppite.

²⁶ «Shin hintte dummayeeddawaanne shiik'k'eeddawaa akkiide, Med'inaa Goday dooreedda sa'aw biite.

²⁷ Biide hintte s'uuggiyaa yarshshuwaa, ashuwaanne suutsaa, Med'inaa Godaw, hintte S'oossaw, yarshshiyaasan shiishshite; hintte yarshshuwaa suutsaa Med'inaa Godaw, hintte S'oossaw, yarshshiyaa sa'aa matan gussite; ashuwaa hintte miite.

²⁸ Taani hinttena azaziyaa wogaa minisiide naagite; hewaa ootsooppe, hinttenttoonne hintte naanaw lo"a gidanawaa; ayaw gooppe, hintte likkebaanne Med'inaa Godaa hintte S'oossaa nashechchiyaa lo"obaa ootsiita.

Eek'aa Misiliyaw Goyinnennaadan Imetteedda Seeraa

²⁹ «Hintte laattanaw biyaa kawutetsaa Med'inaa Goday hintte S'oossay hintte sintsaappe d'ayissiyaa wodenne hinttekka untunttu biittaa laattiide de'iyaa wode,

³⁰ untunttu hintte sintsaappe d'aykkichchina hintte untuntta kaallanaw, untuntta p'iriyaan oyk'k'ettennaadan naagettite; «Nuunikka untunttudan goyinnanaw, ha kawutetsatuu barenttu s'oossatoo wooti goyinniino» yaagiide, kaalli oochchennaadan naagettite.

³¹ Untunttu barenttu s'oossatoo goyinniyaa wode, Med'inaa Goday is's'iyaa tunabaa ubbaa ootsiyaa diraw, hintte Med'inaa Godaw, hintte S'oossaw, hewaadan goyinnanaw bessena. Ayaw gooppe, untunttu haray atto barenttu yeleedda attumanne mac'c'a naanatuwaa barenttu s'oossatoo yarshshiide, taman s'uuggiino.

³² «Simmi hintte ta hinttena azazeeddawaa ubbaa ootsite; Aa bolla ayaanne gujjoppite; aappe ayaanne pac'issoppite.

13

¹ «Hintte gidдон timbbitiyaa odiyaawe woy akumuwa biliiyaa Asay denddiide, malaataanne maalalissiyaabaa ootsooppe,

² I odeedda malaatay woy maalalissiyaabay tumu gidiide polettina, I hinttena, «Ane kase hintte erenna hara s'oossatoo goyinnoytte» yaagoooppe,

³ hintte Aa mulekka sisoppite. Hintte Aa kumentsaa wozanaappenne kumentsaa shemp-puwaappe Med'inaa Godaa hintte S'oossaa dosintonne giide, hinttena I paac'c'anaw hewaa ootsee.

⁴ Med'inaa Godaa hintte S'oossaa kaallite; aw yayyite; Aa azazuwaa naagite; Aa k'aalaakka sisite; aw goyinnite; aappe duus's'oppite.

⁵ Hinttena Gibbs'eppe kessiide, ayiletetsaappe hinttena wozeedda Med'inaa Godaa hintte S'oossaa bolla hintte makkalanaadan tamarissiyaa timbbitiyaa odiyaaawaa, woy akumuwaa biliyaawaa wod'ite; hewaa mala Asay hinttena Med'inaa Godaa hintte S'oossaa azazuwaappe wora baanaadan ootsiyaa diraw, hewaa malaa wod'iide, iitaa hintte giddoppe diggite.

⁶ «Haray atto ne daay na'ay ne ishay, ne attumanne mac'c'a na'i, ne siik'iyaa ne machchata, woy ne siik'o laggii neena, «Dendda, kase neeninne ne mayzza aawotuu goyinni erenna s'oossaw goyinnana» gooppe,

⁷ biittaw ha gas'aappe ya gas'aa gakkanaw de'iyaa, ne yuushshuwaa ubbaan mataaninne haakuwaan de'iyaa Asay ubbay goyinniyaa s'oossatoo, «Dendda biide untunttoo goyinnana» giide baletsooppe,

⁸ aw eeno gooppa; I giyaawaakka sisoppa. Aw k'arettaade Aa guyye ashshoppa;

⁹ Aa wod'anaw koshshee. Aa wod'anaw koyiro ne doomma; hewaappe guyyiyaan, Asay ubbay bare kushiyaa Aa bolla wotsiide wod'o.

¹⁰ I hayk'k'ana gakkanaw, shuchchaan c'addite; ayaw gooppe, I hinttena Gibbs'e

gadiyaappe, ayiletetsaa golliyaappe kesseedda Med'inaa Godaappe, hintte S'oossaappe, hinttena shaakkanaw koyeedda.

¹¹ Israa'eeliyaa Asay ubbay hewaa sisiide yayana; k'ay hewaa mala iitabaakka laa"entso hintte giddon ooninne ootsenna.

¹² «Med'inaa Goday hintte S'oossay hintte de'anaadan immiyaa katamaappe ittuwaan hintte de'iyaa wode,

¹³ hintte asaa giddon iitatuu denddiide, asaa, «Dendдите! Biide hintte erenna s'oossatoo goyinoytte» yaagiide baletsiyaawaa sisoope,

¹⁴ he yewuwaabaa oochchite; minisiide paydite. K'orina he hintte giddon tunabay oosetteeddawe tuma gidoope,

¹⁵ he kataman de'iyaa asaa ubbaa mashshaa k'aran wurssite; he katamaanne aan de'iyaa mehiyaannakka ashshenan d'ayissite.

¹⁶ He katamaappe hintte akkeedda omooduwaa ubbaa katamaa dabaabaa shiishshite. He katamaanne Aa omooduwaa ubbaa Med'inaa Godaw, hintte S'oossaw, s'uuggiyaa yarshshuwaa ootsiide wurssi s'uuggite. I med'inawukka laa"entso kees'ettenna; laaletteedda saa gidiide, he sa'ay attana.

¹⁷ Tuna geetetteedda miishshaappe ayayenne hintte kushiyan beettoppo. Yaatooppe, Med'inaa Goday bare wolk'k'aama hank'k'uwaappe simmiide, hinttena maarana; I hinttenttoo k'arettana. Kase hintte mayzza aawaatoo c'aak'k'eedda c'aak'uwaadan, hintte payduwaa darissana.

¹⁸ Ayaw gooppe, taani hachchi hinttena

azaziyaa azazo ubbaa hintte naagiyaawaan
Med'inaa Godaw, hintte S'oossaw azazettoppe,
k'ay Med'inaa Godaa hintte S'oossaa sintsankka
likke gidiyaabaa ootsooppe, he geeddawe
hinttenttoo tumu polettana.

14

Yeekuwa Wode Digetteedda Dooyatuwaa

¹ «Hintte Med'inaa Godaa hintte S'oossaa
naanatuwaa; hintte hayk'k'eedda asaw hinttena
gom"oroppitenne sintsa bagga huup'iyaa
meedoppite.

² Ayaw gooppe, hintte Med'inaa Godaw, hintte
S'oossaw, geeshsha asaa; Med'inaa Goday hint-
tena barew al"o miishshaa gidanaadan, gadiyaan
de'iyaa asaa ubbaappe dooriide wotseedda.

Meetettiyaanne Meetettenna Mehetuwaanne Do'atuwaa (Wog. 11:1-47)

³ «Hintte tunabaa ayaanne mooppite.

⁴ Hintte maana mehetuunne do'atuu hawantta;
booraa, dorssaa, deeshshaa,

⁵ gen"iyaa, dogiyaa, washaa, wora deeshshaa,
c'ogoshuwaa, gaaraanne deriyaa dorssaa.

⁶ S'uguntsay wuri p'alk'k'etteeddawantta,
waammotiyyaa mehetuwaanne do'atuwaa ubbaa
miite.

⁷ Shin waammotiyaawantta gidiide, s'uguntsay
p'alk'k'ettibeennawantta mooppite; hewanttukka
gaaluwaa, harbbayiniyaanne guppalliyyaa.
Hawanttu waammotiino; shin untunttu

s'uguntsay p'alk'k'ettibeenna diraw, untunttu hinttenttoo tuna.

⁸ Guduntsaykka s'uguntsay p'alk'k'etsaa gidooppenne waammotenna diraw, I hinttenttoo tuna. Aa ashuwaa mooppite; Aa bakkutaakka bochchoppite.

⁹ «Haatsaa gidдон de'iyaa med'etatuwaa ubbaappe hintte maanawanttu hawantta; moliyaa mala k'efinne pok'uu de'iyaa ubbaa miite.

¹⁰ Shin moliyaawaa mala k'efinne pok'uu bayinna hak'awaanne mooppite. Hewanttu hinttenttoo tuna.

¹¹ «Geessha gideedda kafuwaa ubbaa miite;

¹² shin kafotuwaappe hintte meennawanttu hawantta: arggantsaa, bazzuwaa ankkuwaa, karetsa ankkuwaa,

¹³ golluwaa, s'inggilliyaa zare ubbaa,

¹⁴ k'uuruwaa zare ubbaa,

¹⁵ yanchchaa, c'anc'c'iyaa guttuwaa, haatsaa kafuwaa, gac'iyaa zariyaa ubbaa,

¹⁶ k'eeri guttuwaa, wogga guttuwaa, haatsaa kuttuwaa,

¹⁷ bazzuwaa guttuwaa, yindduwaa, ganggaanuwaa, adussa k'ood'ii de'iyaa haatsaa kafuwaa,

¹⁸ saabiissaa giyaa kafuwaa zare ubbaa, jinji-laatiyaanne shaaliyaa.

¹⁹ K'efiyaana de'iyaa k'eeri med'etatu ubbay hinttenttoo tuna; untuntta mooppite.

²⁰ Shin he k'efiyaana de'iyabatowaappe geeshsha gidiyaawantta miite.

²¹ «Hintte Med'inaa Godaw, hintte S'oossaw, geeshsha asaa gidiyaa diraw, bakkuteedawaa

ubbaa ayaanne mooppite. Hewaa hintte kataman de'iyaa betetuu maanaadan untunttoo immanaw danddayiita; woy hara biittaa asaw zal'anaw danddayiita.

«Deeshsha maraa Aa daay maatsan doyssoppa.

Asiraataa Kessiyaa Wogaa

²² «Hintte hintte gadeppe laytsan laytsan gakkiiyaa katsaa ayfiyaa ubbaappe asiraataa kessite.

²³ Hintte ubbaa wode, Med'inaa Godaw, hintte S'oossaw, yayyiyaawaa tamaarana mala, I bare suntsay s'eesettana mala dooreedda sa'aan, Med'inaa Godaa hintte S'oossaa sintsan, hintte katsaa, woyniyaa eessaanne zayitiiyaa asiraataa, hintte dorssaappenne mehiyaappe bayira yeletteeddawaa hewan miite.

²⁴ Med'inaa Goday hintte S'oossay bare suntsay s'eesettana mala dooreedda sa'ay, hintte de'iyaasaappe loytsi haako gidoope, Med'inaa Goday hinttena anjjana mala, hintte hintte asiraataa yaa tookkanaw danddayennan is'sooppe,

²⁵ zal'ite; he miishshaa kushiyan oyk'k'iide, Med'inaa Goday hintte S'oossay dooreedda sa'aa biite.

²⁶ Biide he shaluwaan hintte koyeeddawaa hak'awaanne, miizza gidina, dorssaa gidina, woyniyaa eessaa gido, woy hara mino ushshaa, woy hara hintte koyiyaawaa ayaanne shammiide, hinttenne hintte soo Asay ubbay Med'inaa Godaa hintte S'oossaa sintsan hewaa miitenne nashetite.

²⁷ «Hewaa hintte ootsiyaa wode, hintte kataman de'iyaa Leewatuwaa dogoppite; ayaw gooppe, untunttu hinttenana gishi akkeedda hara laatay baawa.

²⁸ Heezzentsa laytsan laytsan ubbaa wode, hintte katsaa asiraataa ahiide, hintte kataman shiishshite.

²⁹ Hewaa hintte kataman de'iyaa hinttenana gishi akkeedda, hara laatay bayinna Leewatuu, betetuu, aawuu bayinna naanatuunne am'e mac'c'a asatuu yiide miino; miidikka kallino. Yaatooppe, hintte ootsiyaa hintte kushiya ooso ubbaan Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttena anjjana.

15

Ac'uu Maarettiyyaa Laytsaa (Wog. 25:1-7)

¹ «Laappuntsa laytsaa laytsaa wurssetsan hintteppe tal"eeddawanttoo untunttu ac'uwaa maarite.

² Hintte ac'uwaa maarana wogay hawaa: bare lagge Israa'eeliyaw tal"eedda ay asaynne he ac'uwaa maaro. Med'inaa Godaa maarotetsay awaayeteedda diraw, tal"eeddawe bare lagge Israa'eelaw woy bare ishaw tal"eeddabaa oochchoppo.

³ Hara biittaa asaw hintte tal"eedda ac'uwaa akkanaw danddayiita; shin hintte hintte zaretoo tal"eeddabaa ubbaa maarite.

⁴⁻⁵ «Hintte Med'inaa Godaa hintte S'oossaa k'aalaw azazettoppe, taani hachchi hinttena azaziyaa azazo ubbaa balenaan ootsooppe, hintte gidдон itti asaynne hiyyeesenna. Ayaw

gooppe, hintte laattanaadan Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttew ak'o ootsiide immiyaa gadiyaan Med'inaa Goday hinttena anjjana.

⁶ Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttenttoo geeddawaadan, I hinttena anjjana; daro kawutet-say hintteppe tal"ana; shin hintte ittuwaappenne tal"ikkita. K'ay hintte kawutetsatuwaa mood-dana, shin ittuunne hinttena mooddenna.

⁷ «Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttenttoo immiyaa gadiyaan de'iyaa k'eerii katamatuwaappe hak'awaaninne de'iyaa hintte lagge Israa'eelatuwaa gidдон itti Asay hiyyeesooppe, aw mek'etsaa iitoppite; k'ay hintte kushiyaakka shiishshi akkoppite.

⁸ Hintte kushiyaaw aw birshshite; Aa koshshiyaawaa ayaanne aw tal"ite.

⁹ «Ac'uwaa maariyaa laappunsa laytsay ma-teedda» gaade, hiyyeesaa Israa'eeliyaw iita ayi-fiyaan s'eellaade, aw ayaanne tal"iyaawaa dig-ganaw iita k'ofay ne wozanaan gelennaadan naagetta. Hewe d'ayooppe, I neeppe Med'inaa Godaw waassana; hewe new nagaraa gidanawaa.

¹⁰ Neeni aw c'oo imma; neeni aw immiyaa wode, ne wozanaan ayaw immayttaa gooppa; yaatooppe, hintte ooso ubbaan, hintte oyk'k'eeddawaan yed'd'eeddaban ubbaan Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttena anjjana.

¹¹ He gadiyaan ubbaa wodekka hiyyeesi d'ayenna diraw, taani neena Israa'eelattoo, ne gadiyaan de'iyaa hiyyeesatoonne metootanchchatoo keeka gidanaadan azazay.

*Ayiletuwaa La"a Kesiya Maaraa**(Kes. 21:1-11)*

¹² «Neeni attuma gidina mac'c'a gidina, ne dabbo Israa'eeliyaa asaa ayiliyaa ootsaade shammooppe, I new usuppun laytsaa ootso; laappuntsa laytsan ayiletetsaappe kessa yedda.

¹³ Neeni ayiletetsaappe Aa kessa yeddiyaa wode, mela kushe yeddoppa.

¹⁴ Neeni ne wudiyaappe, ne uddumaappenne ne woyniyaa gum"iyaasaappe aw keekatetsan imma; Med'inaa Goday ne S'oossay neena anj-jeedawaa keenaa aw imma.

¹⁵ Hinttekka Gibs'e gadiyaan kase ayiliyaa gideeddawaanne Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttena yaappe wozeeddawaa dogoppite. Taani hinttena hachchi azaziyaawe hewaassa.

¹⁶ «Shin he ayiliyaa neenanne ne golliyaa asaa dosedda dirawunne neenana aw de'uu lo'o gidiyaa diraw, Taani ne golleppe kesaade biikke» yaagooppe,

¹⁷ pengge Aa afaade, gootsaa akkaade, Aa haytsaa lukka. Yaatooppe I new med'inawukka ayiliyaa gidanawaa. K'ay ayiliyaa gidiyaa mac'c'aaniwukka hewaadan ootsa.

¹⁸ Aa neeni ayiletetsaappe kessa yeddiyaa wode, neeni k'ohetteeddawaadan k'oppoppa; ayaw gooppe, I ha usuppun laytsaa gidдон keraw ootsiyaabay ootsiyaawoo dakkuwaa daruwaa new ootseedda. Hewaa diraw, neeni ootsiyaaban ubbaan Med'inaa Goday ne S'oossay neena anjjana.

Miizzayenne Dorssay Yeliyaa Bayira Maratuwaa

¹⁹ «Neeni ne mehiyaappenne ne dorssaa wudiyaappe bayira yeletteedda attumawaa ubbaa Med'inaa Godaw, ne S'oossaw, dummaya. Ne dummayeedda mehiyaappe bayira yeletteeddawaa ayaanne go'ettoppa; ne dorssaa wudiyaappe bayira yeletteeddawaa ikisiyaakka meedoppa.

²⁰ Neeninne ne soo Asay S'oossay dooriyaa sa'aan Med'inaa Godaa hintte S'oossaa sintsan hewantta laytsan laytsan miite.

²¹ Shin ne yarshshiyaa mehiyaa bollay tillana d'ayooppe, I sileeddawaa woy k'ook'e gidooppe, woy k'ay hara iita pokkobay Aa bollan de'ooppe, hewaa Med'inaa Godaw, ne S'oossaw, yarshshoppa.

²² Hewaa hintte de'iyaa hintte kataman miite; wogaan geeshsha asaa gidina, woy tuna asaa gid-inakka gen'iyaanne gaaraa ashuwaadan mo.

²³ Shin hintte Aa suutsaa haatsaadan sa'aan gussiteppe attina, mooppite.

16

Paasigaa Baalaa (Kes. 12:1-20)

¹ «Abiiba aginaan Med'inaa Godaa hintte S'oossaa Paasigaa Baalaa bonchchite; ayaw gooppe, Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttena Abiiba aginaan k'amma Gibbs'eppe kesseedda.

² Hintte dorssaa wudiyaappenne mehiyaa wudiyaappe Med'inaa Goday bare suntsay

s'eesettanaadan dooriyaa sa'aan, Med'inaa Godaw, hintte S'oossaw, Paasigaw yarshshite.

³ He yarshshuwaa hintte miyaa wode, irshshuwaa yeggi uukkeedda ukitsaanna mooppite; shin laappun gallassaa kumentsaa irshshuwaa yeggibeenna ukitsaanna miite. Hintte Gibs'eppe ellekka keseedda dirawunne hintte de'iyaa laytsaa ubbaan hintte Gibs'eppe keseedda gallassaa hassayanaadan, he metuwaa ukitsaa miite.

⁴ Hintte gadiyaan ubbaan laappun gallassaw ayaa irshshuunne beettooppo. K'ay hintte koyiro gallassaa omarssi yarshsheedda ashuwaappe wonttaw ayaynne attoppo.

⁵ «Hintte Paasigaa yarshshuwaa Med'inaa Goday hintte S'oossaa hinttenttoo immiyaa ay kata-maaninne c'oo shukkoppite.

⁶ Med'inaa Goday hintte S'oossay bare suntsay s'eesettanaadan dooriyaa sa'aan hintte Paasigaa yarshshuwaa shukkite; k'ay away wulliyaa wode hintte Gibs'eppe keseedda diraw, he saatiyaan shukkite.

⁷ Med'inaa Goday hintte S'oossay dooriyaa sa'aan, hewan katsiide miite; yaatiide sa'ay wonttiyaa wode, hintte dunkkaaniyaa dunkkaaniyaa biite.

⁸ Usuppun gallassaa kumentsaa irshshuwaa yeggibeenna ukitsaa miite; laappunsa gallassan Med'inaa Godaw, hintte S'oossaw, goyinnanaw geeshsha shiik'uwaa shiik'ite; he gallassi ayaa oosonne ootsoppite.

K'oychchaa Baalaa
(Kes. 34:22; Wog. 23:15-21)

⁹ «Hintte katsaa c'akkanaw koyiro doommeedda wodiyaappe doommiide, laappun saaminttaa kumentsaa paydite.

¹⁰ Yaatiide Med'inaa Goday hintte S'oossay hintena anjeedawaa keenaa hintte hintte dosuwaan c'oo immiyaa imuwaa ahiide, Med'inaa Godaw, hintte S'oossaw, K'oychchaa Baalaa bonchchite.

¹¹ Hewaan hintte, hintte attuma naanay, hintte mac'c'a naanay, hintte attuma k'oomatuunne hintte mac'c'a k'oomatuu, hintte katamatuwaan de'iyaa Leewatuu, betetuu, aawuu bayinna naanatuunne hintte giddon de'iyaa am"etuu ubbay Med'inaa Goday hintte S'oossay bare sunsay s'eesettanaadan dooriyaa sa'aan, nashetite.

¹² Hintte Gibbs'e gadiyaan ayiliyaa gideeddawaa hassayiide, ha wogaa balenaan naagite.

Daasiyaa Baalaa
(Wog. 23:33-43)

¹³ «Hintte uddumaappe hintte katsaa, k'ay woyniyaa yed'd'iyaasaappekka hintte woyniyaa shiishsheeddawaappe guyyiyaan, laappun gallassaa Daasiyaa Baalaa bonchchite.

¹⁴ Hintte, hintte attuma naanatuunne mac'c'a naanay, hintte attuma k'oomatuunne mac'c'a k'oomatuu, hintte katamatuwaan de'iyaa Leewatuu, betetuu, aawuu bayinna naanatuunne am"etuu ubbay ha baalan loytsi nashetite.

¹⁵ Med'inaa Goday dooriyaa sa'aan laappun gallassaa Med'inaa Godaw, hintte S'oossaw, baalaa bonchchite; ayaw gooppe, hintte

ubbaykka ittippe nashettana mala, hintte ayifisseedaban ubbaaninne hintte kushii ootsiyaaban ubbaan Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttena anjjana.

¹⁶ «Hintte gadiyaan attuma asaa gideedda ubbay laytsan heezzu gede, Magaage Ukitsaa Baalaa wode, Saaminttatuwaa Baalaa wodenne Daasiyaa Baalaa wode, Med'inaa Godaa hintte S'oossaa sintsan I dooriyaa sa'aan beetto. Unttuntu Med'inaa Godaa sintsa yiidde, mela kushe yoop-pino.

¹⁷ Med'inaa Goday hintte S'oossay anjeedawaa keenaa ubbaykka bare danddayiyaawaa keenaa immo.

S'illo Pirddaa Pirddiyaawaa

¹⁸ «Hintte zaratuu ubbaw Med'inaa Goday hintte S'oossay immiyaa katamatuwaan ubbaan hintte daannatuwaanne kaappatuwaa suntsite; untunttukka asaw s'illo pirddaa pirddino.

¹⁹ S'illo pirddaa geellayoppite; som"uwaa s'eelliide maaddoppite. Magans's'aa akkoppite; ayaw gooppe, magans's'ay aad'd'eeda eranchchatuwaa ayfiyaakka k'ook'issiide, s'illotuwa k'aalaakka geellayee.

²⁰ Hintte de'uwaan de'ana malanne Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttenttoo immiyaa biittaa hintte laattana mala, s'illo pirddaa pirddite.

²¹ «Hintte Med'inaa Godaw, hintte S'oossaw, kees's'iyaa yarshshiyaa sa'aa matan Asheero giyaa s'oossatiw mitsaappe med'etteedda misiliyaa mallaa ayaanne essoppite.

22 Hintte Med'inaa Goday hintte S'oossay is's'iyyaa goyinniyaa shuchchaa hinttenttoo essoppite.

17

¹ «Med'inaa Godaw, hintte S'oossaw, tilla bollana de'enna mehiyaa, woy hintte dorssaa yarshshuwaa ootsiide shiishshoppite; hewe Aa sintsan sheneyiyaabaa.

² «Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttenttoo immiyaa katamatuwaappe hak'awaankka attumawaa gidina mac'c'awaa gidina Aa c'aak'uwaa koliide, Med'inaa Godaa hintte S'oossaa sintsan iitaa ootseedda Asay hintte gidдон beettooppe,

³ k'ay ta azazuwaa mentsiide, hara s'oossatoo goyinneedda uray, awaaw, woy aginaw, woy saluwaa s'oolinttetoo goyinneedda uray de'ooppe,

⁴ hewaa malabaa hintte sisooppe, he yewuwaa minisiide paydite. Hintte k'orina, hewaa mala tunabay Israa'eeliyaa gidдон oosetteeddawe tumanne geeshsha gidooppe,

⁵ he iitaa ootseedda bitaniyaa woy mishirato hintte katamaappe gas'aa kessiide, shuchchaan c'addiide wod'ite.

⁶ He wod'iyyaa Asay hayk'k'anaw bessiyaawe laa"u woy heezzu markkay markkattina gido; itti asaa markkaa k'aalan ay asayenne hayk'k'oppo.

⁷ Aa wod'anaw markkatuu koyiro shuchchaan Aa c'addino; untuntta kaalliide Asay ubbay Aa

c'addo. Hewaadan ootsiide, iitaa hintte giddoppe diggite.

⁸ «Hintte hintte katamatuwaan pirddanaw loytsi dees'iyaa shemppuwaa mootuwaa gidina, shochchaa madutsaa mootuwaa, woy k'ay taw besse giyaa ak'o mootuwaa gidinakka denddooppe, he wode hintte Med'inaa Goday hintte S'oossay dooreedda sa'aa ahite.

⁹ Hewaan Leewatuwaappe k'eese gidiyaawaakkonne he wodiyaan daanna gidiide pirddiyaawaakko shiishshite; he yewuwaa untunttu pirddana.

¹⁰ Med'inaa Goday dooreedda sa'aan untunttu pirddeeddawaadan ootsite; untunttu pirddeeddawaappe ashshenaadan naagetite.

¹¹ Untunttu hinttena tamarisseedda higgiaadaaninne untunttu odeedda pirddaadan ootsite; untunttu pirddeedda pirddaappe ushechchanne haddirssa ayinne sher"i gooppite.

¹² Hewaan Med'inaa Godaw, hintte S'oossaw, ootsiyaa daannaw, woy k'eesiyaw azazettenan is's'iide, otorettiyaa Asay de'ooppe, he Asay hayk'k'o; hewaadan ootsiide, iitaa Israa'eeliyaa giddoppe diggite.

¹³ Hewaappe guyyiyaan hewaa sisiide, Asay ub-bay yayana; laa"entso otorettenna.

Kaatiyaa S'eelliyaa Wogatuwaa

¹⁴ «Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttenttoo immiyaa biittaa laattiide, yan de'uwaa doommiyaa wode, hintte yuushshuwaan de'iyaa

kawutetsatuwaadan, hinttekka, «Ane nuunikka nu bollan kaatiyaa kaateyeetto» yaagiide k'oppooppe,

¹⁵ hintte kaateyanawe Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttenttoo dooreeddawaa gidiyaawaa erite. Hewekka hintte asaa giddoppe dooretteed-dawaa gidoppe attina, hara biittaa asaa hintte bolla kaateyoppite.

¹⁶ He kaatii paraa daruwaa shiishshanaw bessena; k'ay asaykka paraa c'orayanaw laa"entso Gibs'e simmanaadan ootsoppo. Ayaw gooppe, Med'inaa Goday, «He ogiyaanna laa"entso mulekka simmoppite» yaageedda.

¹⁷ Aa wozanaa baletsennaadan, kaatii c'ora mac'c'a asaa akkoppo. Work'k'aakka biraakka darii shiishshoppo.

¹⁸ «I bare kawutetsaa araatan uttiyaa wode, Leewiyaa zare gidiyaa k'eesatuu naagiyaa mas'aafaappe ha higgiyaa duuk'k'iide barew akko.

¹⁹ I ha higgiyaa k'aalaanne wogaa naagiyaawaaninne untuntta ootsiyaawaan Med'inaa Godaw, bare S'oossaw, yayyiyaawaa tamarana mala, ha mas'aafay aanana de'o; ikka ha mas'aafaa bare de'o laytsan ubbaan nabbabo.

²⁰ Yaatooppe, I bare wozanaan, «Taani ta laggetuwaappe aad'd'ay» giide bare ishanttu bolla otorettenna. Ikka S'oossaa higgiyaappe had-dirssanne ushechcha geena. I bare kawutetsan aduk'k'iide de'ana; Aa naanaykka Israa'eeliyaa gadiyaan kaatiyaa gidanawaa.

18

Gishuwaan K'eesetuwaa Gakkiyaawaa

¹ «K'eesetetsan ootsiyaa kumentsaa Leewiyaa zaretoo Israa'eeliyaa giddon biittaa laatay baawa. Unttuntu Asay Med'inaa Godaw shiishshiyaa taman s'uuggiyaa yarshshuwaappe miidde de'iyaaawe unttunttoo laata.

² Unttunttoo unttuntu ishanntu giddon laatay de'enna; Med'inaa Goday unttunttoo geppeed-dawaadankka I unttuntu laata.

³ «Korumaa woy dorssaa Asay yarshshoo shiishsheeddawaappe k'eesatoo bessiyaawe hawaa: missaa, laa"u bagga gogonc'c'uwaanne uluwaa giddo ashuwaa unttunttoo immينو.

⁴ Hintte katsaappe, woyniyaappenne zayitiyaappe koyiro gakkeedda ayifiyaanne hintte dorssaa ikisiyaappe bayiratuwaa k'eesatoo immiita.

⁵ Ayaw gooppe, unttunttunne unttuntu naanay Med'inaa Godaa suntsan ek'k'iide, med'inaw k'eese gidiide ootsana mala, hintte zariyaa ubbaa giddoppe Med'inaa Goday hintte S'oossay unttuntta dooreedda.

⁶ «Leewiyaa zare gidiyaa itti Asay Israa'eeliyaa gadiyaan ay katamaappenne denddiide, Med'inaa Goday dooriyaa sa'aw yooppe,

⁷ I biyaasan de'iyaa Leewatuu Med'inaa Godaa sintsan ek'k'iide ootsiyaawaadan, ikka Med'inaa Godaa bare S'oossaa sintsan ek'k'iide ootso.

⁸ K'ay bare aawuwaa ak'uwaa bayizzina, barena gakkiyaawaa akkeeddawaa gidoopekka,

Leewatuu go'ettiyaawaa ubbaa untuntunna likke shaakkiide akko.

Iita Meeziyaappe Naagettanaadan Imetteedda Seeraa

⁹ «Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttenttoo im-meedda biittaa geliyaa wode, he gadiyaan de'iyaa Asay ootsiyaa tuna oosuwa ootsoppite.

¹⁰ Bare attuma na'aa woy mac'c'a naatto yarshshoo giide, taman s'uuggiyaa ay asaynne hintte gidдон beetto. Bitiyaawe, marac'c'iyaa s'eelliyaaawe, muruniyaawenne kaac'aa odiyaaawe k'ay hintte gidдон de'oppo.

¹¹ Ayanttiyaawe, ayyaanatuwaa s'eegiyaawe, shareechchiyaawenne hayk'k'eedda asaa ayaanaa s'eegiyaawe hintte gidдон de'oppo.

¹² Hewaa malabaa ootsiyaa ay asaynne Med'inaa Godaa matan is's'etteedda asaa. Untuntu hewaa mala tunaa ootsiyaa diraw, Med'inaa Goday hintte S'oossay he kawutetsaa hintte sintsaappe yederssana.

¹³ Shin hintte Med'inaa Godaa hintte S'oossaa sintsan kumentsaa pokkobay bayinnawantta gidite.

S'oossay Nabiyya Kiittana Geeddawaa

¹⁴ «Ha hintte laattanaw biyaa gadiyaan de'iyaa kawutetsatuu muruniyaawantunne marac'c'iyaa s'eelliyaaawanttu odiyaaawaa sisiyaawantta. Shin hintte hewaa ootsennaadan Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttena te"eedda.

15 Med'inaa Goday hintte S'oossay, hintte zariyaa giddoppe, ta mala timbbitiyaa odiyaawaa hinttenttoo dentsana. Hintte I giyaawaa sisite.

16 Hintte Siinaa Deriyaa bollan shiik'eedda wode, Med'inaa Godaa hintte S'oossaa hawaadan yaagiide oochcheeddita; «Nuuni hayk'k'ennaadan, Med'inaa Godaa nu S'oossaa kooshshaa zaari sisokko; k'ay ha wolk'k'aama tamaakka laa"entso be'okko» yaageeddita.

17 «Med'inaa Goday taw hawaadan yaageedda; «Unttuntu geeddawaa ubbaa likke geeddino.

18 Taani unttuntu zaratuu giddoppe, ne mala timbbitiyaa odiyaawaa unttunttoo dentsana; ta k'aalaa Aa doonaan wotsana; ikka taani Aa azaziyaa ubbaa unttunttoo odana.

19 I ta suntsan odiyaa ta k'aalaa sisenna oossinne haluwaa taani kesana.

20 Shin ta azazabeenawaa s'aliide ta suntsan odiyaawe woy hara s'oossatuwaa suntsan odiyaa he timbbitiyaa odiyaawe hayk'k'o» yaageedda.

21 «Hintte, «Timbbitiyaa odiyaawe odiyaa k'aalay Med'inaa Godaappe gidennawaa ayan shaakki er- anee?» yaagooppe,

22 he timbbitiyaa odiyaawe Med'inaa Godaa suntsan, I odeedda k'aalay polettennaan is'sooppe, hewe Med'inaa Goday odibeenna k'aalaa gidiyaawaa eriita. He timbbitiyaa odiyaawe wordduwaan odeedda diraw, aw yayyoppite.

19

Bak'atiide Attiyaa Katamatuwaa
(Pay. 35:9-34; Iya. 20:1-9)

¹ «Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttenttoo immiyaa gadiyaan de'iyaa kawutetsaa d'ayissiyaa wode, k'ay hinttekka untuntta yederssiide, untunttu katamatuwaaninne untunttu golletuwaan de'uwaa doommiiyaa wode,

² Med'inaa Goday hintte S'oossay laata ootsiide immiyaa gadiyaan de'iyaa katamatuwaappe heezzu katamatuwaa hinttenttoo dummayite.

³ Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttenttoo laata ootsiide immiyaa biittaa heezzu kessiide shaakkite. Yaatiide asaa wod'eedda ooninne he katamatuwaakko bak'atanaadan ogiyaa giigisite.

⁴ «Itti Asay kase morkketetsay bayinnan de'ishshin, erennan bare shooruwaa wod'ooppe, I he katamatuwaappe ittoo bak'atiide, bare shemppuwaa ashsho.

⁵ Laa"u Asay mitsaa k'ans's'anaw wora biina, ittuu mitsaa k'ans's'ishin, tuutiyaappe ayfii koletti wod'd'iide hinkkuwaa wod'ooppe, he wod'eeddawe ha heezzu katamatuwaappe ittuwaa bak'atiide, bare shemppuwaa ashsho.

⁶ K'osetti attiyaa katamay ittuwaa s'alalaa gidooppe, wos's'iide ellekka gakkanaw ogii aduk'k'eedda gaasuwaan suutsaa achchiyaawe suulliyaa hank'k'uwaan denddiide, yederssi gakkiiide, hayk'k'anaw bessenawaa wod'anaw danddayee; ayaw gooppe, I bare shooruwaa wod'eeddawe kase morkketetsay de'iyaa diraassa gidenna.

⁷ Hintte heezzu katamatuwaa dummayi wot-sanaadan, taani hinttena azazeeddawe hewaassa.

⁸ «Med'inaa Goday hintte S'oossay kase hintte mayzza aawaatoo c'aak'k'eeddawaadan hintte zawa aassooppe, k'ay hintte mayzza aawaatoo immana geedda biittaa ubbaa hinttenttoo immooppe,

⁹ ha heezzu katamatuwaappe hara heezzu katamatuwaa gujjiita. Hachche taani hinttena azaziyaawaa ubbaa hintte polooppe, Med'inaa Godaa hintte S'oossaa dosooppenne I hinttena tamarisseedda ogiyaan minniide de'ooppe, ha biittay hinttenttoo imettana.

¹⁰ Hewaa ootsooppe, Med'inaa Goday hintte S'oossay laata ootsiide hinttenttoo immiyaa gadiyaan geeshsha asaa suutsay gukkenna; k'ay hinttekka suutsaa gussiyaa nagaraappe attiita.

¹¹ «Shin itti Asay bare shooruwaa is's'iide, zuggi naagiide Aa wod'iide, ha katamatuwaappe ittoo bak'atooppe,

¹² Aa katamaa c'imatuu I bak'ateedda kamaappe kiitti ahiissiide, haluwaa kesanaaw Aa koyiyaawoo aatsi immino.

¹³ Aw ayinne k'arettoppite; hinttenttoo ubbabay lo"a gidana mala, geeshsha suutsaa gussiyaawaa Israa'eeliyaa giddoppe d'ayissite.

Beni Zawatuwaa

¹⁴ «Med'inaa Goday hintte S'oossay hintte laatanaadan immiyaa gadiyaan, beni Asay esseedda ne shooruwaa biittaa zawaa shoddoppa.

Markkatuwaabaa

¹⁵ «Itti asaa bayzzanchcha gaanaw itti markka s'alalay gidenna. Laa"u woy heezzu markkay markkattina, he mootuu pirddettanaw koshshee.

¹⁶ «Itti Asay haraa wordduwaan mootanaw denddooppe,

¹⁷ he mootiyaawenne mootettiyaawe laa"uukka Med'inaa Godaa sintsan, k'eesetuwaa sintsaaninne he wode pirddiyaa daannatuwaa sintsan ek'k'ino.

¹⁸ Yaatooppe daannatuu he yewuwaa minisiide biddino; he mootiyaawe bare ishaa wordduwaan mooteeddawaa gidooppe,

¹⁹ I he mootuwaan bare ishaa murissanaw k'oppeedda muraa barew muretto; hewaadan ootsiide, hewaa mala iitaa hintte giddoppe dig-gite.

²⁰ Yaatooppe, hara Asay hewaa sisiide yayana; hewaa mala iita oosuwaa laa"entso ootsenna.

²¹ Hewaa mala iitaa ootseeddawoo ayinne k'arettoppite; shemppuwaa wod'eeddawe hayk'k'o; ayfiyaa diraw ayfiyaa; achchaa diraw achchaa; kushiya diraw kushiya; gediya diraw akka gediya.

20

Olaabaa

¹ «Hintte morkkiyaanna olettanaw biyaa wode, untunttu paratuu, paraa gaaretuunne untunttu olanchchatuu hintteppe darina be'iide, untunttoo yayyoppite; ayaw gooppe, hinttena Gibs'eppe

kesseedda Med'inaa Goday hintte S'oossay hintte-nana de'ee.

² Hintte olaa doommanaappe kasetiide, k'eesii sintsaw aad'd'iide hawaadan yaago;

³ «Hinttenoo Israa'eeliyaa asatoo, sisite; hintte hachchi hintte morkkiyaanna olettanaw haniita. Simmi hintte wozanay dagammoppo; yayyoppite; untunttu sintsan kokkoroppitenne shab-barettoppite.

⁴ Ayaw gooppe, Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttenana biyaa diraw, hintte morkkiyaa oliide, hinttenttoo s'oonuwaa immana» yaago.

⁵ «Olaa gadaawatuu untuntta hawaadan yaagino; «Ooratsa golliyaa kees's'iide gelibeenna Asay de'ooppe, I ha olan hayk'k'ina, hara Asay Aa golliyaa gelennaadan, I golle simmo.

⁶ Woy woyniyaa tokkiide, Aa ayifiyaan nashet-tibeena uray de'ooppe, I ha olan hayk'k'ina, hara Asay Aa woyniyaa ayifiyaan nashettenaadan, I bare golle simmo.

⁷ Mac'c'a asaa giigissiide akkibeenna Asay de'ooppe, I ha olan hayk'k'ina, hara Asay izo machchiyaa akkenaadan, I bare golle simmo» yaagino.

⁸ «Gadaawatuu gujjiidikka asaw hawaadan yaagino; «Ha asaa giddon yayyiya asayne hirggiyaa Asay ooninne de'ooppe, I bare laggetuwaa wozanaakka yashshan seerissennaadan I bare golle simmo» yaagino.

⁹ Gadaawatuu hawaa asaw odi wurssiyaa wode, c'itaw c'itaw olaa gadaawatuwaa doorino.

¹⁰ «Itti katamaa olanaw biide hintte aakko matiyaa wode, koyirottiide saruwaan untunttu

kushiyaa immanaadan oochchite.

¹¹ Unttuntu saruwaan barenttu kushiyaa immiide, barenttu gimbbiyaa penggiyaa dooyiide hinttena gelissoppe, he kataman de'iyaa Asay ubbay hinttenttoo haggaazinonne dees'o oosuwaa hinttenttoo ootsino.

¹² Shin he katamaa Asay hinttenttoo saruwaan kushiyaa immennan is's'iide, hinttenana olaw gi-igooppe, hintte he katamaa yuushshuwaa dood-dite.

¹³ Med'inaa Goday hintte S'oossay unttunta hinttenttoo aatsi immiyaa wode, he kataman de'iyaa attuma asaa ubbaa mashshaan wurssite.

¹⁴ Shin mac'c'a asaa, naanatuwaa, mehiyaanne katamaa gidon de'iyaa ubbabaa omooduwaa ootsiide hinttenttoo akkite. K'ay Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttenttoo immiyaa hintte morkkatuwaa omooduwaan go'ettite.

¹⁵ Hintte de'yaasaappe haakkiide de'iyaa katamatuwaakka oyk'k'iyaa wode, hewaadan ootsiita.

¹⁶ «Shin Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttenttoo laata ootsiide immiyaa gadiyaan shemppuwaanna de'iyaawaa ittibaanne ashshenan wod'ite.

¹⁷ Med'inaa Goday hintte S'oossay azazeed-dawaadan, Hiitetuwaa, Amooretuwaa, Kanaane-tuwaa, Parzzetuwaa, Hiiwetuwaanne Yaabuusatuwaa wurssiide wod'ite.

¹⁸ Hewe d'ayooppe, unttuntu barenttu s'oossatoo goyinniyaa tuna oosuwaa hintte ootsanaadan hinttena tamarissana; hewan hintte Med'inaa Godaa hintte S'oossaa bolla nagaraa ootsana.

¹⁹ «Katamaa oyk'k'anaw yuushshuwaa dooddi,

daró gallassaa olettiide gam"iyaa wode, aan de'iyaa ayfiyaa immiyaa mitsaa kalttan k'ans's'oppite; untuntu ayfiyaa miiteppe attina, untunta k'ans's'oppite. Ayaw gooppe, hintte yuushshuwaan dooddiide oliyaawe asaappe attina, dembban de'iyaa mitsaa gidenna.

²⁰ Shin hintte eriyaa ayfiyaa immenna hara mitsatuwaa k'ans's'iide, hinttenana olettiyaa katamay kunddana gakkanaw, hewan dooddiyaa geessuwaa kees's'ite.

21

Wod'eedda Uray Erettibeenna Wonjjalaa

¹ «Hintte laattanaadan Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttenttoo immiyaa gadiyaan, ooni wod'eeddento erenna anhay kunddiide beettooppe,

² hintte daannatuunne hintte c'imatuu biide, hewaa yuushshuwaan de'iyaa katamatuwaap-penne he anhaappe gidduwaan de'iyaa haakotet-saa likkino.

³ Hewaappe guyyiyaan, anhay kunddeeddasa matattiyaa katamaa c'imatuu, oosoo gakkabeenna, I morggiyaan k'ambbaray wod'd'ibeenna ussatto akkino.

⁴ Goggiyaa haatsay de'iyaa goshettibeenna sa'anne zerettibeenna zanggaaraa afide, he ussatti morggiyaa mirk'k'iide mentsino.

⁵ Yaatooppe Leewiyaa naanay, k'eesatuu he sa'aa ittippe biino; ayaw gooppe, hawaa mala iita hayk'uwaanne mootuwaa shaakkiide pirddanaw,

Med'inaa Goday hintte S'oossay bare sintsan oot-sanaw, Med'inaa Godaa suntsankka anjjanaw untuntta dooreedda.

⁶ Hewaappe guyyiyaan, he anhay kunddeed-dasa matattiyaa katamaa c'imatuu ubbay, zang-gaaraan morggiyaa mirk'k'iide wod'eedda ussatti bolla barenttu kushiyaa meec'ettiide, hawaadan yaagino:

⁷ «Nu kushii ha suutsaa gussibeenna; nu ayifi-ikka hawaa ootseeddawaa be'ibeenna.

⁸ Abeet Med'inaa Godaw, neeni wozeedda ne asaa, Israa'eeliyaa maara; ha geeshsha suut-saa ne asaa bolla naak'uwaa ootsaade paydoppa yaagino». He suutsaa diraw, untunttoo atto geetettana.

⁹ Hintte Med'inaa Godaa ayfiyaa sintsan hewaadan ootsiide, geeshsha suutsay gukkeedda nagaraa hintte giddoppe diggite.

Olan Omoodetteedda Mac'c'a asatuwaabaa

¹⁰ «Hintte morkkiyaanna hintte olettanaw kesina, Med'inaa Goday, hintte S'oossay, untuntta hintte kushiyan aatsi immina, untuntta omooddiyaa wode,

¹¹ omoodetteedda asaa giddon itti malanchcha mishirato be'aade, izo amottaade, machche udanaw koyooppe,

¹² ne golle ayaa; I huup'iyaa meedda; I s'ugunsaakka c'igga.

¹³ Omoodettiyaa wode de'iyaa mayuwaa k'aara diggaade, ne son uttaade, bare aawoonne bare daayiw itti aginaa kumentsaa kayyottu. Hewaappe guyyiyaan, izo akka.

14 Yaata simmina, izina de'iyawe neena nashechchennan d'ayooppe, Aa bare koyyosaa baanaadan yedda agga. Neeni izo machche ootsaade ittippe ak'eeda diraw, izo shaluwaan zal'anaw woy kawushanaw bessena.

Bayira Na'ay Laattiyaa Maataa

15 «Itti asaw I dosiyaanne is's'iyaa laa"u mac'c'a asatuu de'ooppe, k'ay ha laa"atuukka aw attuma naanatuwaa yeleddawantta gidishin, bayira yeletteeddawe ha is's'iyaa mac'c'a mishiratippe yeletteeddawaa gidooppe,

16 bare naanaw bare ak'uwaa I laatissiyaa wode, I is's'iyaanippe yeletteedda bayiray de'ishshin, I dosiyaanippe yeletteedda teefaa bayirayanaw bessena.

17 Hara naanaw immiyaawaappe laa"u kushiya aatsi immiyaawan ha is's'iyaani na'ay bayira gidiyaawaa erissanaw besse. Ayaw gooppe, he na'ay aw kushiya gediya p'alk'k'eedda bayira gidiya diraw, bayiratuwaa I akkanaw besse.

Aawoonne Aattiw azazetenaan is's'eedda Na'aa

18 «Aawoonne aatiw azazettenan is's'eedda, untuntu seerinakka simmenna morggiyaa zoddaanne makkalanchcha gidiide simmenna na'i de'ooppe,

19 aawunne aata he katamaa penggiyaan de'iyaa c'imatuwaakko Aa oyk'k'i akki ahino.

20 C'imatoo hawaadan yaagino; «Hawe nu na'ay morggiyaa zoddaanne makkalanchcha; I nuw mulekka azazetena; miishshaa laali kaa'iyawaanne ushshanchcha» yaagiide odino.

²¹ Hewaappe guyyiyaan, he kataman de'iyaa attuma Asay ubbay I hayk'k'ana gakkanaw, shuchchaan c'addiide Aa wod'ino. Hewaadan ootsiyaawaan hintte giddoppe iitaa d'ayissite. Yaatooppe Israa'eeliyaa ubbay hewaa sisiide yayana.

Dumma Dumma Higgetuwaa

²² «Itti Asay hayk'uwaa pirddisiyyaa dabaa ootsina, hintte Aa mitsan kak'k'i wod'ooppe,

²³ he kak'etteedda mitsan Aa anhay ak'oppo; Aa he gallassi moogite. Ayaw gooppe, mitsaa bollan kak'etti hayk'k'iyaa ooninne S'oossan shek'etteeddawaa. Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttenttoo laata ootsiide immiyaa hintte biittaa hintte tunissoppite.

22

¹ «Israa'eeliyaa asaa booray woy dorssay bayiide wora biishshiina be'ooppe, sheneko gaade agga aggoppa; Aa godaw laagga ahaade imma.

² He mehiyaa goday ne heera gidana d'ayooppe, woy Aa goday oonentto neeni erana d'ayooppe, Aa goday koyiidde yaana gakkanaw, ne golle akkaade afa; I yiide, demmiyaa wode, aw imma.

³ Hewaadan hariyaa gidina, mayuwaa woy ayaanne bayeeddawaa demmooppe, Aa godaw zaarappe attina, sheneko gooppa.

⁴ «Israa'eeliyaa asaa harii woy booray ogiyaan kunddeeddawaa be'ooppe, maaddaade dentsappe attina, sheneko gaade agga aggoppa.

⁵ «Mac'c'a Asay attuma asaa mayuwaa mayyoppino; attuma asaykka mac'c'a asaa mayuwaa mayyoppino. Ayaw gooppe, hewaa malabaa oot-siyaa oonanne Med'inaa Goday hintte S'oossay shaattee.

⁶ «Ogiyaan ne biishshiina, mitsan gidina, sa'aan bare maraa woy k'uuk'k'ulliyaa hap'p'a utteedda kafatto demmooppe, izo I maraanna gatsa oyk'k'aade ne golle afoppa.

⁷ Maratuwaa akka afanaw danddayaasa; shin daayo baanaadan yedda agga. Hewaadan ootsooppe, neeni durettaade adussa laytsaa de'ana.

⁸ «Ooratsa golliyyaa kees's'iyaa wode, d'ok'k'a kaaraappe Asay kunddi hayk'k'ina ne ooshetten-naadan, zemppiide attiyaawaa giigissa.

⁹ «Ne woyniyaa shoyk'aan laa"u k'ommo katsaa zeroppa; hewaadan ootsooppe, ne zereedda kat-sayenne woynnii laa"uukka bayana.

¹⁰ «Booraanne hariyaa ittippe waas'aade goshoppa.

¹¹ «Suufiyaappenne liinuwaappe walakan dadet-teedda mayuwaa mayyoppa.

¹² «Ne mayyeedda mayoo oyddu bagganakka mac'aray de'o.

*Geluwaa Akuwaa Geeshshatetsaan
Naagiyaawaa*

¹³ «Itti Asay machchato akkiide, izina ak'i sim-miide, izo dosana d'ayooppe,

¹⁴ «Hanno ta akkaade izina ak'iyaa wode, higgii iziwwaawa yaagiide izo bayzziide haasayooppe,

15 he naatti aawunne daaya I higgiiyaa malaataa akki afiide, katamaa penggiyaan de'iyaa c'imatuwaa bessino.

16 Naatti aawuu c'imatoo hawaadan yaagiide odo, «Taani ta naatto hawoo machche ootsaade immaad; shin I izo is's'eedda.

17 I, «Ne naattin higgii baawa» yaagiide izo bayzziide haasaye; shin ta naatti higgiiyaa malaataa hawaa be'ite» yaagiide, izi higgiiyaa erissiyaa c'ark'k'iyaa bessu.

18 Yaatina he katamaa c'imatuu Aa murino.

19 I Israa'eeliyaa wodoratti suntsaa bayzreedda diraw, c'imatuu Aa s'eetu s'agaraa biraa muriide, hewaa naatti aawoo immino. Naattakka aw machche gidaade de'u; bare de'o laytsaa ubbaan I izo yeddanaw bessena.

20 «Aa mootuu tuma gidiide, naattin wodorotet-say d'ayooppe,

21 naatto izi aawuwaa kare ahiide, he katamaa attuma Asay izo shuchchaan c'addiide wod'o. Ayaw gooppe, Aa bare aawuwaa son de'aadde sharmus'a gidaade, Israa'eeliyaa gidдон ha pokkobaa ootsaaddu; hewaadan ootsiide hintte giddoppe iitaa diggite.

22 «Ay asayenne hara asaa mac'c'a asaana sharmus'iidde oyk'k'etoope, ikka aanana sharmus'eedda mac'c'a mishiratakka hayk'k'ino. Hewaadan ootsiide, hintte giddoppe iitaa diggite.

23 «Ay asayenne haraw giigeedda wodoratto katamaa gidдон demmiide izina sharmus'ooppe,

24 untuntta laa"uwaakka katamaappe gas'aa kessiide, shuchchaan c'addiide wod'ite. Ayaw gooppe, naatta kataman de'aadde,

Asay ashshanaadan waassabeykku. I hayk'k'iyaaawe k'ay hara asaw giiga utteedda wodoratto bayzzeedda gishshaassa. Hewaadan ootsiyaawaan hintte giddoppe iitaa diggite.

²⁵ «Itti Asay asaw giigeedda wodoratto Asay bayinna sa'aan wolk'k'an oyk'k'iide, izina gisoope, Aa s'alalay hayk'k'o.

²⁶ Naatto ayinne ootsoppite; izo wod'anaw bessiyaa nagaraa ootsabeykku. Hawe itti Asay c'oo bare shooruwaa bolla denddiide, wod'iyaa asaa pirddaa mala pirddaa.

²⁷ Ayaw gooppe, I izo Asay bayinna sa'aan demmiide oyk'k'ina, he wodoro naatta waassaaddu; shin izo ashshiyaa Asay de'ibeenna.

²⁸ «Ay asaynne asaw giigabeenna wodoratto oyk'k'iide, I higgiiyaa akki diggiide oyk'k'etoope,

²⁹ naatti aawoo ishatamu s'agaraa biraa c'iggo. Yaatiide naatto barew machche ootso. Bare de'o laytsaa ubbaan izo yeddoppo.

³⁰ «Ay asaynne bare aawuwaa machchato akkiide, bare aawuwaa kawushshoppo.

23

Asaa Maabaraappe Shaakkiyaa Hanotaa

¹ «Sanggisetteedda woy k'aaratetteedda attuma asay, Med'inaa Godaa shiik'uwaa gidдон beettoppo.

² «Sharmus'an yeletteedda Asay Med'inaa Godaa asaa maabaraa geloppo; haray atto biide tamantsa yeletaa gakkanawukka, Aa zariyaappe

ooninne Med'inaa Godaa asaa maabaraa giddo geloppo.

³ «Amoona asaa gidina, woy Moo'aaba asaa gidinakka, Med'inaa Godaa asaa maabaraa geloppo; haray atto biide tammantsa yeletaa gakkanawukka, untuntu asaa gideedda ooninne med'inawukka Med'inaa Godaa asaa maabaraa geloppo.

⁴ Ayaw gooppe, hintte Gibbs'eppe kesiide hemettishin, untuntu hinttena katsaannanne haatsaana mokiibeykkino. Hewaadankka, Masp'p'es'oomiyan Patoora giyaa kataman de'iyaa Bi'ooraa na'aa Balaami hinttena shek'k'ana mala k'as'areeddino.

⁵ Med'inaa Goday, hintte S'oossay, Balaami giyaawaa sisanaw koyibeenna; Aa shek'k'aa hinttenttoo anjoo laammeedda. Ayaw gooppe, Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttena siik'ee.

⁶ Hintte de'o laytsaa ubbaan med'inawukka untuntu saro de'anaadaaninne untuntu duretanaadan amottoppite.

⁷ «Hintte untuntu dabbo gidiyaa diraw, Edoomatuwaa kad'iide is's'oppite; k'ay Gibbs'etuwaakka is's'oppite. Ayaw gooppe, hintte untuntu gadiyaan bete gidii de'eeddita.

⁸ Untuntu heezzentso yeletaa naanay Med'inaa Godaa asaa maabaraa gelanaw dandayiino.

*Olaw Dunkkaaneedda Sa'aa Wogaadan
Geeshshan Naagussaa*

⁹ «Hintte hintte morkkiyaa olanaw kesiide itti-saan kambbuwaa med'd'o wode, hinttena tunis-siyaawaappe ubbaappe shaakettite.

¹⁰ K'amma akumuwaan mac'c'a asaana gaketeeeddawaa erissiyaa irs's'abay aan de'iyaa ay asaynne de'ooppe, dunkkaaneedda sa'aappe gas'aa kesiide yan gam"o.

¹¹ Sa'ay omarssiyaa wode, bare bollaa meec'ettiide, lelem"iyaa wode dunkkaaneed-dasaa simmo.

¹² «Hintte sheeshshaw uttiyaasaa dunkkaa-needda sa'aappe karenna giigissite.

¹³ Sheeshshaw uttiyaasaa bookkanaw zoruwaa hintte olaa miishshaanna gatsi oyk'k'ite; sheeshshaw utti simmiide, ollaan biittaa zaarite.

¹⁴ Ayaw gooppe, Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttena naaganawunne hintte morkkatuwaa hintte kushiyan aatsi immanaw, hintte heeran yaanne haanne hamettee. Hewaan I sheneyiyaabaa ayaanne be'iide, hintteppe wora simmennaadan, hintte heeray geeshsha gidanaw koshshee.

Dumma Dumma Higgetuwaa

¹⁵ «Bare godaappe bak'atiide, neekko yeedda ay-iliyaa zaaraade Aa godaw immoppa.

¹⁶ I hintte katamatuwaappe bare koyeeddawan de'o; Aa uk'k'unnoppite.

¹⁷ «Israa'eeliyaa asaappe ooninne attuma gid-ina, mac'c'a gidinakka, allaga s'oossaw goyin-niyaawanttu ootsiyaawaadan, sharmus'iyawaa gidoppo.

18 Hewaadankka, attumawaa gidina, mac'c'awunno gidina, sharmus'an demmeedda miishshaa shiik'uwaa gatsanaw Med'inaa Godaa hintte S'oossaa golliiyaa ahoppino. Ayaw gooppe, untunttu laa"uwaakka Med'inaa Goday hintte S'oossay shaattee.

19 «Ne zare gidiyaa Israa'eeliyaa asaw miishshaa, katsaa gidina harabaa tal"aade dichchaa akkoppa.

20 Hara biittaa asaappe dichchaa oochchanaw danddayaasa; shin neeni laattanaw geliyaa gadiyaan neeni ootsiyaaban ubbaan Med'inaa Goday ne S'oossay neena anjjana mala, ne zare gidiyaa Israa'eeliyaa asaw dichchaw tal"oppa.

21 «Med'inaa Godaw, ne S'oossaw, immanaw geppeeddawaa immanaw gam"oppa. Med'inaa Goday ne S'oossay neeni geppeeddawaa kumentsan neeppe koyiyaa diraw, polana d'ayooppe, new nagaraa gidana.

22 Shin neeni geppana d'ayooppe, hewan new nagaray baawa.

23 Med'inaa Godaw, ne S'oossaw, immana gaade neeni doonaan haasayeeddawaa ne dosuwaan immana geedda diraw, ne ins's'arssan haasayeeddawaa pola.

24 «Ne shooruwaa woyniyaa gidduwaana aad'd'iyyaa wode, woyniyaappe ne koyeedda keenaa mappe attina, aappe ayaanne ne oyk'k'eedda miishshaan yeggoppa.

25 Ne shooruwaa shoyk'aanna kantsiyaa wode, he shoyk'aan de'iyyaa tishaappe duutsaade mappe

attina, ne shooruwaa katsaa baac'aan c'akkaade golle afoppa.

24

Machchato Yeddiyaawaanne Laa"entso Akuwaa

¹ «Itti Asay machche akki simmiide, itti iitabaa I bolla demmiide izo is's'ooppe, iziw paramaa s'aafi immiide, bare golleppe kessiide yeddooppe,

² iza Aa golleppe kesaade, hara asinaa gelooppe,

³ he laa"entso asinaykka izo dosennan is's'iide, paramaa iziw s'aafi immiide, bare golleppe izo kessiide yeddooppe, woy izo akkeedda he laa"entso asinay hayk'k'ooppe,

⁴ Aa tuneedda diraw, koyiro parameedda asinay laa"entso izo zaariide akkoppo. Hewe Med'inaa Godaa matan is's'etteeddawaa; k'ay hinttekka Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttenttoo immiyaa gadiyaan hawaa mala nagaraa ootsoppite.

⁵ «Ooratsa machche akkeedda Asay olaw booppo; hara dees'o oosuwaakka aw immoppite. Itti layt-say aad'd'ana gakkanaw, hak'anne beennan bare akkeedda machchato nashechcho.

Dumma Dumma Higgetuwaa

⁶ «Ay asayenne ac'oo wos'aa woy mayddiyaa oyk'k'oppa; ayaw gooppe, hewe golliyyaa Asay gaac'c'iyaaba d'ayiide, hayk'k'ino giyaawaa.

⁷ «Bare ishaa gidiyaa Israa'eeliyaa asaa wuu"i afiide, ayiliyaa kessiyaa Asay woy haraw zal"iyaa

ay asaynne hayk'k'o. Hewaadan ootsiyaawaan hintte giddoppe iitaa diggiita.

⁸ «Wolk'k'aama galbbaa harggiyaan sakettiyaasaw Leewiyaa zare gidiyaa k'eesatuu hinttena tamarisseeddawaadan ubbabaa polite; ta untuntta azazeeddawaa hewaadan ootsanaw naagettite.

⁹ Hintte Gibs'eppe kesiide ogiyaan de'ishshin, Med'inaa Goday hintte S'oossay Miiriyaami bolla ootseeddawaa hassayite.

¹⁰ «Neeni ne shoоро ittibaa tal'aade, I oyt-siyaawaa oochchanaw Aa golle geloppa.

¹¹ Neeni karen ek'k'a de'ishin, ne tal'eedda bitanii oytsiyaawaa bare golle kessiide new immo.

¹² I hiyyeesaa gidooppe, ne ac'oo oyk'k'eedda Aa mayuwaa ne son ayissoppa.

¹³ I mayyiide ak'anaadan, omarssi wode aw guyye zaara; I hewan neena galatana. Hewe Med'inaa Godaa ne S'oossaa matankka new geeshshatetsaa gidanawaa.

¹⁴ «Ne ishaa gidiyaa Israa'eeliyaa asaa gidina, woy ne biittaa katamaappe ittuwaan de'iyaa kare biittaa asaa hiyyeesaa k'as'araade naak'k'oppa.

¹⁵ I hachchi ootseeddawaa hachchi akkanaw minisiide koyiyaa diraw, away wullennan hachchi c'igga. Hewe d'ayooppe, metootanchchay neeppe Med'inaa Godaw waassina, new nagaraa gidanawaa.

¹⁶ «Naanay ootseedda nagaraa diraw, aawotuwaa wod'anaw bessena; k'ay aawotuu

ootseedda nagaraa dirawukka, naanatuwaa wod'anaw bessena. Asay ubbay bare ootseedda nagaran nagaran hayk'k'anaw besse.

¹⁷ «Kare biittaa asatuu pirddaanne aawuu aata baynnawanttu pirddaa deshissoppa; am"atti mayuwaa Aa tal"eeddawoo gaade oyk'k'oppa.

¹⁸ Hinttekka Gibs'e gadiyaan ayiliyaa gideed-dawaanne Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttena yaappe woziide kesseeddawaa hassayite. Taani hawaa hinttena azaziyaawe hewaa dirassa.

¹⁹ «Ne shoyk'aappe katsaa c'akkiyaa wode, ne dogeedda mirk'k'iyaa k'oranaw guyye booppa. Med'inaa Goday ne S'oossay ne kushiya ooso ubbaan neena anjjana mala, hewaa betiyaw, aata aawuu bayinna naanatoonne am"etoo agga.

²⁰ Ne wogaraa ayfiyaa mas'iyaa wode, ittuunne atten an wurssaade mas'anaw laa"entsuwaa guyye simmoppa; atteedawaa betiyaw, aata aawuu bayinna naanatoonne am"etoo agga.

²¹ Ne woyniyaa ayfiyaa mas'iyaa wode, atteedawaa k'aarimanaw laa"entsuwaa guyye booppa; hewaa betiyaw, aata aawuu bayinna naanatoonne am"etoo agga.

²² Hinttekka Gibs'e gadiyaan ayiliyaa gidiide de'eeddawaa dogoppite. Taani hawaa hinttena azaziyaawe hewaa diraassa.

25

¹ «Laa"u asatuu walak'ettiide pirddaa golliyaa yooppe, daannatuu geeshsha ne likke giide,

naak'k'eeddawaa ne bayzzanchcha giide pirddino.

² Bayzzanchchay wad'uu bessiyaawaa gidoope, tiraan gisisiide zokkiyaa shoc'anaw daannay azazo; yaatoope bayzzanchchay daannaa sintsan bare bayzzuwaa keenaa shoc'etto.

³ I oytamuwaa gakkanaw shoc'ettoppe attina, hewaappe daruwaa shoc'ettoppo. Hewaappe daruwaa Aa shoc'ooppe, ne ishaya ne sintsan kawushshana.

⁴ «Uddumaan katsaa yed'diyaa booraa doonaa k'achchoppa.

Hayk'k'eedda Ishaw Ootsanaw Bessiyaabatuwaa

⁵ «Ittippe de'iyaa ishatuwaappe ittuu na'aa yelennaan hayk'k'ooppe, Aa machchatta haraa baade geluppu; izi asinaa ishaya izo akko; izi w koshshiyaawaa polo.

⁶ Yaatoope ha hayk'k'eeddawaa suntsay Israa'eeliyaappe pitetti d'ayennaadan, Aa koyiro yeliyaa attuma na'ay ha hayk'k'eeddawaa suntsan s'eegetto.

⁷ «Gido shin, I bare ishaya machchato akkanaw koyana d'ayoope, iza katamaa penggiyaan utteedda c'imatuwaakko baade, «Ta asinaa ishaya bare ishaya suntsay Israa'eeliyaan de'anaw koyibeenna; taana akkiide, taw koshshiyaawaa kuntsennan is's'eedda» yaagaade magannu.

⁸ Katamaa c'imatuu Aa s'eegeide oochchino; ha"ikka, «Taani izo akkikke» giide is's'ooppe,

⁹ he hayk'k'eeddawaa machchato c'imatuwaa sintsan aakko shiik'aade, Aa gediyaan c'aammaappe ittuwaa kessaade, Aa som"uwaan c'uchchaa c'uchchaade hawaadan yaagu; «Bare ishaw zeretsay de'anaw koyenna asaa bolla, hawaa mala kawushshay gakkanaw bessee» yaagu.

¹⁰ Aa zarii Israa'eeliyaan, «C'aammaa Keseed-dawanttu soyaa» geetetti s'eegettiide de'ana.

Hara Higgetuwaa

¹¹ «Laa"u asatuu wad'ettishin, ittuwaa machchata yaade, bare asinaa shoc'iyawaa kushiyaappe ashshanaw, bare kushiyaan yeddaade hinkkuwaa attumatetsaa oyk'k'ooppe,

¹² iziw ayinne k'arettennaan I kushiyaan k'ans's'ite.

¹³ «Ne keeshshaa giddon dees'onne kawushsha gideedda laa"u miizaanatuu de'oppino.

¹⁴ Ne soon darissiidenne guutsiide likkiyaa laa"u makkiyaabay de'oppo.

¹⁵ Med'inaa Goday ne S'oossay new immiyaa gadiyaan adussa laytsaa ne de'anaadan kumentsanne likke miizaanayenne makkiyaabay new de'o.

¹⁶ Ayaw gooppe, Med'inaa Goday ne S'oossay hewaa malabaa ootsiide, baletsiyaa asaa ubbaa shaattee.

Amaaleek'atuwaa Wod'anaw Imetteedda Aza-zuwaa

¹⁷ «Hintte Gibbs'eppe kesiide biide de'ishshin, Amaaleek'atuu hintte bolla ootseeddawaa has-sayite.

¹⁸ Unttuntu S'oossaw yayyena asaa; hintte ogiyaan hinttenana ek'etteeddino. Hintte hemet-tishin, daaburiide guyye atteeda asaa ubbaa wod'eeddino.

¹⁹ Hewaa diraw, Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttena he biittaa laatissiide, hintte yuushshuwaan de'iyaa morkkatuwaa ubbaappe hinttena shemppissiyaa wode, ha gadiyaan untuntu hassaiyyaa Asay d'ayana gakkanaw, Amaaleek'atuwaa ubbaa saluwaa gufantsaappe d'ayissite; hewaa ootsanawaa mulekka dogoppite.

26

Bayira Katsaa Yarshshuwaa

¹ «Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttena laatis-siyaa biittaa geliide uttiyaa wode,

² Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttenttoo immiyaa gadiyaan mokkeedda katsaa ubbaappe bayirattiyaawaa k'un"aana Med'inaa Goday hintte S'oossay bare sunsay hewan s'eesettanaadan dooreedda sa'aw akkiide biite.

³ Yaatiide he wodiyaan aawotiyaa k'eesiyaakko biide, hawaadan yaagite; «Med'inaa Goday nu immana giide kase nu mayzza aawaatoo c'aak'k'eedda sa'aa taana gelisseedda Med'inaa Godaw, nu S'oossaw, hachchi taani markkattay» yaago.

⁴ «Yaatooppe k'eesii katsay kumeedda k'un"aa ne kushiyaappe akkiide, Med'inaa Godaw, ne S'oossaw yarshshiyaa sa'aa sintsan wotso.

⁵ Hewaappe guyyiyaan, Med'inaa Godaa ne S'oossaa sintsan hawaadan yaagaade haasaya; «Ta mayzza aawuu de'iyasaa d'ayiide metooteedda Sooriyaa biittaa asaa; I metootiide, payduwaan guutsaa asatuwaana Gibs'e wod'd'iide yan de'eedda. Hewaan de'iidde I wolk'k'aama wolk'k'aamanne payduwaan c'ora gade keseedda.

⁶ Hewaa be'iide, Gibs'etuu nuw mek'etsaa iiteeddino; nuuna un"etseeddino. Nu ootsanaadan dees'o oosuwaa nu bolla c'aaneeddino.

⁷ Yaatina, nuuni Med'inaa Godaw, nu aawotuwaa S'oossaw, waasseeddo. Med'inaa Goday nu waasuwa siseedda; nu un"uwaa, nu daaburaanne nu uk'k'unnaa be'eedda.

⁸ Med'inaa Goday bare wolk'k'aama kushiyaaninne bare mic'etteedda k'esiyaan, wolk'k'aama dagamaan, malaataaninne malalissiyaa ooratsabaa ootsiyaawaan, nuuna Gibs'eppe kesseedda.

⁹ Ha sa'aa nuuna ahiide, maatsaanne eessaa goggiyaa ha biittaa nuw immeedda.

¹⁰ Hekko taani Med'inaa Goday immeedda biittaa ayfiyaappe koyruwaa ahaaddi» yaagaade, k'un"aa Med'inaa Godaa ne S'oossaa sintsan wotsaade, Aa sintsan goyinna.

¹¹ Newunne ne soo asaw Med'inaa Goday ne S'oossay immeeddawaan nashetiidde, galatite; Leewatuunne hintte gidдон de'iyaa betetuu ub-baykka hinttenana nashetino.

¹² «Asiraataa kessiyaa heezzantsa laytsan laytsan mokkeeddawaa ubbaappe asiraataa kessaade poliyaa wode, ne kataman de'iyaa Leewatoo, betetoo, aata aawuu bayinnawanttoonne am"etoo imma; yaatoope untuntu hintte kataman barew koshshiyaa katsaa maananne kallana.

¹³ Hewaappe guyyiyaan Med'inaa Godaw, ne S'oossaw, hawaadan yaaga; «Taani ta golleppe S'oossaw dummateedda katsaa kessaade, neeni taana azazeedda ne azazuwaadan Leewatoo, betetoo, aata aawuu bayinna naanatoonne am"etoo immaad. Taani ne azazuwaappe ittuwaanne mentsabeykke; k'ay ittuwaanne dogga aggabeyikke.

¹⁴ Ta kayyuwaa wodekka, he asiraataappe ayinne mabeykke; taani wogaan geeshsha gidenna wodekka, aappe kare kesseeddawekka baawa; hayk'k'eedda asawukka ac'aa hewaappe wotsabeykke. Taani Med'inaa Godaw, ta S'oossaw, azazettaad; k'ay neeni taana azazeeddawaa ubbaa polaad.

¹⁵ Neeni de'iyaa geeshsha sa'aappe, saluwaappe haa duge s'eella; ne deriyaa Israa'eelanne kase nu mayzza aawaatoo ne immana gaade c'aak'k'eeddawaadan nuw immeedda ha maatsayenne eessay goggiyaa biittaa anjja» yaaga.

S'oossaw Dummateedda Asaa

¹⁶ «Neeni ha awaayotuwaanne wogatuwaa naa-ganaadan, Med'inaa Goday ne S'oossay neena

hachchi azazeedda; hewaa diraw, neeni unt-tunta ne kumentsaa wozanaappenne kumentsaa shemppuwaappe naaga.

¹⁷ Med'inaa Goday new S'oossaa gideeddawaa, ne Aa ogiyaan hamettiyaawaa, Aa wogaa, Aa aza-zuwaanne Aa higgiiyaa neeni poliyaawaa hachchi erissaadda.

¹⁸ K'ay Med'inaa Godaykka bare geleedda k'aalaadan neeni Aa asaa gidiyaawaa, aw buzo miishshaa gidiyaawaanne neeni Aa azazo ubbaa naaganawaa erisseedda.

¹⁹ Hewaa neeni ootsooppe, I med'd'eedda asaa ubbaappe neena galatan, sunsaaninne bonchchuwaan wolk'k'aama gade ootsana Med'inaa Goday geleedda k'aalaadan neenikka aw geeshsha gade gidanawaa hachchi erisseedda» yaageedda.

Kanaane Gelanaappe Kasetiide Imetteedda Azazuwaa

27

(27:1–28:68)

*Shuchchatuwaa Bolla S'aafetteedda
Higgetuwaa*

¹ Hewaappe guyyiyaan, Muse Israa'eeliyaa c'imatuwaanna gidiide, asaa hawaadan yaageedda; «Taani hachchi hinttena azaziyaa azazuwaa naagite.

² Yorddaanoosa Shaafaa pinniide, Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttenttoo immiyaa biittaa

geliyaa wode, wolk'k'aama shuchchatuwaa essiide, booshunchchaan okkite.

³ Med'inaa Goday hintte aawotuwaa S'oossay hinttenttoo immana geeddawaadan, eessayne maatsay goggiyaa biittaa, Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttenttoo immiyaa biittaa hintte pinniyaa wode, ha higgiiyaa k'aalatuwaa ubbaa he shuchchatuu bolla s'aafite.

⁴ Hintte Yorddaanoosa pinneedda wode, taani hinttena hachchi azazeeddawaadan, ha shuchchatuwaa Eebaala Deriyaa bollan essiide, untuntta booshunchchaan okkite.

⁵ He sa'aan Med'inaa Godaw, hintte S'oossaw, birataa miishshay bochchibeenna shuchchaappe yarshshiyaa sa'aa ootsite.

⁶ He hintte Med'inaa Godaw, hintte S'oossaw, yarshshiyaa sa'aa masettibeenna shuchchaappe ootsite; yaatiide hewaa bollan Med'inaa Godaw, hintte S'oossaw, s'uuggiiyaa yarshshuwaa shishshite.

⁷ Ittippetetsaa yarshshuwaakka, hewan miidde, Med'inaa Godaa hintte S'oossaa sintsan nashetite.

⁸ Ha higgiiyaa k'aalatuwaa ubbaa k'onc'c'iyaan beettiyaawaadan ootsiide, ha hintte esseedda shuchchatuu bolla s'aafite» yaageedda.

⁹ Muse k'aykka Leewiyaa gidiyaa k'eesetuwaana ittippe gidiide, Israa'eeliyaa asaa ubbaw hawaadan yaageedda; «Hinttenoo Israa'eeliyaa asaw, c'o'u giide sisite! Hekko hachchi hintte Med'inaa Godaa hintte S'oossaa asaa gideeddita.

¹⁰ Hewaa diraw, hachchi taani hinttenttoo immiyaa azazuwaanne awaayuwaa naagiyaawaan,

Med'inaa Godaa hintte S'oossaa k'aalaw azazettite» yaageedda.

Azazettenan Is's'iyaawe Ahiyaa Shek'aa

¹¹ He gallassikka Muse asaa hawaadan yaagiide azazeedda;

¹² «Hintte Yorddaanoosa pinneedda wode, Gariizaama Deriyaa bolla ek'k'iide asaa anjjanawantta: Simoona, Leewiyaa, Yihudaa, Yisaakoora, Yooseefonne Biiniyaama zaratuwaa.

¹³ K'ay asaa shek'k'anaw Eebaala Deriyaa bolla ek'k'anawanttu: Roobeela, Gaada, Aaseera, Zaa-biloona, Daananne Nifttaaleema zaratuwaa.

¹⁴ Leewatuu barenttu k'aalaa d'ok'k'u ootsiide, Israa'eeliyaa asaw hawaadan yaagino.

¹⁵ « «Med'inaa Godaa sintsan tuna gideeddawaa, kushiya hiillanchchay massiide Kesseedda mitsaa gidina, woy birataa tigiide med'd'eedda eek'aa gidina, aw geeman goyinniyaa Asay shek'etteeddawaa gido» yaagina, Asay ubbay, «Amen"i!» yaago.

¹⁶ « «Bare aawuwaa woy bare daayo kawushshiyaa Asay shek'etteeddawaa gido» yaagina, Asay ubbay, «Amen"i!» yaago.

¹⁷ « «Bare shooruwaa zawaa sugiyaa Asay shek'etteeddawaa gido» yaagina, Asay ubbay, «Amen"i!» yaago.

¹⁸ « «K'ook'ay baanaw bessiyaa ogiyaappe bal-asaa zaariyaa Asay shek'etteeddawaa gido» yaagina, Asay ubbay, «Amen"i!» yaago.

27:12 Zar. 11:29; Iya. 8:33-35 **27:15** Kes. 20:4; 34:17; Wog. 19:4; 26:1; Zar. 4:15-18; 5:8 **27:16** Kes. 20:12; Zar. 5:16 **27:17** Zar. 19:14 **27:18** Wog. 19:14

19 « ‹Betiyaa, aata aawuu bayinna naanatuwaa pirddaanne am"atti pirddaa gellayeedda Asay shek'etteeddawaa gido› yaagina, Asay ubbay, ‹Amen"i› yaago.

20 « ‹Bare aawuwaa machchattinna gisiide, bare aawuwaa bonchchuwaa kawushshiyaa Asay shek'etteeddawaa gido› yaagina, Asay ubbay, ‹Amen"i!› yaago.

21 « ‹Ay mehiyaannakka gisiyaa Asay shek'etteeddawaa gido› yaagina, Asay ubbay, ‹Amen"i!› yaago.

22 « ‹Bare michchato gidiyaa, aawuwaa naattinna gidina, bare daay naattinna gisiyaa Asay shek'etteeddawaa gido› yaagina, Asay ubbay, ‹Amen"i!› yaago.

23 « ‹Bare bollotattina gisiyaa Asay shek'etteeddawaa gido› yaagina, Asay ubbay, ‹Amen"i!› yaago.

24 « ‹Bare shooruwaa geeman wod'iyaa Asay shek'etteeddawaa gido› yaagina, Asay ubbay, ‹Amen"i!› yaago.

25 « ‹Shaluwaan shamettiide, s'illo asaa wod'iyaa Asay shek'etteeddawaa gido› yaagina, Asay ubbay, ‹Amen"i!› yaago.

26 « ‹Ha higgiiyaa k'aalatuwaa poliide minisena Asay shek'etteeddawaa gido› yaagina,
«Asay ubbay ‹Amen"i!› » yaago.

27:19 Kes. 22:21; 23:9; Wog. 19:33-34; Zar. 24:17-18 **27:20**
Wog. 18:8; 20:11; Zar. 22:30 **27:21** Kes. 22:19; Wog. 18:23; 20:15
27:22 Wog. 18:9; 20:17 **27:23** Wog. 18:17; 20:14 **27:26** Gal.
3:10

28

Azazettina Beettiyaa Anjjuwaa

(Wog. 26:3-13; Zar. 7:12-24)

¹ «Med'inaa Godaw, ne S'oossaw, polo azazet-tooppe, hachchi taani new immiyaa azazuwaa ubbaa loytsaade kaallooppe, Med'inaa Goday ne S'oossay gadiyaan de'iyaa kawutetsatuwaa ubbaappe neena d'ok'k'u d'ok'k'u ootsana.

² Med'inaa Godaw, ne S'oossaw, neeni azazet-tooppe, hawaappe kaalliide de'iyaa anjjuu ubbay newaa gidanawaa.

³ «Neeni kataman anjjetteedawaa gidanawaa;
gas'ariyanka anjjetteedawaa gidanawaa.

⁴ Ne uluwaa ayfii, ne shoyk'aa ayfii,
ne mehiyaa maratuunne
ne dorssanne ne deeshshaa wudiyaa
maratuu,
c'orattiide anjjetteedawantta gidana.

⁵ Ne katsaa k'un"aynne ne munak'a kerii
anjetteedawantta gidanawaa.

⁶ Neeni gelaaddekka kesaaddekka
anjetteedawaa gidana.

⁷ «Ne bollan denddiyaa ne morkkatuwaa
Med'inaa Goday ne sintsan s'oonetteeddawantta
ootsana. Unttuntu ne bolla itti ogiyaanna yaana;
shin laappun ogiyaanna ne sintsaappe bak'atiide
d'ayana.

⁸ «Med'inaa Goday ne kushii oyk'k'eeddawaa ubbaanne ne diyyaa anjjana; Med'inaa Goday ne S'oossay new I immiyaa gadiyaan neena anjjana.

⁹ «Neeni Med'inaa Godaa ne S'oossaa azazuwaa naagooppenne Aa ogiyaan hamettooppe, I new kase c'aak'k'eeddawaadan, Med'inaa Goday neena barew dummateedda geeshsha gade ootsiide essana.

¹⁰ Hewaappe guyyiyaan, gadiyaan de'iyaa Asay ubbay Med'inaa Godaa suntsay neenan s'eegetteeddawaa be'iide yayana.

¹¹ Med'inaa Goday new immanaw kase ne mayzza aawaatoo c'aak'k'eedda he gadiyaan, ne uluwaa ayfiyaa, ne mehiyaa ayifiyaanne, ne shoyk'aa ayfiyaa darissiide neena anjjana.

¹² «Ne kushiyaa oosuwaa ubbaa anjjanawunne, Med'inaa Goday ne biittaw iraa wodiyaan bukissanaw bare minjja golliyaa, saluwaa penggiyaa new dooyana; k'ay neeni daro kawutetsatoo tal'anappe attina, ooppenne haa tal"akka.

¹³ Med'inaa Goday neena huup'e kessanappe attina, guyye dufe kessenna. Hachche taani new immiyaa, Med'inaa Godaa ne S'oossaa azazuwaa sisaade, hewaa loytsaade kaallooppe, neeni bolla gidanappe attina, garssa gidakka.

¹⁴ Taani new hachchi immeedda azazuwaappe haddirssanne ushechcha gaade, hara s'oossatuwaa kaalloppanne untunttoo ootsoppa.

*Azazettenan Is's'iyawe Ahiyaa Shek'aa
(Wog. 26:14-46)*

¹⁵ «Shin neeni Med'inaa Godaa ne S'oossaa k'aalaw azazettenan is's'aade, hachchi taani neena azaziyaa wogaanne azazuwaa ubbaa naagennan aggooppe, hawaappe kaalliide de'iyaa

shek'atuu ubbay ne bolla yaananne neena untunttu demmana.

¹⁶ «Neeni kataman shek'etteeddawaa gidana; gas'ariyanka neeni shek'etteeddawaa gidana.

¹⁷ «Ne katsaa k'un"aynne ne munak'a kerii shek'etteeddawaa gidana.

¹⁸ «Ne uluwaa ayfii, ne shoyk'aa ayfii, ne mehiyaa wudii, ne dorssanne deeshshaa wudii shek'etteeddawaa gidana.

¹⁹ «Neeni gelaaddekka kesaaddekka shek'etteeddawaa gidana.

²⁰ «Neeni ne iita oosuwaan taana aggeeda diraw, ellekka neeni d'ayana gakkanaw, ne ootsiyaa ooso ubbaan Med'inaa Goday shek'k'aa, shab-birssanne seeraa yeddana.

²¹ Neeni laattanaw biyaa gadiyaappe d'ayana gakkanaw, Med'inaa Goday iita harggii neeppe duus's'ennaadan ootsana.

²² Med'inaa Goday neena gilk'k'atetsan, mishuwaaninne madutsan, s'uuggiyaa harggiyaaninne koshan, c'arkkuwaaninne duma duma katsaa harggiyaan neeni d'ayana gakkanaw shoc'ana.

²³ Neeppe bollana ne likkiyaan de'iyaa saluu nahaase birataa gidanawaa; ne biittaykka birataa gidanawaa.

²⁴ Med'inaa Goday ne gadiyaan bukkiyaa iraa d'iiliyaanne baana kessana; neeni gadiyaappe d'ayana gakkanaw, baanay saluwaappe duge bukkana.

²⁵ «Med'inaa Goday neena ne morkkatuwaan s'oonissana; neeni untuntta olanaw itti ogiyaanna kesana; shin laappun ogiyaanna ne

unttuntu sintsaappe bak'atana. Biittan de'iyaa kawutetsaa ubbay ne bolla gakkeeddawaa be'iide, yashshan shabbirettana.

²⁶ Ne anhay saluwaa kafuwaa ubbawunne baz-zuwaa do'aw k'uma gidana; untunta yeder-ssiyaabaykka de'enna.

²⁷ «Med'inaa Goday neena d'alii bayinna Gibs'e madutsan, kis'an, ilahuwaaninne puussuwaan neena harggissana.

²⁸ Med'inaa Goday neena gooshshan, k'ook'etetsaaninne dagamaan shoc'ana.

²⁹ Gallassaa seetan neeni k'ook'ii d'uman tat-taafiyaawaadan tattaafana; ne ootsiyaabay ubbay new giigennaan is's'ana. Ne de'o laytsaa ubbaan uk'k'unnettaadenne bonk'k'ettaade de'ana. Neena maaddiyaa asaakka demmakka.

³⁰ «Neeni mac'c'a naatto giigissana shin, haray izo bonk'k'iide afana. Golliyaa neeni kees's'ana; shin aan de'akka. Woynniyaa ne tokkana; shin Aa ayfiyaa maakka.

³¹ Ne booray ne sintsan shukettana; shin Aa ashuwaa maakka. Ne harii neeppe laagettiide aketana; shin new guyye simmenna. Ne dorssay ne morkkiyaw imettana; hewaa ashshanaw neena maaddiyaawe baawa.

³² Ne ayfiyaa sintsan ne attuma naanatuunne mac'c'a naanay hara kawutetsaw imettana; untuntu simmina be'ana gaade s'eellishin, ne ayfii galjjana; hewaa digganaw new ay wolk'k'ayenne de'enna.

³³ Ne biittaa ayifiyaanne ne daabureeddawaa ubbaa ne erenna Asay maana; ne de'o ubbaan

uk'k'unnetteeddawaanne naak'etteeddawaa gi-dana.

³⁴ Ne be'iyaa iitay neena gooshshana.

³⁵ Med'inaa Goday d'alii bayinna iita madutsan ne gulbbataanne ne wodiriyaa harggissana; yed'd'iyaa gediyaappe huup'iyaa gakkanaw, neena he madutsan shoc'ana.

³⁶ «Med'inaa Goday neenanne ne kaatiyaa, neena gidina, ne mayzza aawotuwwa gidinakka eribeenna asaa gade afana. Hewaan neeni mitsaappenne shuchchaappe med'etteedda hara s'oosatoo goyinnana.

³⁷ Med'inaa Goday neena laaliyaa hara kawutet-satuwwa ubbaa gidдон poora hawanttuwwa giide, k'iliic'iyaaawaanne ka"iyaaawa gidanassa.

³⁸ «Neeni daro katsaa ne shoyk'aan zerana; shin boolii mi diggina, guutsaa katsaa shiishshana.

³⁹ Woynniyaa tokkaade, Aa ootsana; shin gus'unii Aa mi diggina, aappe ayinne mas'akka; agaadeka aappe ushakka.

⁴⁰ Ne biittaa ubbaan zayitiyaa wogaray mukkana; shin ayfii k'ok'k'ofetti kichchina, wogaraa zayitiyaa demmakka.

⁴¹ Attumanne mac'c'a naanatuwwa ne yelana; shin olay omooddi afi diggina, untunttu neenana de'ikkino.

⁴² Ne mitsaa ubbaanne ne biittaa ayfiyaa boolii wurssana.

⁴³ «Ne gidдон de'iyaa betii ne bolla d'ok'k'u d'ok'k'u gaana; shin neeni guyye yaade zik'k'i zik'k'i gaana.

⁴⁴ I new tal"anappe attina, neeni aw tal"akka; I huup'e gidanawaa; neeni dufe gidanassa.

⁴⁵ «Med'inaa Godaw, ne S'oossaw, azazettenan is's'eedda dirawunne I azazeedda azazuwaanne wogaa naagennan is's'eedda diraw, neeni d'ayana gakkanaw, ha shek'atuu ubbay ne bolla wod'd'ana; neena untuntutu yederssana.

⁴⁶ Ha shek'atuu ne bollaninne ne zaratuu bol-lan med'inaw malaatanne malalissiyaawaa gi-danawaa.

⁴⁷ New sa'ay injjeteedda wode, Med'inaa Godaw, ne S'oossaw, nashshechchaaninne galatan goynnabaakka.

⁴⁸ Hewaa diraw, neena koshan, saamuwaan, kalluwaaninne metuwaan ubbabaa d'ayaade, Med'inaa Goday ne bolla yeddiyaa ne morkketoo moodetana; Med'inaa Goday neena d'ayissana gakkanaw, ne morggiyaan birataa morgge mitsaa waas'ana.

⁴⁹ «Med'inaa Goday neeni untuntutu k'aalaa erenna kawutetsaa ankkuu paalliyaawaadan elleellisiidde, biittaa gas'aappe, haakuwaappe ne bolla ahana.

⁵⁰ Untuntutu hank'k'uwaa som"uwaanna de'iyaawantta; c'ima bonchchennawantta; guutsatookka k'arettenawantta.

⁵¹ Neeni d'ayana gakkanaw, ne mehiyaa maraanne, ne biittaa ayfiyaa maana. Untuntutu neeni d'ayana gakkanaw, ne katsaa, ne woyniyaa eessaa, ne zayitiyaa, ne miizzaanne ne dorssaa wudiyaa wurssana.

⁵² Ne gadiyaan de'iyaa neeni ammanettiyyaa, adussa, mino dirssatuu mulesaanna kolettana gakkanaw, ne katamaa yuushshuwaan dooddi-ide, neena un"etsana. Med'inaa Goday ne S'oossay new immeedda biittaa ubbaa yuushshuwaan

dooddiide neena un"etsana.

⁵³ «Ne morkketuu katamaa dooddiide neena un"etsiyaa wode, miyaawaa d'ayaade, Med'inaa Goday ne S'oossay new immeedda, ne uluwaa ay-fiyaa gidiyaa, ne attuma naanatuunne ne mac'c'a naanatu ashuwaa neeni maana.

⁵⁴ Ne gidдон haray atto kase suretetsaaninne ashikketetsaan de'eedda giyaa asikka bare ishaw, bare siik'iyaa machchatiwunne bare yeledda naanaatoo k'arettena.

⁵⁵ Morkketuu katamaa dooddiide un"etseeddawaappe denddeeddawaan, harabay maanaw bayinna diraw, bare miyaa bare naanatu ashuwaappe haraw oossinne immenna.

⁵⁶ Ne gidдон kase suretetsaaninne ashikketetsaan de'aaddu giyaa, bare duretetsaappe denddeeddawaan sa'aa yed'd'anaw shaatettiyaa mac'c'a mishiratakka, bare siik'iyaa asinaw bare attumanne mac'c'a naanaatoo k'arettenaan,

⁵⁷ Aa bare yeledda na'aanna yeedda guyyebaa bare siik'iyaa asinaakka bare yeledda naanatuwaakka gatsennan, uuzetaade geeman barekka madiggana. Ayaw gooppe, morkkii Aa de'iyaa katamaa dooddiide izo un"etseeddanne tuggayeedda diraw, iziw miyaabay harabay ayaynne baawa.

⁵⁸ «Ha mas'aafan s'aafetteedda higgiiyaa k'aalatuwaa ubbaa neeni naagana d'ayooppe, Med'inaa Goday ne S'oossay malalissiyaanne yashshiyaa suntsaa bonchchennaan aggooppe,

⁵⁹ ne bollanne ne zariyaa ubbaa bolla Med'inaa Goday yashshiyaa boshaa, simmenna

bashshaanne d'alii bayinna iita harggiyaa ne bolla yeddana.

⁶⁰ «Kase Gibbs'e asaa bolla be'aade, neeni yayy-eedda Gibbs'e harggiyaa ubbaa zaariide, ne bolla ahana; he harggii neena yeddenna.

⁶¹ K'ay ha higgiiyaa mas'aafan s'aafettibeenna hargge ubbaanne boshaa ubbaa ne d'ayana gakkanaw, Med'inaa Goday ne bolla ahana.

⁶² Med'inaa Godaa hintte S'oossaa k'aalaa sisenan is's'eedda diraw, saluwaa s'oolinttiyaadan c'oratteedda hintteppe guutsay attana.

⁶³ Med'inaa Goday hinttenttoo lo"obaa ootsiyaa wodenne hintte payduwaa c'orayiyaa wode doseeddawaadan, ha"i hintte bollan bashshaa ahiyaa wodekka hinttena laaliyaa wodekka nashettana; hintte laattanaw biyaa biittaappekka shodettiide d'ayana.

⁶⁴ «Med'inaa Goday hinttena biittaw ha gas'aappe ya gas'aa gakkanaw, biittaa ubbaan laalana. Hewaan hinttena gidina, woy hintte mayzza aawotuu eribeenna, hara mitsaanne shuchchaa s'oossatoo goyinnana.

⁶⁵ He kawutetsatuwaa gidдон hintte woppaa demmikkita; hintte gediya c'aammay yed'd'iyaa sa'aa keeshshaa gadiikka hinttenttoo de'enna. Hewaan Med'inaa Goday hinttenttoo metobaa k'ofa s'alalaan kumeedda huup'iyaa, amo s'alalaan daabureedda ayifiyaanne hidootaa k'ans's'uwaan kumeedda wozanaa immana.

⁶⁶ Hintte de'uu ubbay hirggaana gidanawaa; gallassinne k'amma shabbirssaaninne hayk'uwaa yashshan un"ettiide de'ana.

⁶⁷ Hintte wozanaan kumeedda yashshaap-penne hintte ayfii be'iyaa palaappe dendeeddawaan, hintte wonttiyaa wode, «Awude k'ammanddeeshsha» k'ay k'ammiyaa wode, «Awude wonttanddeeshsha» yaagana.

⁶⁸ Taani hinttena, «Laa"entso ha ogiyaa biikkita» geedda ogiyaanna Med'inaa Goday hinttena zaariide markkabiyaan guyye Gibs'e yeddana. Hewaan hintte ayiliyaa gidanaw, hintte morkketoo hinttena zal"anaw koyana; shin hinttena ayileyanawukka shammiyaawaa demmikkita» yaageedda.

29

K'aalaa C'aak'uwaa Ooras's'usaa (29:1–30:20)

¹ Med'inaa Goday Siinaa Deriyan Israa'eelatuwaana c'aak'k'eteedda c'aak'uwaa k'aalaa bolla haraa Moo'aaben untuntunna c'aak'k'etanaw Musa azazeedda c'aak'uwaa k'aalatuu hawantta.

² Muse Israa'eeliyaa asaa ubbaa s'eesi shiishiide, untunttoo odiyaabay hawaa:

«Med'inaa Goday hintte sintsan Gibs'e kaatiyaa bolla, Aa olanchchatuwaa ubbaa bollanne Aa biittaa ubbaa bolla ootseeddawaanne gatseeddawa hintte ayifiyaan be'eeddita.

³ He iita metotuwaa, wolk'k'aama malalissiyaawanttanne ooratsabatuwaa hintte ayifiyaan be'eeddita.

⁴ Shin hachchi gakkanaw, Med'inaa Goday hinttenttoo akeekiyaa wozanaa, s'eelliyaa ayifiyaanne sisiyaa haytsaa immibeenna.

⁵ S'oossay oytamu laytsaa kumentsaa hinttena biittaa bazzuwaan kaaletsiyaa wode, hintte mayuu hintte bollaappe wuribeenna, hintte c'aamaykka hintte gediyaappe wuribeenna.

⁶ Hintte miyaa ukitsay, ushiyaa woyniyaa eessay, woy hara matsoyiyaa ushshay baawa; d'ayooppekka Med'inaa Goday hinttenttoo S'oossaa gidiyaawaa erissaad.

⁷ «Nuuni ha sa'aa gakkeedda wode, Haseboona Kaatii Sihooninne Baasaane Kaatii Oogi nuunana olettanaw yeeddino; shin nuuni untuntta s'ooneeddo.

⁸ Untunttu biittaa akkiide, Roobeelanne Gaada zaratuu k'ay Minaase zariyaappe baggaw laata ootsiide immeeddo.

⁹ «Hintte oyk'k'obayenne yed'd'obay hinttenttoo anjjettana mala, ha c'aak'uwaa k'aalatuwaa amanettiide polite.

¹⁰ Hachche hintte ubbay, zariyaa kaappatuu, c'imatuu, suntsatuunne Israa'eeliyaa Asay ubbay hawaan Med'inaa Godaa sintsaan,

¹¹ Hintte naanatuwaanna, hintte mac'c'a asaana hintte gidдон de'iyaa kare biittaa asaananne hintte son mitsaa k'oriyaanne haatsaa tikkiyaa oosanchchatuwaanna ittippe, hawaan ek'k'eeddita.

¹² Med'inaa Godaana, hintte S'oossaanna, k'aalaa c'aak'uwaa gelanaw, Med'inaa Godaana c'aak'uwaan mayyeeddawaa polanaw giigiide shiik'eeddita.

¹³ Med'inaa Goday hinttena bare asaa ootsiide minisana; hinttenttoonni beni hintte mayzza

aawaatoo, Abrahaamaw, Yisaak'awunne Yaak'oobaw geleedda c'aak'uwaa k'aalaadan, I hinttenttoo S'oossaa gidanawaa.

¹⁴ Taani ha c'aak'uwaa mino k'aala c'aak'uwaa uda wotsiyaawe hintte s'alalaanna gidiide,

¹⁵ hachche hawaan nuunana Med'inaa Godaa nu S'oossaa sintsan ek'keedda nu ubbaananne sintsanaw yaana nu yeletaa ubbaanna wotsay.

¹⁶ «Nuuni Gibs'en waan de'eeddenttonne k'ay hawaa gakkanaw, ogiyaan de'iyaa kawutetsatuwaa gidduwaana waan aad'diidde yeedentto eriita.

¹⁷ Unttuntu gidдон de'iyaa tuna eek'aa, masseedda mitsaa, shuchchaa, biraanne work'k'aa eek'aa misiletuwaa be'eeddita.

¹⁸ Ha hintteppe ooninne attumawaa gidina mac'c'awaa gidina, itti golliyyaa asaa gidina zare gidina, Med'inaa Godaappe, nu S'oossaappe, sher"i giide, hara kawutetsatuwaa s'oossatoo goyinnennaadan naagettite. Hewaa ootsiyaa Asay c'ammiyaanne wod'iyaa ayfiyaa ayifiyaa mitsaa s'ap'uwaa gidanawaa.

¹⁹ «Ha c'aak'uwaa k'aalaa sisiide, bare wozanaan, «Ta sheniyaan taani booppekka, ayaa metuunne baawa» yaagiide barena c'immooppe, hewaa mala Asay lo"otuwaa bollanne iitatuwaa bolla bashshaa ahana.

²⁰ Med'inaa Godaa hank'k'uunne k'anaatii hewaa mala asaa bolla ees's'i kesanaappe attina, Med'inaa Goday Aa maarena. Ha mas'aafan s'aafetteedda shek'aa ubbay Aa bolla yaana; saluwaappe garssa baggaappe Aa suntsaa Med'inaa Goday d'ayissana.

²¹ Med'inaa Goday ha Higgiyaa Mas'aafan s'aafetteedda shek'k'aa c'aak'uwaadan he asaa Israa'eeliyaa asaappe shaakkiide d'ayissana.

²² «Sintsappe yiyaa yeletay, hintte zariinne haako deriyaappe yiyaa hara biittaa Asay Med'inaa Goday hintte bolla aheedda boshaanne harggiyaa be'ana.

²³ Biittaa ubbay diiniyaaninne mas'iniyaan kamettiide, ayaa go"anne immennawaa gidanawaa; ayaanne zeranawunne mokissanaw danddayettenna; in maatay mitsay dic'c'enna. Med'inaa Goday bare hank'k'uwaan d'ayiseedda Sodoomadaaninne Gamooradan, Adaamadaaninne S'aboyma katamatuwaadan hanana.

²⁴ Kawutetsaa ubbay hawaadan yaagana; «Med'inaa Goday ha gadiyaan hawaa malabaa ayaw ootseedee? Ha wolk'k'aama hank'k'uwoo gaaso gideeddabay ayee?» yaagana.

²⁵ «Asay zaariide, «Unttuntu Med'inaa Goday, untunttu aawotuwaa S'oossay, untuntta Gibs'eppe kessiyaa wode, untunttunna geleedda c'aak'uwaa k'aalaa mentseedda diraassa.

²⁶ K'ay untunttu biide, erenna s'oossatoonne I untuntta goyinnoppite geedda s'oossatoo goyin-needdino.

²⁷ Hewaa diraw, Med'inaa Goday hank'k'ettiide, ha mas'aafan s'aafetteedda shek'aa ubbaa untunttu bolla aheedda.

²⁸ Med'inaa Goday wolk'k'aama hank'k'uwaa hank'k'ettiide, untunttu gadiyaappe untuntta shoddiide, hawaadan hara biittaa yedersseedda» yaagana.

29 «S'uura yewotuu Med'inaa Godaa nu S'oossaassa; shin nuuni ha higgiyaa k'aalaa ootsanaadan, k'onc'c'eedda yewotuu med'inaw nuussanne nu naanatuwaassa.

30

S'oossaakko Simusaan Beetiyaa Anjjuwaa

¹ «Ha ta hintte sintsan wotseedda anjjuunne shek'ay hintte bollan gakkiiyaa wode, Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttena laaliyaa hara kawutetsatuwaa giddon de'iidde, hawaa hintte hassayana.

² He wode hinttenne hintte naanay Med'inaa Godaakko, hintte S'oossaakko, simmiide, hintte kumentsaa wozanaappenne hintte kumentsaa shemppuwaappe taani hachchi hinttena azazeedda k'aalaw azazettooppe,

³ hewan Med'inaa Goday hintte S'oossay hintte omooduwaa zaarana; I hinttenttoo k'arettana. Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttena laaleedda kawutetsatuwaa ubbaa giddoppekka zaariide shiishshana.

⁴ Biittaa gas'aa gakkanaw laalettooppekka, hewaappe Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttena zaariide shiishshana.

⁵ Hintte aawotuu kase laatteedda biittaa hintteikka laattanaadan S'oossay hintte S'oossay hinttena he biittaw ahana. Yan hinttena hintte aawotuwaappe aatsiide dureyananne hintte payduwaa darissana.

⁶ «Hintte de'uwaan de'ana malanne Med'inaa Godaa hintte S'oossaa hintte kumentsaa wozanaappenne hintte kumentsaa

shemppuwaappe siik'anaadan, I hinttenttoonne hintte naanaw azazettiyaa wozanaa immana.

⁷ Med'inaa Goday hintte S'oossay ha shek'aa ubbaa hintte morkketuunne hinttena yederssiyaawanttu bolla ahana.

⁸ Hinttekka zaariide Med'inaa Godaw, hintte S'oossaw, azazettana; taani hachchi hinttena azaziyaa Aa azazuwaakka naagana.

⁹⁻¹⁰ Hintte ha Higgiyaa Mas'aafan s'aafetteedda Med'inaa Godaa hintte S'oossaa azazotuwaanne Aa wogatuwaa naaganaw Med'inaa Godaw, hintte S'oossaw, azazettooppe, k'ay hintte hintte kumentsaa wozanaappenne hintte kumentsaa shemppuwaappe Med'inaa Godaakko, hintte S'oossaakko, simmooppe, I hinttena hintte kushiyaa ooso ubbaan, hintte uluwaa ayifiyaan, hintte mehiyaa ayifiyaaninne hintte biittaa ayifiyaan darissiide anjjana. Ayaw gooppe, kase hintte aawotuwaa anjjiyaawan nashetteeddawaadan, Med'inaa Goday ha"i hinttena anjjiyaawankka nashettana.

¹¹ «Taani hachchi hinttena azaziyaa ha azazu hewaa keeshshaa dees'o gidenna; hintteppe haakokka gidenna.

¹² Hintte, «Nuuni sisiide azazettanaadan, saluwaa kesiide nuw wotsanawe oonee?» geenaadan saluwaan de'enna.

¹³ «Nuuni sisiide azazettanaadan, nuw abbaa pinniide ahanawe oonee?» geenaadan abbaa hefintsan de'enna.

¹⁴ K'aalay hinttenttoo loytsi matan de'ee; hintte ootsanaadan, k'aalay hintte wozanaaninne hintte doonaan de'ee.

15 «Be'ite, taani hachchi hintte sintsan de'uwaanne lo'otetsaa, hayk'uwaanne bashshaa wotsaad.

16 Hintte Med'inaa Godaa hintte S'oossaa siik'iyawaan Aa ogiyaan hamettiyaawaaninne Aa azazuwaa, Aa awaayuwaanne Aa wogaa naagiyaawaan, taani hachchi hinttena azaziya Med'inaa Godaw, hintte S'oossaw, azazettooppe, hintte de'uwaan de'anne c'orattana; k'ay hintte laattanaw geliyaa gadiyaan Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttena anjjana.

17 «Shin hintte wozanay wora simmina, hintte azazettenan is's'ooppe, hara s'oossatoo goyinooppe, k'ay untunttoo ootsooppe,

18 hintte wuri d'ayanawaa taani hachchi hinttentoo oday. Yorddaanoosa pinniide, hintte laattanaw biyaa gadiyaan hintte laysay aduk'k'ena.

19 «Taani hintte sintsan de'uwaanne hayk'uwaa, anjjuwaanne shek'k'aa wotseeddawoo hachchi saluwaanne sa'aa hintte bolla markkayana; simmi hinttenne hintte zarii de'uwaan de'ana mala, de'uwaa doorite.

20 Med'inaa Godaa hintte S'oossaa siik'ite; Aa k'aalaa sisite, aw azazettite; aanana oyk'k'etite. Hewaadan hanoooppe, Med'inaa Goday hinttew de'uwaa. Kase hintte mayzza aawaatoo, Abrahaamaw, Yisaak'awunne Yaak'oobaw immanaw c'aak'k'eedda gadiyaan hinttenne hintte naanay adussa laysaa de'ana» yaageedda.

Muse Wurssetsa Haasayaa

31

(31:1–33:29)

Iyyaasu Muse Kotaan Suntseteedda

(Pay. 27:12-23)

¹ Muse gujjiidikka Israa'eeliyaa asaw hawaadan yaageedda;

² «Ha"i taw s'eetanne laatamu laytsaa gideedda diraw, hawaappe sintsanaw hinttena kaaletsanaw danddaykke; hewaa bollakka Med'inaa Goday taana, «Neeni Yorddaanoosa hefintsa pinnakka» yaagiide odeedda.

³ Med'inaa Goday hintte S'oossay hintte sintsan hamettiide hinttena kaaletsana. Hewaan de'iyaa kawutetsatuwaa I wurssiyaa diraw, untuntu biittaa hintte laattana. K'ay Med'inaa Goday geeddawaadan Iyyaasu hinttena kaaletsana.

⁴ Med'inaa Goday Amoores Kaatetuwaa Sihoonanne Ooga s'ooniide, untuntu biittaa d'aysseeddawaadan, hintte morkkatuwaakka hewaadan ootsana.

⁵ Med'inaa Goday untuntta hinttenttoo aatsi immana; hintte untuntu bolla taani hinttena azazeeddawaadan ootsana.

⁶ Minnite; ayinne baawa; yayyoppite. Untuntta be'iide dagammoppite. Ayaw gooppe, Med'inaa Goday hintte S'oossay hinttenanna gidanawaa. I hinttena yeggenna woy aggena» yaageedda.

⁷ Hewaappe guyyiyaan, Muse Iyyaasa s'eesiide, Israa'eeliyaa asaa ubbaa sintsan hawaadan yaageedda, «Minna; genc'c'a. Ayaw gooppe, neeni ha asaanna ittippe Med'inaa Goday untuntu

mayzza aawaatoo immana giide c'aak'k'eedda biittaa gelissaasa; he biittaa akka untuntta laatissaasa.

⁸ I Med'inaa Goday bare huup'iyaw neenana gidiide neena kaaletsana. I neena olenna; ayinekka neena aggena. Hewaa diraw, yayyoppa; ne wozanaan dagammoppa» yaageedda.

Higgii Laappun Laappun Laytsan Nabbabet-tanaw Koshshee

⁹ Muse ha higgiiyaa s'aafiide, Med'inaa Godaa C'aak'uwwa Taabootaa tookkiyaa k'eese gidiyaa Leewiyaa naanatoonne Israa'eeliyaa c'imatoo ub-baw immeedda.

¹⁰ Muse untuntta hawaadan yaagiide azazeedda; «Ac'uu ubbay atto geetettiiyaa laappunsa laytsaa wurssetsan, bonchchettiiyaa Daasiyaa Baalaa gallasan,

¹¹ Med'inaa Godaa hintte S'oossaa sintsa I dooreedda sa'aa aw goyinnanaw Israa'eeliyaa Asay ubbay shiik'iyaa wode, untunttu sisiyaawaadan nabbabite.

¹² Untunttu ubbaykka sisiide, Med'inaa Godaw, hintte S'oossaw, yayyiyaawaa taaaraana mala, ha higgiiyaa k'aalaa ubbaa ammanettiide polana mala, asaa, attumanne mac'c'a, naanatuwaanne hintte gadiyaan de'iyaa kare biittaa asaa ittippe shiishshite.

¹³ Ha higgiiyaa k'aalaa erenna untunttu naanaykka Yorddaanoosa pinniide, hintte laattanaw biyaa gadiyaan hintte de'iyaa laytsaa ubbaan ha higgiiyaa sisino; Med'inaa Godaw,

hintte S'oossaw, yayyiyaawaa tamaarino»
yaageedda.

*S'oossay Musa Wurssetsa Azazuwaa
Azazeedda*

¹⁴ Hewaappe guyyiyaan, Med'inaa Goday Musa hawaadan yaageedda; «Be'a, neeni hayk'k'iyaa gallassay mateedda. I kaalettiyaa azazuwaa aw taani immana mala, Iyyaasa s'eesaade, neeni aanana ittippe Dunkkaaniyaa giddo gelite» yaagina, Musenne Iyyaasu Dunkkaaniyaakko shiik'eeddino.

¹⁵ Med'inaa Goday he Dunkkaaniyaan shaariyaa tuusnaan untunttoo k'onc'c'eedda; he shaariyaa tuussaykka Dunkkaaniyaa penggiyaan ek'k'eedda.

¹⁶ Med'inaa Goday Musa hawaadan yaageedda; «Neeni matan hayk'k'aade ne aawotuwaan gakketaasa. Neepe guyyiyaan, ha Asay taw ammanet-tennawaa gidana; taani untunttunna wotseedda c'aak'uwaa mentsana. Untunttu taana aggiide, sharmus'atuwaadan, barenttu laattiyaa gadiyaan de'iyaa eek'atuwaa kaallana.

¹⁷ Hewe haniyaa wode, ta hank'k'uu untunttu bolla ees's'i kesana. Taanikka untuntta agga aggana; ta som"uwaa untunttuppe wora zaarana. Yaatina, untunttu d'ayana; c'ora metuunne bashshay untunttu bolla yaana. He wodiyaan untunttu, «Tumu ha metuu gakeeddawe nu S'oossay nu gidдон bayinnawaa gishshaassa gidennee?» yaagiide oochchana.

¹⁸ Hara s'oossatoo goyinniide, untunttu haneedda iitabaa diraw, taani he gallassi ta som"uwaa mulekka untunttuppe wora zaarana.

19 «Hewaa diraw, ha"i ha mazimuriyaa s'aafaade, Israa'eeliyaa asaa ubbaa tamaarissa. Ha mazimurii taw Israa'eeliyaa asaa bolla markka gidana mala, untuntta yes'issa.

20 Unttuntu mayzza aawaatoo geleedda k'aalaadan, maatsaynne eessay goggiyaa biittaa taani untuntta gelisseeddawaappe guyyiyaaninne unttuntu mi kaalliide, wozanay muumeeddawaappe guyyiyaan, hara s'oossatoo goyinniide, taana kad'ana; ta c'aak'k'uwaakka mentsana.

21 Daro metuunne bashshay unttuntu bolla gakeedda wode, ha mazimurii unttuntu naanatu doonaappe digettenna diraw, unttuntu bolla markka gidanawaa. Ayaw gooppe, taani c'aak'k'eedda biittaa untuntta biro gelissennan de'ishshin, haananakka unttuntu k'oppiyaa k'ofaa erakichchaad» yaageedda.

22 Muse he gallassi he mazimuriyaa s'aafiide, Israa'eeliyaa asaa tamarisseedda.

23 Hewaappe guyyiyaan, Med'inaa Goday Neewe na'aa Iyyaasa hawaadan yaagiide azazeedda; «Minna, genc'c'aa; taani unttuntu immanaw k'aalaa geleedda biittaa Israa'eeliyaa asaa afaade gelissaasa. Taanikka neenana ittippe gidana» yaageedda.

24 Muse ha higgiiyaa k'aalatuwaa koyiroppe wurssetsaa gakkanaw, s'aafiide wursseeddawaappe guyyiyaan,

25 Med'inaa Godaa C'aak'uwaa Taabootaa tookkiyaa Leewatuwaa hawaadan yaagiide azazeedda;

²⁶ «Higgii s'aafetteedda ha mas'aafaa afite; Med'inaa Godaa hintte S'oossaa C'aak'uwaa Taabootaa matan wotsite. Hewaan I hintte bolla markka gidana mala yan wotsite.

²⁷ Hintte woyissa makkalanchchenttonne woyissa morggiyaa d'uleefentto taani eray. Be'ite, ta hinttenana de'eedda laytsaa ubbaan hintte Med'inaa Godaw iita makkalaa; shin taani hayk'k'a kichchina, ubbaa woyissaa makkalanitee?

²⁸ Hewaa diraw, hawaa ubbaa ta untunttoo odanaw, saluwaanne sa'aa ta untunttu bolla markkayanaw, hintte zariyaa kaappatuwaa ubbaanne deriyaa kaaletsiyaa asaa ubbaa taw shishite.

²⁹ Ta hayk'k'eeddawaappe guyyiyaan, hintte mule iita asaa gidanawaanne taani hinttena tamarisseedda azazuwaappe wora simmanawaa taani eray. I ootsoppite geedda iitabaa hintte kushiyan ootsiide, Med'inaa Godaa hank'k'etsiyaa diraw, sintsaappe yiyaa wodiyaan hintte bolla iita boshaa ahana» yaageedda.

³⁰ Hewaappe guyyiyaan, Muse ha mazimuriyaa k'aalatuu wurana gakkanaw, shiik'eedda Israa'eeliyaa shiik'uwaa ubbaa sissiiide odeedda.

32

Muse Mazimuriyaa

¹ Hinttenoo, salotoo, taani odiyaawaa sisite; biittaykka ta doonaa k'aalaa siso.

² Ta timirttii iraadan bukko; ta k'aalatuukka ketterssaadan, s'okuu maataa bollan wod'd'iyyaa

puuse iraadaaninne c'arshshaa bollan wod'd'iyya
puusiyaadan wod'd'o.

³ Taani Med'inaa Godaa suntsaa awaayana; gi-
tatetsaa nu S'oossaw immite.

⁴ I nu zaallaattee, Aa oosuwaan pokkuu
baawa; Aa oge ubbaykka suure. Nu S'oossay
ammanettiyaawaanne iitatetsay bayinnawaa; I
tumanchchanne suure.

⁵ Hintte ammanettennanne ayawunne
patsenna, nagaranchchanne baletsiyaa yeletaa
gidiyaa diraw, Aa asaa gidanaw hintte bessikkita.

⁶ Hinttenoo eeyyanne akeeki bayinna asaw,
hintte Med'inaa Godaw immiyaa zaaruu hawe? I
hinttena med'd'edda hintte Aawuwaa gidennee?
I hinttena med'd'iide, minisi esseedda.

⁷ Kase wodiyaa k'oppite; daro yeletatuu
laytsaakka akeekite. Hintte aawotuwwa
oochchite; untunttu hinttena bessana. Hintte
c'imatuwaakka oochchite; untunttu hinttenttoo
odana.

⁸ Ubbaappe D'ok'k'ay kawutetsatoo untunttu
de'iyaasaa laatisseedda wode, asaa naanatuwwa
untunttu zariyaan zariyaan shaakkeedda wode,
Israa'eeliyaa asaa payduwaadan, untunttu za-
waa esseedda.

⁹ Ayaw gooppe, shaakuwaan Med'inaa Godaa
gakkeeddawe Israa'eeliyaa; Yaak'oobikka Aa gak-
keedda laataa.

¹⁰ Biittaa mela biittaa untunttu saamuwaan
de'ishshin, c'arkkuwaa s'alalay suraggiyaasan
bichchaarishin, untuntta demmeedda. Yaatiide
bare ayfiyaa buluwaadan, untunttoo gondalle
gidiide, untuntta minisiide naageedda.

¹¹ Arggantsay bare maraa paaluwaa tamaris-siyaawaadan, bare mic'c'eedda k'efiyaan gakki oyk'k'iide ashshiyaawaadan, hewaadan S'oossay bare k'efiyaan hap'p'iide untuntta ashsheeda.

¹² Hara allaga s'oossi bayinnan, Med'inaa Godaa s'alalay bare asaa kaaletseedda.

¹³ I biittaw d'ok'k'a sa'aa untuntta kesseedda. Shoyk'an mokkeedda ayfiyaa untuntta mizeedda. Zaallaa p'alk'k'etsaappe untuntta eessaa mizeedda; shuchchaa gadiyaappe zayitiyaa mizeedda.

¹⁴ Untunttu mehiyaa wudiyaappe me"eedda maatsaanne deeshshaa wudiyaappekka maatsaa, dorssaa ank'k'araanne galssaa meeddino; k'ay Baasaane dorssaa wudiyaanne deeshshaa, lo"o zarggaa meeddino; suutsaa malatiyaa woyniyaa eessaakka usheeddino.

¹⁵ Yaaniide Yishruun orddeedda; makkaleedda; mi miide, boborc'c'eedda. Barena med'd'eedda S'oossaa aggeeda; bare Atotetsaa Zaallaa kad'eedda.

¹⁶ Untunttu allaga s'oossatoo goyinniyaawan Aa mishisseeddino; barenttu tuna eek'atuwaan Aa hank'k'etseeddino.

¹⁷ S'oossaa gidenna s'alahetoo, kase untunttu eribeenna s'oossatoo, zino keseeddawanttoo, untunttu aawotuu yayyibeenna s'oossatoo yarshsheeddino.

¹⁸ Untunttu de'uwaa immeedda Zaallaa k'oppibeykkino; k'ay yeli dichcheedda S'oossaa dogeeddino.

¹⁹ Med'inaa Goday hewaa be'iide, untunttu bolla hank'k'etteedda. Aa attumanne mac'c'a

naanatuwaa is's'eedda.

²⁰ Yaatiide hawaadan yaageedda; «Taani ta som"uwaa untuntuppe gentsana; untuntu geellanne ammanetena asaa gidiyaa diraw, untuntu omarssa c'o"u gaade s'eelana.

²¹ S'oossaa gidennawaan taana mishisseeddino; barenttu eek'atuwaan taana hank'k'etseeddino. Taanikka untuntu zare gidennawanttun mishissana; eeyya asaa zaratuwaan taani untuntta hank'k'etissana.

²² Ta hank'k'uu tamaadan ees's'iide, gadiyaan de'iyaaawaa ubbaa s'uuggana. He tamay Si'ooliyaan de'iyaaawaanakka gatsiide s'uuggana; deriyaa baasuwaaw gakkanaw, he tamay maana.

²³ «Taani untunttoo metuwaaw metuwaaw bolla doorana; ta wonddaafiyaan untuntta dukkana.

²⁴ Untuntu koshan, s'uuggiyaa mishuwaaninne iita harggiyaan wurana. Untuntu bolla meto gatsiyaa bazzuwaa do'atuwaanne untuntta dukkiyaa allaga shooshshatuwaaw untuntu bolla yeddana.

²⁵ Tooray oge ubbaan untuntu naanatuwaaw wurssana. Golliyaaw ubbaan shabbirssayenne dagamay kaatetana. Yalaga attumawanttunne mac'c'awanttu wurana; guutsaa naanaykka c'imatuukka attikkino.

²⁶ Untuntta taani haako sa'aa laalana; hewaappe guyyiyaan, untuntta hassayiyaabay d'ayana.

²⁷ Shin untuntu morkketuu, «Nu wolk'k'ay untuntta s'ooneedda; hawaa ubbaa Med'inaa Goday ootsibeenna» yaagiide otoruwaan c'EEK'ETTENNAAN

aggikkino yaagaade k'oppaad» yaageedda.

²⁸ Israa'eeliyaa Asay zoreti bayinna asaa; akeeki untunttoo baawa.

²⁹ Untunttu s'oonetteeddawe ayaanentto be'anaw untunttoo is's'etteedda; barenttu wurssetsaykka ayenttokka erikkino.

³⁰ Itti sha"a Asay itti asan, tammu sha"a Asay laa"u asan, waan s'oonetteedee? Untunttu Zaal-lay untuntta zal"eedda gishshaassanne Med'inaa Goday untuntta aatsi immeedda diraassa giden-nee!

³¹ Untunttu morkketuu barenttu s'oossay laafa gidiyaawaanne Israa'eeliyaa S'oossaadan Wolk'k'aama gidennawaa eriino.

³² Untunttu woynnii Sodooma woyniyaap-penne, Gamooraa shoyk'aappe yeeddawaa. Untunttu teeray marzze; untunttu wurc'c'uukka c'ammiyaawa.

³³ Untunttu woyniyaa eessay shooshshaa marzze; wod'iyaa marzzii de'iyaa hasuwaa.

³⁴ S'oossay, Hawaa taani naagaade Ta mazggob-iyaa attamabeyikkita?

³⁵ Untunttu bashshaa gallassay matatteedda; untunttu bolla gakkanabay elleellee. He wode untunttu gedii d'ubettana. Taani untunttoo haluwaa kessanne kushiya zaarana yaageedda.

³⁶ Untunttu wolk'k'ay daabureeddawaanne untunttakka maaddiyaawe bayinnawaa be'eedda wode, Med'inaa Goday bare asaw pirddana; bare k'oomatookka k'arettana.

³⁷ I untunttu hawaadan yaagana; Unttuntu ammanettiyaa untunttu s'oossatu hak'anne? Unttuntu bak'atiide Aa giddon k'osettiyaa untunttu zaallay hak'anne?

³⁸ Unttuntu yarshshuwaa mod'd'uwaa meeddawanttu, untunttu ushshaa yarshshuwaa woyniyaa eessaa usheeddawanttu ha'i dendiide, ane untunttu maaddino; ane untunttu ashshino.

³⁹ S'oossay taanatte. Ta s'alalay S'oossaa. Taappe attina, hara s'oossi baawa. Wod'iyaaawe, de'uwaakka immiyaawe taana; taani madus's'isaade, taani patsana; ta kushiyaappe ooninne ashshenna.

⁴⁰ Ta kushiyaapude dentsaade hawaadan yaagana; «Taani med'inawukka de'o.

⁴¹ P'oolup'oolu giyaa ta mashshaa leefaade, pirddanaw ta kushiyan oyk'k'iyaa wode, ta morkkatuwaa bolla ta haluwaa kesana; taana is's'iyaaawanttoo untunttu kushiyaap zaarana.

⁴² Ta wonddaafetuu untunttu suutsan matsotana; ta mashshaykka untunttu ashuwaa maana. Taana is's'iyaa ubbaakka maarikke. Haray atto madus's'eeddawanttunne omooddetteddawanttukka hayk'k'ana» yaagana yaageedda.

⁴³ Hinttenoo kawutetsatto, S'oossaa asaana nashetite. I bare k'oomatuu suutsaa achchana; bare morkkatuwaa bollankka haluwaa kesana. Biittan de'iyaa bare asaa nagaraakka atto gaana yaageedda.

⁴⁴ Musenne Neewe na'ay Iyyaasu Israa'eeliyaa asaa sissiiide, ha mazimuriyaa k'aalaa ubbaa haasayeeddino.

Muse Immeedda Wurssetsa Zoriyaa

⁴⁵ Muse ha k'aalaa ubbaa Israa'eeliyaa asaa ub-baw odi wursseedda wode,

⁴⁶ untuntta hawaadan yaageedda; «Ha higgiiyaa k'aalaa ubbaa untunttu naaganaadaaninne ootsanaadan hintte naanatuwaa azazana mala, hachchi ta hinttenttoo markkattiyaa k'aalaa ubbaa hintte wozanaan wotsite.

⁴⁷ Ha k'aalay hinttenttoo de'oppe attina, c'oo mela k'aalaa gidenna. Ha k'aalaa naagooppe, hintte Yorddaanoosa pinniide laattana biittanka adussa laytsaa de'ana» yaageedda.

⁴⁸ He gallassanka Med'inaa Goday Musa hawaadan yaageedda;

⁴⁹ «Moo'aaben Iyaarikko katamaappe sintsa bag-gana de'iyaa Abaarima Deretuwaappe ittuwaa, hini Nabo Deriyaa kesa; hewan Israa'eeliyaa asaa ta laatissana Kanaane biittaa hefintsa s'eella.

⁵⁰ Ne ishaa Aarooni Hooraa Deriyan hayk'k'iide, bare mayzza aawotuwaan gaketeeddawaadan, neenikka ha kaseedda deriyaan hayk'k'aade, ne mayzza aawotuwaan gakettana.

⁵¹ Ayaw gooppe, hintte laa"uukka Israa'eeliyaa asaa sintsan taw ammanettibeykkita; S'iina mela biittaan, K'aadeesa katamaa matan de'iyaa Mariiba haatsaa matan, ta geeshshatetsaa Israa'eeliyaa asaa bessibeykkita.

⁵² Hewaa diraw, biittaa haakuwaan hefintsa s'eellanaappe attina, taani Israa'eeliyaa asaa laatissana biittaa gelakka» yaageedda.

33

Muse Israa'eeliyaa Zaretuwaa Ubbaa Anjeeedda

¹ S'oossaa asaa gidiyaa Muse hayk'k'anaappe kasetiide, Israa'eeliyaa asaa anjeeedda anjuwaa k'aalay hawaa.

² I hawaadan yaageedda; «Med'inaa Goday Si'inaa Deriyaappe yeedda; Eedoomappe nu bollan haa poo'eedda; Paaraana Deriyaappe bare asaw poo'eedda. Sha'an paydetiyaa kiitanchchatuu aanana de'iino. Aa ushechcha baggana tamaa lac'uu de'ee.

³ S'oossaw neeni ne asaa siik'aadda. Geeshshatuu ubbay ne kushiyan de'iino; ne gediya s'ap'uwaan gulbbatiide goyinniino; yaatiide neeppe azazuwaa akkiino.

⁴ Muse immeedda higgii Yaak'ooba asaw laata.

⁵ Israa'eeliyaa zaratuu ubbayne Yishuuruna zariyaa kaappatuu shiik'eedda wode, S'oossay bare asaa, Israa'eeliyaa bolla kaateteedda.

⁶ «Roobeeli hayk'k'oppo; I pas'a de'o. Aa asaykka payduwaan c'oratto» yaageedda.

⁷ Muse Yihudaa zariyaabaa hawaadan yaageedda; «Abeet Med'inaa Godaw, Yihudaa waasuwwa sisa; hara bare dabbotuwaana untunttu gaketanaadan ootsa. Untunttu kushiya mintsetsa; untunttu barenttu morkkiyaanna olettiiyaa wode, neeni untuntta maadda!» yaageedda.

⁸ Muse Leewiyaa zariyaabaa hawaadan yaageedda; «Ne Tuumiimiyinne Uuriimii ne

doseedda asassa. Neeni Masaahan paac'c'eedda, Mariiba haatsaan palumetteedda asassa.

⁹ Barena yeleeddawanttuppe, bare ishatuwaappenne barenttu naanatuwaappe aatsiide, untunttu new ammanetteedawe aad'd'ee; ne c'aak'uwaa k'aalaw untunttu ammanetteedino.

¹⁰ Untunttu ne wogaa Yaak'ooba, ne higgsiyaakka Israa'eeliyaa tamaarisiino. Ne sintsan is'aanaa c'uwayiino; new yarshshiyaasan ubbaanna s'uuggiyaa yarshshuwaa yarshshiino.

¹¹ Abeet Med'inaa Godaw untunttu kushii oot-seeddawaa anja; untunttu ootsiyaa ubaban ne nashettiyaawaa untunttoo k'onc'c'issa. Untunttu bolla denddiyaawaa mentseetsa olaa; untunttu morkkatuwaa laa"entso dentsoppa» yaageedda.

¹² Biiniyaama zariyaabaa hawaadan yaageedda; «Med'inaa Goday siik'eedda Asay aan ammanettiide de'ee. Gallassaa kumentsan untuntta Med'inaa Goday naagee; bare hashiyaan tookkiide shemppisee» yaageedda.

¹³ Yooseefo zariyaabaa hawaadan yaageedda; «Med'inaa Goday iraa immiyaawan, gadiyaappe haatsaa pultissiyaawan, untunttu biittaa anjjo.

¹⁴ Away katsiyaa dooretteedda ayifiyaaninne wodiyaan wodiyaan ka"iyaa ayifiyaan anjjetto.

¹⁵ Benippe de'iyaa untunttu deretuunne zoozetuu lo"o ayifiyaan anjjettino.

¹⁶ Untunttu biittay lo"obaa s'alalaa kumeeddawaa gido; buuran ees's'iyaa tamaa gidдон haasayeedda, S'oossaappe beettiyaan anjjo s'alalaan kumeeddawaa gido. Ha anjjetuu ubbay

Yooseefo zariyaa gakkino; ayaw gooppe, I bare ishanntu gidдон kaappuwaa.

17 Yooseefo koyiro yeletteedda korumaadan mino; Aa kac'etuu mentsaa kac'iyaadan mino. Aa kac'etuu sha"an paydetiyaa Minaase zaratuwaa; tammu sha"an paydetiyaa Efireema zaratuwaa. He kac'etuwaan I kawutetsatuwaa k'ayc'c'ana; biittaa gas'aa gakkanaw untтunтта I sugana» yaageedda.

18 Zaabiloona zariyaabaa hawaadan yaageedda; «Nenoo Zaabiloonaa, neeni ne kessan nashetaa; Yisaakooraa, neenikka ne dunkkaaniyaan nashetaa.

19 Untтunттu kare gade asaa barenttu deriyaakko s'eesana; hewan untтunттu geeshshatetsaa yarshshuwaa yarshshana. Bare ak'uwaanne barenttu duretetsaa, abbaappenne abbaa mata shafiyaappe demmana» yaageedda.

20 Gaada zariyaabaa hawaadan yaageedda; «Untтunттu biittaa aasseeda S'oossay galatetto; Gaadi morkkiyaa som"uwaa mentsanaw, gaammuwaadan shankkatee.

21 Kaappatoo geedda lo"o biittaa untтunттu akkeeddino; Israa'eeliyaa kaappatuu shiik'eedda wode, untтunттu Med'inaa Godaa sheniyaan geeshsha pirddaa pirddeeddino» yaageedda.

22 Daane zariyaabaa hawaadan yaageedda; «Daani wodalla gaammuwaa mala; I Baasaaneppe guppiide kesana» yaageedda.

23 Nifttaaleema zariyaabaa hawaadan yaageedda; «Nifttaaleemi Med'inaa Godaa aad'd'o keekatetsaaninne anjuwaan duretteedda;

unttuntu biittay Galiilaa Abbaappe biide gedissa bagga gakkee» yaageedda.

²⁴ Aaseera zariyaabaa hawaadan yaageedda; «Aseeri hara zaratuu ubbaappe aad'd'iide anjjettedawaa. Bare ishatuwaankka dosetteeddawaa gido. Aa biittay zayitiyaan duretto.

²⁵ Unttuntu katamatuukka birataa kariyaan gorddettiide naagettino; bare laytsaa ubbaan I wolk'k'aama gidino.

²⁶ «Neenoo Yishruuna, saluwaappe hinttena maaddanaw, bare gitatetsan shaaran hametiyaa hintte S'oossaa mala s'oossi baawa.

²⁷ Med'inaa S'oossay hinttenttoo de'uwaa; Aa med'inaa kushetuu hintteppe garssana de'iino. I hintte sintsaappe hintte morkkatuwaa yeder-sseedda; hintte untunta wurssi d'ayissanaadan hinttenttoo odeedda.

²⁸ Hewaa diraw, Israa'eeliyaa asay, bochchiyaawe bayinnan sarotetsaan de'ana; Yaak'ooba pulttuu k'umaynne woyniyaa eessay kumeedda gadiyaan de'ana, saluwaa iray bukkiyaasan de'ana.

²⁹ Hinttenoo Israa'eeliyaa asaw! Hintte wooti anjjetteeditee! Med'inaa Goday ashsheeda hintte malay oonee? I hinttenttoo gondallenne hinttena maaddiyaawaa; aan hintte s'ooniyaa mashshaa. Hintte morkketuu hintte sintsan gufannana; hintteikka unttuntu geessuwaa laalana» yaageedda.

34

Muse Hayk'uwaa
(34:1-12)

¹ Muse Moo'aaba dembbaappe denddiide, Nabo Deriyaa huup'iyaa, k'ay Yarikkoppe away doliyaa baggana de'iyaa Pisgga Deriyaa huup'iyaa gakteedda. Hewaan Med'inaa Goday Daana gakkanaw de'iyaa Gala'aade biittaa,

² Nifttaaleema biittaa ubbaa, Efireemanne Mi-naase biittaa, away wulliyaa baggana biide Meed-iteraane Abbaa gakkanaw de'iyaa Yihudaa biit-taanne

³ gedissa baggana S'oo'arappe denddiide, zambbay de'iyaa Iyaarikko katamaa, zanggaaraan de'iyaa dembbaa ubbaa besseedda.

⁴ Med'inaa Goday Musa hawaadan yaageedda; «Abrahaamew Yisaak'awunne Yaak'oobaw, «Taani hintte zariyaw immana» yaagaade c'aak'k'eedda biittay hawaa. Ha"i neeni ne ayifiyaan be'anaadan taani ootsaad; shin neeni yaa pinnakka» yaageedda.

⁵ Med'inaa Godaa k'oomaa Muse Med'inaa Go-day geeddawaadan, hewan Moo'aaba gadiyaan hayk'k'eedda.

⁶ Med'inaa Goday Beeti-Pa'oora katamaappe sintsa baggan Moo'aaba zanggaaraan Aa moogeedda; shin hachchi gakkanaw, I moogetteedda sa'aa eriyaa Asay baawa.

⁷ Muse hayk'k'iyaa wode, Aa laytsay s'eetanne laatama; shin aw ayfii is's'ibeenna; Aa wolk'k'aykka is's'ibeenna.

⁸ Israa'eeliyaa Asay Moo'aaba dembban hattamu gallassaa Musew yeekkeeddino. Hewaappe guyyiyaan, Musew yeekkiyaanne kayyottiyaa wodii wureedda.

⁹ Neewe na'ay Iyyaasu aad'd'eeda eratetsaa ayyaanan kumeedda; ayaw gooppe, Muse bare kootaan I ootsanaadan, Aa bolla bare kushiyaawotseedda. Israa'eeliyaaw Asay Iyyaasu azazetteedda; Med'inaa Goday Muse baggana immeedda azazuwaakka naageedda.

¹⁰ Med'inaa Goday som"uwaan dummayiide ereedda Muse mala timbbitiyaa odiiyaa Asay Israa'eeliyaan mulekka denddibeenna.

¹¹ Med'inaa Goday Musa Gibs'e kaatiyaakko, aanana ootsiyaa kaappatuwaakkonne kumentsaa asaakko yeddiide, Aa baggana ooratsabaanne maalalissiyaabaa ubbaa ootseedda, Muse mala timbbitiyaa odiiyaa hara Asay ooninne baawa.

¹² Israa'eeliyaaw ubbaa sintsan wolk'k'aama wolk'k'an maalalissiyaabaa ootseedda Muse mala Asay ooninne baawa.

Geeshsha Mas'aafaa
The Holy Bible in the Dawuro language of Ethiopia,
Latin script

copyright © 2024 The Word for the World International

Language: (Dawro)

Contributor: The Word for the World International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 May 2025 from source files dated 1 May 2025

e663db08-d959-5a91-aa50-cd0737b1040c